

36 915 XII

Wijziging van de begrotingsstaten van het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (XII) voor het jaar 2026 (wijziging samenhangende met de Voorjaarsnota)

Nr. 2

MEMORIE VAN TOELICHTING

INHOUDSOPGAVE

A.	ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING BIJ HET WETSVOORSTEL	2
B.	BEGROTINGSTOELICHTING	3
1	Leeswijzer	3
2	Beleid	4
2.1	Overzicht belangrijke uitgaven- en ontvangstenmutaties	4
2.2	Overzicht taakstellingen Jetten-I	8
3	Beleidsartikelen	10
3.1	Artikel 11 Integraal Waterbeleid	10
3.2	Artikel 13 Bodem en Ondergrond	14
3.3	Artikel 14 Wegen en Verkeersveiligheid	18
3.4	Artikel 15 Vrachtwagenheffing	27
3.5	Artikel 16 Openbaar Vervoer en Spoor	32
3.6	Artikel 17 Luchtvaart	37
3.7	Artikel 18 Scheepvaart en Havens	45
3.8	Artikel 19 Internationaal Beleid	52
3.9	Artikel 20 Lucht en Geluid	55
3.10	Artikel 21 Circulaire Economie	59
3.11	Artikel 22 Omgevingsveiligheid en Milieurisico's	64
3.12	Artikel 23 Meteorologie, Seismologie en Aardobservatie	72
3.13	Artikel 24 Inspectie Leefomgeving en Transport	75
3.14	Artikel 25 Brede Doeluitkering	78
4	Niet-beleidsartikelen	81
4.1	Artikel 97 Algemeen Kerndepartement	81

4.2	Artikel 98 Apparaatsuitgaven Kerndepartement	84
4.3	Artikel 99 Nog onverdeeld	90
5	Agentschappen	92
5.1	Agentschap Rijkswaterstaat	92
5.2	Agentschap Koninklijk Nederlands Meteorologisch Instituut	98

A. ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING BIJ HET WETSVOORSTEL

Wetsartikelen 1 en 2

De begrotingsstaten die onderdeel zijn van de Rijksbegroting, worden op grond van artikel 2.3, eerste lid, van de Comptabiliteitswet 2016 elk afzonderlijk bij wet vastgesteld en derhalve ook gewijzigd. Het onderhavige wetsvoorstel strekt ertoe om voor het jaar 2026 wijzigingen aan te brengen in:

1. de departementale begrotingsstaat van het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat;
2. de begrotingsstaat inzake de agentschappen van dit ministerie;

De in de begrotingsstaten opgenomen begrotingsartikelen worden in onderdeel B van deze memorie van toelichting toegelicht (de zgn. begrotingstoelichting).

De Minister van Infrastructuur en Waterstaat,
V.P.G. Karremans

B. BEGROTINGSTOELICHTING

1 Leeswijzer

De opzet en structuur van de onderliggende 1e suppletoire begroting voor Hoofdstuk XII is gebaseerd op de vigerende Regeling Rijksbegrotingsvoorschriften van het Ministerie van Financiën.

Naar aanleiding van de aanbevelingen van het Bureau Onderzoek en Rijksuitgaven (BOR) (Kamerstukken II, 2014–2015, 31 865, nr. 66) zijn in de Rijksbegrotingsvoorschriften de onderstaande uniforme ondergrenzen opgenomen, welke worden gehanteerd bij het toelichten van de budgettaire gevolgen van beleid. De beleidsmatige mutaties en technische mutaties groter of gelijk aan onderstaande tabel worden op het niveau van de totale verplichtingen en de financiële instrumenten toegelicht. Dit houdt in dat financiële instrumenten, waarbij het verschil kleiner is dan de aangegeven norm niet worden toegelicht, tenzij deze beleidsmatig toch relevant zijn.

De onderstaande ondergrenzen gelden niet indien de begrotingswet – als wettelijke grondslag voor het betreffend subsidiebedrag gaat gelden op basis van artikel 4:23, derde lid, aanhef en onder c, van de Awb. In die gevallen worden de afzonderlijke subsidiebedragen in de toelichting van het betreffend begrotingsartikel en optioneel in de tabel vermeld.

Tabel 1 ondergrenzen conform RBV

Omvang begrotingsartikel (stand ontwerpbegroting) in € miljoen	Beleidsmatige mutaties (ondergrens in € miljoen)	Technische mutaties (ondergrens in € miljoen)
< 50	1	2
=> 50 en < 200	2	4
=> 200 < 1.000	5	10
=> 1.000	10	20

Mutaties 2031

In aansluiting op de ontwerpbegrotingen en de Voorjaarsnota worden ook de mutaties voor het jaar t+5 (2031) opgenomen in de tabel budgettaire gevolgen van beleid van de 1ste suppletoire begrotingen. Dit betreft de extrapolatie van de begroting (het toevoegen van het jaar t+5) en vervolgens de mutaties van t+5 die met de 1e suppletoire begroting zijn verwerkt.

De kolom mutaties 2031 van de budgettaire tabellen toont dus het totale beschikbare budget in 2031 en niet enkel de mutaties die met de 1ste suppletoire begroting in 2031 zijn doorgevoerd.

Opbouw

Dit wetsvoorstel is als volgt opgebouwd:

- In de begroting(wet)staat zijn de wijzigingen op de begrotingsstaat van het jaar 2026 voor de begroting van Infrastructuur en Waterstaat (XII) opgenomen. Deze dient ter autorisatie van de mutaties die op artikelniveau in de verplichtingen, uitgaven- en ontvangstenramingen worden voorgesteld bij deze 1ste suppletoire begroting.
- In het overzicht in paragraaf 2.1 Overzicht belangrijke uitgaven- en ontvangstenmutaties zijn de belangrijkste uitgaven- en ontvangstenmutaties opgenomen die leiden tot wijziging van de begroting 2026. Deze worden in deze paragraaf financieel en inhoudelijk toegelicht. Hiermee wordt de begroting op hoofdlijnen beschreven van dit wetsvoorstel.

- In de artikelgewijze toelichting (paragraaf 3 Beleidsartikelen en paragraaf 4 Niet-beleidsartikelen) wordt inzicht gegeven in de meerjarige mutaties op artikelonderdeelniveau die zijn opgenomen in de begrotingsstaat.
- In de paragraaf Agentschappen (zie paragraaf 5 Agentschappen) staan de aanpassingen in de exploitatie- en kasstroomoverzichten van de agentschappen van lenW: RWS en het KNMI.

Coalitieakkoord Jetten-I

Op 30 januari 2026 is het coalitieakkoord Jetten I gepresenteerd. In deze voorliggende suppletoire begroting zijn de budgettaire gevolgen van dit akkoord verwerkt. In paragraaf 2.1 Overzicht belangrijke uitgaven- en ontvangstenmutaties en 2.3 Overzicht taakstellingen Jette lis een nadere toelichting hierover opgenomen. Dit betreft met name de verwerking van de taakstellingen uit het coalitieakkoord. Om het volledige budgettaire beeld voor het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat te weergeven zijn voor wat betreft de verwerking van de taakstellingen ook het aandeel voor het Mobiliteitsfonds en het Deltafonds in de overzichten opgenomen. Een nadere toelichting is opgenomen in de eerste suppletoire begrotingen van de desbetreffende fondsen.

Als gevolg van het coalitieakkoord wordt het beleid met betrekking tot circulaire economie overgeheveld naar het Ministerie van Klimaat en Groene Groei. In het constituerend beraad van 21 februari 2026 is de verantwoordelijkheid op dit beleidsterrein aan het Ministerie van Klimaat en Groene Groei overgedragen. Bij een volgend begrotingsmoment worden de daarmee samenhangende budgetten naar Hoofdstuk XXIII Klimaat en Groene Groei overgeheveld en worden de uitgaven voortaan op dit hoofdstuk gedaan.

2 Beleid

2.1 Overzicht belangrijke uitgaven- en ontvangstenmutaties

De onderstaande tabellen geven de belangrijkste uitgaven- en ontvangstenmutaties van de 1e suppletoire begroting 2026 weer. Een meer gedetailleerd overzicht van de mutaties per artikel is te vinden bij de budgettaire gevolgen van beleid in paragraaf 3 Beleidsartikelen en paragraaf 4 Niet-beleidsartikelen.

Tabel 2 Belangrijkste suppletoire uitgavenmutaties 2026 (eerste suppletoire begroting) (bedragen x € 1.000)

	Artikel	Uitgaven 2026	Uitgaven 2027	Uitgaven 2028	2029	€Uitgaven 2030	Uitgaven 2031
	Vastgestelde begroting 2026	3.759.518	3.938.476	3.760.801	3.658.336	3.737.786	3.197.473
	<i>Mutaties coalitieakkoord</i>						
1.	Efficiency taakstelling						
	Diverse artikelen		– 2.576	– 5.170	– 10.434	– 15.872	– 15.318
2.	Taakstelling Vernieuwing Rijksdienst/ Slagvaardige overheid				– 18.899	– 48.229	– 46.392
3.	Subsidietaakstelling						
	Diverse artikelen		– 13.381	– 13.381	– 13.381	– 13.381	– 8.512
	<i>Belangrijkste suppletoire mutaties</i>						
4.	Indexatie begroting 2026	77.248	76.864	60.439	57.580	58.610	48.889
5.	Overboekingen andere Ministeries						
	Diverse artikelen	– 6.235	5.836	8.946	6.075	6.179	10.332
6.	Overboekingen met de lenW-fondsen						
	Diverse artikelen	84.666	– 116.120	– 84.529	40.172	30.679	33.200
	– Waarvan met MF	79.734	– 119.422	– 86.991	37.622	29.851	32.540
	– Waarvan met DF	4.932	3.302	2.462	2.550	828	660
7.	HGIS						
	Diverse artikelen	764	570	1.039	1.126	1.202	1.395

		Artikel	Uitgaven 2026	Uitgaven 2027	Uitgaven 2028	2029	€Uitgaven 2030	Uitgaven 2031
8.	Toegevoegde eindejaarsmarge (EJM)	Diverse artikelen	31.344					
9.	Voordelig saldo NGF-projecten	Diverse artikelen	50.155					
10.	Kasschuif HXII	Diverse artikelen	– 267.128	– 55.112	21.400	70.944	– 111.903	341.799
11.	Toevoeging Klimaatfondsmiddelen	Diverse artikelen	477	31.837	94.074	59.333	27.442	21.934
12.	Toevoeging middelen vanuit de Aanvullende Post	Diverse artikelen	11.616	4.389	1.896	4.777	10.498	0
	– Waarvan Caribisch Nederland	13		1.850				
	– Waarvan Adblue	14				1.032		
	– Waarvan Restant Compensatie Motorrijbelasting Provincies	99					6.858	
	– Waarvan PBNI	17 en 98	5.489					
	– Waarvan restant Klimaatakkoord Rutte-III	99	6.127	4.389	1.896	3.745	3.640	0
13.	Overige mutaties							
Stand 1e suppletoire begroting 2026			4.047.777	4.183.637	3.950.091	3.898.792	3.717.344	3.616.573

Toelichting

1. Dit betreft de inpassing van het aandeel van Hoofdstuk XII voor de Efficiencytaakstelling, zoals opgenomen in het regeerakkoord van Jetten-I.
2. Dit betreft de inpassing van het aandeel van Hoofdstuk XII voor de aanvullende taakstelling in het kader van de vernieuwing van de rijksdienst en een slagvaardige overheid, zoals opgenomen in het regeerakkoord van Jetten-I.
3. Dit betreft de inpassing van het aandeel van lenW voor de subsidie-taakstelling, zoals opgenomen in het regeerakkoord van Jetten-I.
4. Bij de 1e suppletoire begroting wordt de loon- en prijsbijstelling tranche 2026 van Hoofdstuk XII toegevoegd aan de beleidsbegroting. De daadwerkelijke loon- en prijsbijstelling is hoger dan hetgeen is toegekend, door de volgende kortingen: Voor de prijsbijstelling geldt dat in de miljoenennota 2026 is aangegeven dat een deel van de prijsbijstelling tranche 2026 vanaf 2028 wordt ingehouden ter dekking van structurele problematiek waarvan de rekening niet doorgescho-ven kan worden naar toekomstige generaties. Daarnaast is een additionele korting op de prijsbijstelling in de jaren 2026–2028 om de eerder voorziene onderuitputting te corrigeren. Om de onderuitput-ting zo laag mogelijk te houden, wordt door MinFin geanticipeerd op de verwachte onderuitputting op bepaalde dossiers te dekken. De onderuitputting blijkt lager te zijn dan geanticipeerd en het tekort wordt gecorrigeerd door een korting op de prijsbijstelling. Voor de loonbijstelling geldt dat het voormalig Kabinet Schoof-I heeft besloten om een nullijn vanaf 2026 in te voeren. Het huidige kabinet Jetten-I heeft deze nullijn niet teruggedraaid. De te ontvangen loonbijstelling voor sector Rijk en externe inhuur is daarom niet uitgekeerd.
5. Dit betreft de overboekingen van en naar andere begrotingshoofd-stukken binnen de Rijksbegroting. Per saldo is in de periode 2026 t/m 2031 € 41,7 miljoen naar andere begrotingen overgeboekt. Dit betreft met name de overboeking naar het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) voor de aansluiting op het Nationaal onder-zoeksprogramma kernenergie van NWO voor het Meerjarig Missiege-dreven Innovatieprogramma Kernenergie (MMIP) van € 16,5 miljoen, een overboeking naar het Ministerie van Justitie en Veiligheid (JenV) voor de uitvoering van de sectorale CSIRT-taken (Computer Security Incident Response Team) die het NCSC in opdracht van lenW uitvoert

- van € 9,4 miljoen, en een overboeking naar het Gemeentefonds voor de gemeente Haarlemmermeer voor de financiering van de problematiek met de zonnepanelen rondom Schiphol van € 5,8 miljoen.
6. Voor het uitvoeren van verschillende programma's is in 2026 per saldo € 79,7 miljoen overgeboekt van het Mobiliteitsfonds naar Hoofdstuk XII en € 4,9 miljoen vanuit het Deltafonds naar Hoofdstuk XII. Per saldo is er € 11,9 miljoen van de Hoofdstuk XII begroting overgeboekt naar de fondsen in de periode 2026 t/m 2031. Het gaat met name om:
 - De terugbetaling van alle gemaakte kosten tot en met 2025 voor de vrachtwagenheffing van in totaal € 287,0 miljoen. Deze worden nu teruggegeven aan de vrije investeringsruimte van het Mobiliteitsfonds, waaruit het voorgefinancierd was. Vanaf medio 2026 start de vrachtwagenheffing en lopen de kosten via artikel 15.
 - De overboeking van het Mobiliteitsfonds naar Hoofdstuk XII voor de dekking van de Brede Doeluitkering. Het gaat om € 37,2 miljoen Metropoolregio Rotterdam Den Haag (MRDH), € 18,8 miljoen voor de Vervoersregio Amsterdam (VRA), € 2,4 miljoen voor het programma Spreiden en Mijden, en € 5,2 miljoen voor het programma Zuid-Holland Bereikbaar via Spits Spreiden en Mijden.
 - De overboeking van het Mobiliteitsfonds naar HXII voor de dekking van structurele problematiek op Hoofdstuk XII rondom mobiliteit en luchtvaart van in totaal € 77,7 miljoen.
 7. Dit betreft de toevoeging van HGIS-middelen aan Hoofdstuk XII en betreft met name de middelen voor:
 - Partners voor Water (€ 0,1 miljoen) voor het vergroten van het «verdienvermogen» op het gebied van watermanagement vanwege de kansen in niet-ODA landen.
 - De verhoogde contributies voor het Europees Centrum voor Weersverwachtingen op Middellange Termijn (ECMWF) (€ 5,0 miljoen).
 - De HGIS loon- en prijsbijstelling tranche 2026 om de budgetten in lijn te brengen met het huidige loon- en prijspeil (€ 1,0 miljoen). De daadwerkelijke bijstelling is hoger dan toegevoegd omdat het budget benodigd is om de HGIS non-ODA om te zetten naar het huidige prijspeil en onvermijdelijke tegenvallers binnen de HGIS non-ODA te dekken.
 8. Dit betreft de toevoeging van de reguliere eindejaarsmarge (EJM) op Hoofdstuk XII van € 31,4 miljoen. De toegevoegde eindejaarsmarge zijn aan de verschillende artikelen toegevoegd om de in 2025 voorziene uitgaven die niet meer plaats hebben gevonden, alsnog in 2026 te kunnen doen.
 9. Op de NGF-projecten op Hoofdstuk XII is een voordelig saldo ontstaan van € 50,1 miljoen in 2025. Dit saldo wordt bij deze 1^e suppletoire begroting weer toegevoegd aan de betreffende projecten op Hoofdstuk XII.
 10. Ten laste van het generale beeld wordt per saldo € 267,1 miljoen vanuit 2026 naar latere jaren geschoven. Het betreft met name schuiven voor de terugsluis Vrachtwagenheffing (€ 195,9 miljoen), Duurzame Mobiliteit (€ 100,2 miljoen), de NGF-projecten Maritiem Masterplan (€ 47,5 miljoen) en Luchtvaart in Transitie (€ 42,0 miljoen), en de Klimaatfonds programma's Duurzame Binnenvaart (€ 46,8 miljoen), Verduurzaming Zeevaart (€ 39,6 miljoen) en Alcohol-to-jets (€ 33,3 miljoen).
 11. Dit betreft de toevoeging van de Klimaatfondsmiddelen aan de Hoofdstuk XII begroting en betreffen de volgende projecten:

- Duurzame luchtvaart brandstoffen (E-fuels): Vanuit het Klimaatfonds wordt € 150 miljoen beschikbaar gesteld voor het KF-project duurzame luchtvaartbrandstoffen (e-fuels).
 - Aanvullende stimulering Walstroom: Vanuit het Klimaatfonds wordt in de jaren 2027 t/m 2030 € 40 miljoen extra ontvangen voor het stimuleren van walstroomvoorzieningen.
 - Subsidie voor waterstof in binnenvaart: Voor de verduurzaming van de binnenvaart worden aanvullende middelen toegevoegd vanuit het Klimaatfonds. Het betreft in totaal € 33,5 miljoen.
 - Normering en stimulering biobased bouwen: Vanuit het Klimaatfonds zijn er middelen toegekend voor de normering en stimulering omtrent biobased bouwen. Het betreft in totaal € 10,6 miljoen.
 - Voortzetting inzet 2031–2035 (kernenergie): Voor de voortzetting van de nieuwe nucleaire initiatieven worden vanuit het Klimaatfonds € 3,0 miljoen toegevoegd.
12. Dit betreft de toevoeging van de middelen vanuit de Aanvullende post aan de Hoofdstuk XII begroting en betreft:
- De middelen voor Adblue van cumulatief € 1,0 miljoen.
 - De resterende Klimaatakkoord middelen van Kabinet Rutte-III van cumulatief € 20,0 miljoen.
 - De middelen voor het Programma Bescherming Noordzee Infrastructuur (PBNi) van € 5,5 miljoen in 2026.
 - Op de Aanvullende Post stonden nog een aantal restbudgetten van vorige kabinetten. Het gaat om resterende middelen van Klimaatakkoord Rutte III en Compensatie Motorrijtuigenbelasting Provincies. Deze middelen zijn overgeheveld naar de begroting van lenW voor het oplossen van enkele vraagstukken op de beleidsbegroting. Dit gaat onder andere om dekking van (1) het aandeel van lenW voor de missie van de TROPOspheric Monitoring Instrument (TROPOMI), (2) een aanvullende tegenvaller bij de NAVO-top, (3) de gestegen kosten voor het beheer en onderhoud van het regeringsvliegtuig en (4) aanvullende kosten voor schaderegeling Stint. Daarnaast wordt een deel van de budgetten overgeboekt naar het reserveringsartikel op de beleidsbegroting van lenW voor lopende dossiers.
13. Overige mutaties betreffen met name verschillende interne herschikkingen om tegenvallers in de uitvoering van het beleid en in de bedrijfsvoering in te kunnen passen binnen de budgettaire kaders van Hoofdstuk XII. Het gaat hierbij om tegenvallers als gevolg van de herziene EU-richtlijnen en nieuwe eisen voor luchtkwaliteit, de uitgaven voor de Moerdijkregeling en de betaling nadeelcompensatie Te Rijdt. Daarnaast betreft het ook tegenvallers als gevolg van de hogere kosten op het gebied van de bedrijfsvoering en de hogere kosten aan de contributie aan EUMETSAT. Verder betreft het toegevoegd budget voor verwachte investeringen in roerende zaken en de salderingen van de hieronder toegelichte ontvangsten mutaties.

Tabel 3 Belangrijkste suppletoire ontvangstenmutaties 2026 (eerste suppletoire begroting) (bedragen x € 1.000)

	Artikel	Uitgaven 2026	Uitgaven 2027	Uitgaven 2028	Uitgaven 2029	Uitgaven 2030	Uitgaven 2031
	Vastgestelde begroting 2026	582.204	1.117.118	1.120.282	1.114.665	1.114.665	1.114.661
	<i>Mutaties coalitieakkoord</i>						
1.	Efficiency taakstelling	Diverse artikelen	– 100	– 207	– 351	– 487	– 487
2.	Taakstelling Vernieuwing Rijksdienst/ Slagvaardige overheid	Diverse artikelen			– 500	– 1.254	– 1.254

	Artikel	Uitgaven 2026	Uitgaven 2027	Uitgaven 2028	Uitgaven 2029	Uitgaven 2030	Uitgaven 2031
<i>Belangrijkste suppletoire mutaties</i>							
3.	Harmonisatie EU-voertuigclassificaties	1215	16.064	32.899	33.721	34.463	34.633
4.	Verrekening NGF LiT subs Magna	1217	1.160				
5.	Salderen ontvangsten heffingen GIS-4	1217		6.100			
6.	Overige mutaties		2.785	– 145	– 145	42.700	– 300
Stand 1e suppletoire begroting 2026		602.213	1.155.872	1.153.651	1.190.977	1.147.257	1.147.083

Toelichting

1. Dit betreft de inpassing van het aandeel van Hoofdstuk XII voor de Efficiencytaakstelling, zoals opgenomen in het regeerakkoord van Jetten-I.
2. Dit betreft de inpassing van het aandeel van Hoofdstuk XII voor de aanvullende taakstelling in het kader van de vernieuwing van de rijksdienst en een slagvaardige overheid, zoals opgenomen in het regeerakkoord van Jetten-I.
3. Dit betreft een actualisatie van de ontvangstenraming voor de harmonisatie van de Europese voertuigclassificaties en fiscale derving.
4. Dit betreft de afrekening van de financiële bijdrage van het Nationaal Groeifonds aan Magna, welke zal overgaan naar Senior.
5. Dit betreffen de ontvangsten voor de Geluid Isolatie Schiphol 4-regeling (GIS-4), omdat de omvang van woningen die deel uitmaken van de regeling is uitgebreid, daartoe zullen de opbrengsten uit de sector ook langer doorlopen.
6. De overige ontvangstenmutaties bestaat uit diverse kleinere ontvangsten. Het betreft met name de ontvangsten van RWS vanwege de afronding van het FEDeRATED-project (€ 0,6 miljoen) en van de EU conform de Consortium Agreement voor het opzetten van een financieel administratieve structuur van de digitale transportstrategie (DTS) (€ 0,7 miljoen).

2.2 Overzicht taakstellingen Jetten-I

Op 30 januari 2026 is het coalitieakkoord van het Kabinet Jetten-I gepubliceerd. Uit de budgettaire bijlage volgt dat 3 taakstellingen zijn opgenomen lenW direct raken: twee taakstelling op de apparaatsuitgaven van het departement en uitvoering in het kader van efficiency en in het kader van de vernieuwing Rijksdienst en een slagvaardige overheid, en een subsidietaakstelling. De taakstellingen zijn conform de grondslag van MinFin verwerkt in deze begroting en kunnen in navolgende begrotingen nog herschikt worden. In onderstaand overzicht is de totale opgave voor lenW opgenomen. De toelichting op de taakstellingen die het Mobiliteitsfonds en het Deltafonds raken worden in die betreffende begrotingsstukken nader toegelicht.

Tabel 4 Taakstellingen lenW vanuit het coalitieakkoord Kabinet Jetten-I

Mutaties coalitieakkoord	2026	2027	2028	2028	2030	2031	Struc.
Totale taakstelling	0	– 23.810	– 34.213	– 93.363	– 176.394	– 176.394	– 171.525
1. Apparaat	0	– 10.429	– 20.832	– 79.982	– 163.013	– 163.013	– 163.013
1.1 Efficiency taakstelling	0	– 10.429	– 20.832	– 33.609	– 46.294	– 46.294	– 46.294

Mutaties coalitieakkoord	2026	2027	2028	2028	2030	2031	Struc.
Artikel 11 – Integraal Waterbeleid	0	– 3	– 5	– 8	– 10	– 10	– 10
Artikel 13 – Bodem en Ondergrond	0	– 22	– 44	– 66	– 87	– 87	– 87
Artikel 14 – Wegen en Verkeersveiligheid	0	– 79	– 122	– 153	– 181	– 181	– 181
Artikel 15 – Vrachtwagenheffing	0	– 678	– 1430	– 2180	– 2880	– 2880	– 2880
Artikel 16 – Openbaar Vervoer en Spoor	0	0	0	0	0	0	0
Artikel 17 – Luchtvaart	0	– 12	– 17	– 21	– 33	– 33	– 33
Artikel 18 – Scheepvaart en Havens	0	– 16	– 28	– 42	– 54	– 54	– 54
Artikel 19 – Internationaal Beleid	0	– 12	– 24	– 36	– 47	– 47	– 47
Artikel 20 – Lucht en Geluid	0	– 109	– 220	– 329	– 429	– 429	– 429
Artikel 21 – Circulaire Economie	0	– 72	– 144	– 274	– 357	– 357	– 357
Artikel 22 – Omgevingsveiligheid en milieurisico's	0	– 151	– 308	– 459	– 606	– 606	– 606
Artikel 23 – KNMI	0	– 272	– 531	– 749	– 893	– 893	– 893
Artikel 24 – ILT	0	– 995	– 1.974	– 2.999	– 4.417	– 4.417	– 4.417
Artikel 97 – Algemeen Departement	0	– 55	– 116	– 164	– 216	– 216	– 216
Artikel 98 – Apparaatsuitgaven							
Kerndepartement	0	0	0	– 2.603	– 5.175	– 5.175	– 5.175
MF artikel 12 & 15 – RWS	0	– 6.110	– 12.242	– 18.141	– 23.901	– 23.901	– 23.901
DF artikel 5 – RWS	0	– 1.843	– 3.627	– 5.385	– 7.008	– 7.008	– 7.008
1.2 Taakstelling Vernieuwing							
<i>Rijksdienst/ Slagvaardige overheid</i>	0	0	0	– 46.373	– 116.719	– 116.719	– 116.719
Artikel 11 – Integraal Waterbeleid	0	0	0	– 9	– 23	– 23	– 23
Artikel 13 – Bodem en Ondergrond	0	0	0	– 79	– 197	– 197	– 197
Artikel 14 – Wegen en Verkeersveiligheid	0	0	0	– 181	– 409	– 409	– 409
Artikel 15 – Vrachtwagenheffing	0	0	0	– 2.591	– 6.499	– 6.499	– 6.499
Artikel 16 – Openbaar Vervoer en Spoor	0	0	0	0	– 1	– 1	– 1
Artikel 17 – Luchtvaart	0	0	0	– 25	– 75	– 75	– 75
Artikel 18 – Scheepvaart en Havens	0	0	0	– 50	– 120	– 120	– 120
Artikel 19 – Internationaal Beleid	0	0	0	– 42	– 106	– 106	– 106
Artikel 20 – Lucht en Geluid	0	0	0	– 391	– 967	– 967	– 967
Artikel 21 – Circulaire Economie	0	0	0	– 326	– 805	– 805	– 805
Artikel 22 – Omgevingsveiligheid en milieurisico's	0	0	0	– 545	– 1.367	– 1.367	– 1.367
Artikel 23 – KNMI	0	0	0	– 890	– 2.015	– 2.015	– 2.015
Artikel 24 – ILT	0	0	0	– 3.704	– 10.230	– 10.230	– 10.230
Artikel 97 – Algemeen Departement	0	0	0	– 177	– 454	– 454	– 454
Artikel 98 – Apparaatsuitgaven							
Kerndepartement	0	0	0	– 9.389	– 23.707	– 23.707	– 23.707
MF artikel 12 & 15 – RWS	0	0	0	– 21.571	– 53.931	– 53.931	– 53.931
DF artikel 5 – RWS	0	0	0	– 6.403	– 15.813	– 15.813	– 15.813
2. Subsidie	0	– 13.381	– 13.381	– 13.381	– 13.381	– 13.381	– 8.512
Artikel 11 – Integraal Waterbeleid	0	– 220	– 220	– 220	– 220	– 220	– 209
Artikel 13 – Bodem en Ondergrond	0	– 191	– 191	– 191	– 191	– 191	– 191
Artikel 14 – Wegen en Verkeersveiligheid	0	– 1.804	– 1.804	– 1.804	– 1.804	– 1.804	– 123
Artikel 15 – Vrachtwagenheffing	0	– 7.671	– 7.671	– 7.671	– 7.671	– 7.671	– 7671
Artikel 16 – Openbaar Vervoer en Spoor	0	– 228	– 228	– 228	– 228	– 228	– 206
Artikel 17 – Luchtvaart	0	– 819	– 819	– 819	– 819	– 819	– 7
Artikel 18 – Scheepvaart en Havens	0	– 2.257	– 2.257	– 2.257	– 2.257	– 2.257	0
Artikel 21 – Circulaire Economie	0	– 149	– 149	– 149	– 149	– 149	– 63
Artikel 22 – Omgevingsveiligheid en milieurisico's	0	– 42	– 42	– 42	– 42	– 42	– 42

1. Apparaat

Het doel van het Kabinet Jetten-I is om de apparaatsuitgaven structureel te verminderen en de Rijksdienst te vernieuwen naar een kleinere, efficiëntere en minder complexe overheid. Voor de beleidsbegroting HXII betekent dit een opgave van € 2,5 miljoen in 2027, oplopend tot structureel € 62,4 miljoen vanaf 2030. De toegewezen taakstelling is conform de grondslag van MinFin gelijkmatig verdeeld over alle artikelen en verwerkt in onderhevige begroting.

2. Subsidie

Het subsidiebudget wordt vanaf 2027 met € 13,4 miljoen per jaar verlaagd en na 2031 met circa 2% van het subsidiebudget verlaagd. De toegewezen taakstelling is conform de grondslag van MinFin gelijkmatig verdeeld over alle beleidsartikelen en verwerkt in onderhevige begroting.

3 Beleidsartikelen

3.1 Artikel 11 Integraal Waterbeleid

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 5 Budgettaire gevolgen van beleid art. 11 Integraal Waterbeleid (bedragen x € 1.000)

Art.	Ontwerp- begroting t (1)	Mutaties via NvW, mottes, amende- menten en ISB (2)	Vastge- stelde begroting t (3) = (1) + (2)	Mutaties 1e suppletoire begroting (4)	Stand 1e suppletoire begroting (5) = (3) + (4)	Mutatie 2027	Mutatie 2028	Mutatie 2029	Mutatie 2030	Mutatie 2031
Verplichtingen	73.721	0	73.721	1.274	74.995	- 300	- 60	377	234	44.598
Uitgaven	99.892	0	99.892	3.841	103.733	230	- 156	482	370	54.409
11.1 Algemeen waterbeleid	55.275	0	55.275	762	56.037	- 1.003	- 489	324	212	31.827
<i>Opdrachten</i>	<i>15.304</i>	<i>0</i>	<i>15.304</i>	<i>124</i>	<i>15.428</i>	<i>- 552</i>	<i>- 90</i>	<i>250</i>	<i>250</i>	<i>10.695</i>
Partners voor Water (HGIS)	9.840	0	9.840	123	9.963	0	0	0	0	0
Regie Innovatie	1.080	0	1.080	- 20	1.060	0	0	0	0	996
Overige opdrachten	4.384	0	4.384	21	4.405	- 552	- 90	250	250	9.699
<i>Subsidies (regelingen)</i>	<i>15.817</i>	<i>0</i>	<i>15.817</i>	<i>231</i>	<i>16.048</i>	<i>- 246</i>	<i>1.226</i>	<i>243</i>	<i>- 5</i>	<i>4.834</i>
Incidentele subsidie WKB	1.105	0	1.105	0	1.105	0	0	0	0	0
Overige HGIS subsidies	2.000	0	2.000	0	2.000	0	0	0	0	0
Partners voor Water 5 (HGIS)	1.417	0	1.417	0	1.417	- 67	- 67	- 67	- 67	4.663
NGF NL2120	10.664	0	10.664	176	10.840	- 285	1.133	147	- 5	0
Overige subsidies	631	0	631	55	686	106	160	163	67	171
<i>Bijdrage aan agentschap- pen</i>	<i>17.234</i>	<i>0</i>	<i>17.234</i>	<i>- 23</i>	<i>17.211</i>	<i>- 3</i>	<i>- 5</i>	<i>- 17</i>	<i>- 33</i>	<i>16.298</i>
Bijdrage aan agentschap RWS	16.607	0	16.607	0	16.607	0	0	0	0	15.867
Bijdrage aan agentschap KNMI	627	0	627	- 23	604	- 3	- 5	- 17	- 33	431
<i>Bijdrage aan medeoverhe- den</i>	<i>6.170</i>	<i>0</i>	<i>6.170</i>	<i>430</i>	<i>6.600</i>	<i>- 202</i>	<i>- 1.620</i>	<i>- 152</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
NGF NL2120	6.170	0	6.170	- 25	6.145	- 202	- 1.620	- 152	0	0
Overige bijdragen	0	0	0	455	455	0	0	0	0	0
<i>Bijdrage aan (inter-) nationale organisaties</i>	<i>750</i>	<i>0</i>	<i>750</i>	<i>0</i>	<i>750</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Overige bijdragen	750	0	750	0	750	0	0	0	0	0
11.2 Waterveiligheid	3.167	0	3.167	62	3.229	0	0	0	0	3.308
<i>Opdrachten</i>	<i>3.167</i>	<i>0</i>	<i>3.167</i>	<i>62</i>	<i>3.229</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>3.308</i>
Waterveiligheid	3.067	0	3.067	62	3.129	0	0	0	0	3.208
Overige opdrachten	100	0	100	0	100	0	0	0	0	100
11.3 Grote oppervlaktewateren	1.665	0	1.665	192	1.857	0	0	0	0	1.732
<i>Opdrachten</i>	<i>1.665</i>	<i>0</i>	<i>1.665</i>	<i>192</i>	<i>1.857</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>1.732</i>
RWS Zuid-Westelijke Delta	1.350	0	1.350	18	1.368	0	0	0	0	1.075
Overige opdrachten	315	0	315	174	489	0	0	0	0	657
11.4 Waterkwaliteit	39.785	0	39.785	2.825	42.610	1.233	333	158	158	17.542
<i>Opdrachten</i>	<i>6.708</i>	<i>0</i>	<i>6.708</i>	<i>472</i>	<i>7.180</i>	<i>254</i>	<i>179</i>	<i>304</i>	<i>304</i>	<i>5.883</i>
Noordzee en oceanen	2.010	0	2.010	- 809	1.201	- 103	- 183	- 21	- 215	878
Overige opdrachten	4.698	0	4.698	1.281	5.979	357	362	325	519	5.005
<i>Subsidies (regelingen)</i>	<i>31.215</i>	<i>0</i>	<i>31.215</i>	<i>2.059</i>	<i>33.274</i>	<i>1.029</i>	<i>154</i>	<i>- 146</i>	<i>- 146</i>	<i>9.811</i>
NGF UPWater	29.280	0	29.280	559	29.839	- 146	- 146	- 146	- 146	9.811
Overige subsidies	1.935	0	1.935	1.500	3.435	1.175	300	0	0	0
<i>Bijdrage aan (inter-) nationale organisaties</i>	<i>1.862</i>	<i>0</i>	<i>1.862</i>	<i>294</i>	<i>2.156</i>	<i>- 50</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>1.848</i>
Overige bijdragen	1.862	0	1.862	294	2.156	- 50	0	0	0	1.848
Ontvangsten	0	0	0	452	452	0	0	0	0	0

Toelichting

In aansluiting op de ontwerpbegrotingen en de Voorjaarsnota worden ook de mutaties voor het jaar t+5 opgenomen in de tabel budgettaire gevolgen van beleid van de 1ste suppletoire begrotingen. Dit betreft de extrapolatie van de begroting – het toevoegen van het jaar t+5 – en vervolgens de mutaties van t+5 die tijdens de voorjaarsbesluitvorming zijn verwerkt. In onderstaande toelichtingen wordt de extrapolatie van de begroting buiten beschouwing gelaten.

Onderstaand wordt een toelichting gegeven op de verschillen (de mutaties) tussen de vastgestelde begroting en de 1e suppletoire begroting. Voor de uitgavenmutaties gebeurt dit op het niveau van financieel instrument, en voor de verplichtingen en ontvangsten op artikelniveau. Zie voor de gehanteerde norm de toelichting onder *Algemeen* in de leeswijzer.

Verplichtingen

Het verplichtingenbudget is in 2026 verhoogd met € 1,6 miljoen en in totaal voor 2027 t/m 2031 met € 13,9 miljoen. Dit komt met name door de toegelichte mutaties onder *Uitgaven*.

Uitgaven

1 Algemeen waterbeleid

Opdrachten

Het opdrachtenbudget is in 2026 met € 0,1 miljoen verhoogd en in totaal voor 2027 t/m 2031 met per saldo € 0,1 miljoen verhoogd. De opdrachtenmutaties in de 1e suppletoire begroting 2026 zijn kleiner dan de gehanteerde norm en worden daarom niet toegelicht (zie leeswijzer).

Subsidies

Het subsidiebudget is in 2026 verhoogd met € 0,7 miljoen en in totaal voor 2027 t/m 2031 met € 14,7 miljoen verhoogd. Dit komt met name door de volgende mutaties:

- Prijsbijstelling HGIS (€ 1,6 miljoen): dit betreft de ontvangen prijsbijstelling HGIS voor 2026 en verder.
- Partners voor Waterprogramma (€ 12,4 miljoen): het betreft het opvragen van HGIS-middelen ten behoeve van het Partners voor Water-programma voor 2028 t/m 2030. Voor het vergroten van het «verdienvermogen» op het gebied van watermanagement zijn HGIS-fondsen cruciaal vanwege de kansen in niet-ODA landen. IenW speelt daar door een sterke aanjagende rol in economische diplomatie op het gebied van waterbeheer en watertechnologie. Bijvoorbeeld door het subsidieprogramma en de deltalandaanpak onder het Partner voor Waterprogramma.

4 Waterkwaliteit

Opdrachten

Het opdrachtenbudget is in 2026 met € 0,5 miljoen verhoogd en in totaal voor 2027 t/m 2031 met € 1 miljoen verhoogd. Het opdrachtenbudget in de 1e suppletoire begroting 2026 zijn kleiner dan de gehanteerde norm en worden daarom niet toegelicht (zie leeswijzer).

Subsidies

Het subsidiebudget is in 2026 verhoogd met € 2,1 miljoen en in totaal voor 2027 t/m 2031 met € 0,7 miljoen verhoogd. Het betreft:

- Het opvragen van de NGF kasmiddelen die in 2025 niet tot besteding zijn gekomen maar wel in 2026 benodigd zijn. Het betreft een aangepast kasritme voor onder meer de bijdrage aan Water Alliance (€ 0,6 miljoen in 2026).
- Een herschikking van budget voor het Deltaplan Agrarisch Waterbeheer (DAW). DAW is een programma om agrariërs te stimuleren om maatregelen te nemen voor schoner en voldoende water (€ 1,5 miljoen in 2026 en in totaal € 1,5 miljoen in de jaren 2027 en 2028).

Ontvangsten

De ontvangstenmutaties in de 1e suppletoire begroting 2026 zijn kleiner dan de gehanteerde norm en worden daarom niet toegelicht (zie leeswijzer).

Wettelijke begrotingsgrondslagen subsidieverlening

In de tabel Budgettaire gevolgen van beleid bij dit beleidsartikel is onder artikelonderdeel 11.1 Algemeen Waterbeleid een bedrag van € 141.000,- aan subsidieverplichtingen voor het jaar 2026 opgenomen. Dit bedrag is ten opzichte van de Ontwerpbegroting, als gevolg van de jaarlijkse indexatie, bijgesteld en heeft betrekking op de mogelijke verlening van een subsidie voor een bijdrage aan de provincie Friesland ten behoeve van het Omgevingsberaad Waddengebied (OBW). Het Omgevingsberaad Waddengebied is het adviesorgaan voor het Bestuurlijk Overleg Waddengebied (BOW). Het is tevens een platform waar gestructureerde discussies over het Waddengebied worden geïnitieerd en waar informatie over het Waddengebied wordt uitgewisseld. Deze begrotingsvermelding vormt de wettelijke grondslag voor de hier bedoelde subsidieverlening als bedoeld in artikel 4:23, derde lid, onder c, van de Algemene wet bestuursrecht.

Geschatte budgetflexibiliteit

In onderstaande tabel is van het totaal van de geraamde programma uitgaven inzicht gegeven in het geschatte aandeel juridisch verplicht, bestuurlijk gebonden, beleidsmatig gereserveerd en nog niet ingevuld/vrij te besteden. In lijn met de Regeling rijksbegrotingsvoorschriften is voor de juridisch verplichte uitgaven op het niveau van een Financieel Instrument als geheel van het totale artikel een kwalitatieve toelichting opgenomen.

Tabel 6 Geschatte budgetflexibiliteit artikel 11

	2026
<i>juridisch verplicht</i>	83%
<i>bestuurlijk gebonden</i>	6%
<i>beleidsmatig gereserveerd</i>	11%
<i>nog niet ingevuld/vrij te besteden</i>	0%

Toelichting

Van de totale in 2026 beschikbare programma uitgaven (€ 86,6 miljoen) is 83% juridisch verplicht. Per financieel instrument wordt dit onderstaand toegelicht.

1. **Opdrachten.** Het beschikbare budget in 2026 is voor 51% juridisch verplicht. Dit heeft betrekking op de betaling van verplichtingen die

tot en met 2025 zijn aangegaan met een kaseffect in 2026 voor met name opdrachten in internationaal kader, waaronder Partners voor Water. Daarnaast worden (jaarlijks) opdrachten verstrekt met het oog op wettelijke taken vanuit de Waterwet, zoals het werken met de nieuwe normering, regie op de kennisontwikkeling waterveiligheid, werkzaamheden ten behoeve van de Lange Termijn Ambitie Rivieren (onderzoek naar maatregelen voor Rijn, IJssel en Maas), de EU-richtlijn Overstromingsrisico's (ROR) en advisering over de waterkeringen en kust. Verder heeft een deel betrekking op de betaling van de lopende verplichtingen die aangegaan zijn tot en met 2025, waaronder het Nationaal Water Programma, de gebiedsagenda Wadden 2050 en Eems-Dollard.

2. **Subsidies.** Het subsidiebudget in 2026 is voor 96% juridisch verplicht. Dit betreft o.a. het subsidieprogramma HGIS Partners voor Water 5 en de subsidies voor Blue Deal, het Omgevingsberaad Waddengebied (OBW), International Panel for Deltas and Coastal Areas, Dutch Wavemakers, het Nationaal Waterplan en Free Flow. De gereseveerde bedragen vanuit het Nationaal Groei Fonds voor de projecten NL2120 en UPPWater zijn in 2024 toegezegd aan de deelnemende partijen en is daarmee voor 100% juridisch verplicht. Voor het volledige subsidieoverzicht wordt verwezen naar bijlage 5 in deze begroting.
3. **Bijdragen aan agentschappen.** De uitgaven voor de agentschapsbijdragen RWS en KNMI zijn volledig juridisch verplicht en hebben een structureel karakter. De bijdrage aan RWS heeft betrekking op beleidsondersteuning en advies (BOA), waarvoor de opdracht in december wordt verstrekt. RWS reserveert capaciteit voor het uitvoeren van studies of het leveren van bijdragen daaraan, adviezen met betrekking tot beleidsnota's en de uitvoerbaarheid van beleid. De bijdrage aan het KNMI wordt ingezet voor diverse onderzoeken en analyses die betrekking hebben op kennisontwikkeling.
4. **Bijdragen aan medeoverheden.** De bijdrage aan medeoverheden betreft het programma NL2120, een project uit het NGF, waarin ook een bijdrage vanuit twee gemeenten en één provincie is voorzien. Deze bijdrage is in 2024 beschikt via specifieke uitkeringen en zijn daarmee 100% juridisch verplicht.
5. **Bijdragen aan (inter-)nationale organisaties.** Het beschikbare budget in 2026 is voor 31% juridisch verplicht. Dit heeft betrekking op de structurele contributies voor de internationale riviercommissies en de Oslo en Parijs-commissie (OSPAR), die in internationale verdragen zijn opgericht. Daarnaast wordt bijgedragen aan de High Level Panel on Water (HLPW), de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO), the Economic Commission for Europe van de United Nations (UN/ECE), de Deltacoalitie Water en Diplomatie en aan de Verenigde Naties (VN), die onder andere het gevolg zijn van een tweetal Memoranda of Understanding, die als bestuurlijk gebonden worden aangemerkt.

3.2 Artikel 13 Bodem en Ondergrond

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 7 Budgettaire gevolgen van beleid art. 13 Bodem en Ondergrond (bedragen x € 1.000)

Art.	Ontwerp- begroting t (1)	Mutaties via NvW, amende- menten en ISB (2)	Vastge- stelde begroting t (3) = (1) + (2)	Mutaties 1e suppletoire begroting (4)	Stand 1e suppletoire begroting (5) = (3) + (4)	Mutatie 2027	Mutatie 2028	Mutatie 2029	Mutatie 2030	Mutatie 2031
13.4										
Verplichtingen	151.495	0	151.495	5.053	156.548	2.134	1.482	1.381	-475	128.340
Uitgaven	119.539	0	119.539	196	119.735	1.204	1.482	1.381	-475	134.672
Ruimtegebruik bodem	119.539	0	119.539	196	119.735	1.204	1.482	1.381	-475	134.671
<i>Opdrachten</i>	<i>6.910</i>	<i>0</i>	<i>6.910</i>	<i>9.628</i>	<i>16.538</i>	<i>-812</i>	<i>-742</i>	<i>-692</i>	<i>-900</i>	<i>11.860</i>
Bodem en STRONG	1.550	0	1.550	10.424	11.974	0	0	0	0	3.196
RWS Leefomgeving	1.975	0	1.975	-1.000	975	-900	-900	-900	-900	1.075
Fysieke Leefomgeving										
Omgevingswet (FLOW)	675	0	675	150	825	150	150	150	0	5.774
Overige opdrachten	2.710	0	2.710	54	2.764	-62	8	58	0	1.815
<i>Subsidies (regelingen)</i>	<i>25.882</i>	<i>0</i>	<i>25.882</i>	<i>-6.484</i>	<i>19.398</i>	<i>689</i>	<i>-141</i>	<i>-191</i>	<i>-191</i>	<i>13.304</i>
Bedrijvenregeling	15.333	0	15.333	-6.636	8.697	-105	-105	-105	-105	7.306
Subsidie										
Caribisch Nederland	10.399	0	10.399	52	10.451	694	-86	-86	-86	5.998
Overige subsidies	150	0	150	100	250	100	50	0	0	0
<i>Bijdrage aan agentschap- pen</i>	<i>8.651</i>	<i>0</i>	<i>8.651</i>	<i>3.051</i>	<i>11.702</i>	<i>2.913</i>	<i>2.916</i>	<i>2.815</i>	<i>1.050</i>	<i>7.667</i>
Bijdrage aan agentschap										
RWS	4.757	0	4.757	1.334	6.091	1.334	1.334	1.334	1.334	5.657
Bijdrage aan agentschap										
RIVM	3.894	0	3.894	1.717	5.611	1.579	1.582	1.481	-284	2.010
<i>Bijdrage aan medeoverheden</i>	<i>78.096</i>	<i>0</i>	<i>78.096</i>	<i>-5.999</i>	<i>72.097</i>	<i>-1.586</i>	<i>-551</i>	<i>-551</i>	<i>-434</i>	<i>101.840</i>
Meerjarenprogramma										
Bodem	78.096	0	78.096	-5.999	72.097	-1.586	-551	-551	-434	101.840
Eenvoudig Beter	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
<i>Bijdrage aan agentschap- pen</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>1</i>
Bijdrage aan agentschap										
RWS	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Ontvangsten	0	0	0	168	168	0	0	0	0	0

Toelichting

In aansluiting op de ontwerpbegrotingen en de Voorjaarsnota worden ook de mutaties voor het jaar t+5 opgenomen in de tabel budgettaire gevolgen van beleid van de 1ste suppletoire begrotingen. Dit betreft de extrapolatie van de begroting – het toevoegen van het jaar t+5 – en vervolgens de mutaties van t+5 die tijdens de voorjaarsbesluitvorming zijn verwerkt. In onderstaande toelichtingen wordt de extrapolatie van de begroting buiten beschouwing gelaten.

Onderstaand wordt een toelichting gegeven op de verschillen (de mutaties) tussen de vastgestelde begroting en de 1e suppletoire begroting. Voor de uitgavenmutaties gebeurt dit op het niveau van financieel instrument, en voor de verplichtingen en ontvangsten op artikelniveau. Zie voor de gehanteerde norm de toelichting onder *Algemeen* in de leeswijzer.

Verplichtingen

Het verplichtingenbudget is in 2026 verhoogd met € 5,1 miljoen en in totaal voor 2027 t/m 2031 met € 5,9 miljoen verhoogd. Dit komt met name door de toegelichte mutaties onder *Uitgaven* en de volgende verplichtingenmutaties.

- Het betreft het doorschuiven van € 5,6 miljoen verplichtingenruimte voor de sanering van het EMK-terrein. Besluitvorming was eind 2025 nog niet afgerond, waardoor deze verplichtingen in 2025 niet meer konden worden vastgelegd.
- Het betreft het opvragen van middelen in 2027 voor Caribisch Nederland ten behoeve van koopkracht impuls via drinkwatersubsidies (€ 1,9 miljoen).

Uitgaven Ruimtegebruik bodem

Opdrachten

Het opdrachtenbudget is in 2026 met € 9,6 miljoen verhoogd en in totaal voor 2027 t/m 2031 met per saldo – € 4,0 miljoen verlaagd. Het betreft:

- Een overheveling van Meerjarenprogramma Bodem en Bedrijvenregeling naar Bodem en Strong in 2026 (€ 10,6 miljoen). De uitvoering van de lopende sanering van het EMK-terrein duurt langer dan verwacht en een deel van de nog aan te besteden zaken schuift door naar 2026. Daarvoor is een overheveling gedaan vanuit subsidiebudget (– € 7,1 miljoen) en bijdrage aan medeoverheden (– € 3,5 miljoen).
- Een budgetoverheveling naar RWS voor de Bodem Project-Prestatiegestuurde externe plan kosten (EPK) (– € 1 miljoen).

Subsidies

Het subsidiebudget is in 2026 met € 6,5 miljoen verlaagd en in 2027 met € 0,7 miljoen verhoogd. Dit komt met name door onderstaande mutaties:

- De overheveling van subsidiebudget Meerjarenprogramma Bodem en Bedrijvenregeling naar Bodem en Strong in 2026 (– € 7,1 miljoen). Zie toelichting bij opdrachten.
- Kleinere mutatie bedrijvenregeling (€ 0,5 miljoen in 2026).
- Diverse kleinere mutaties (€ 0,7 miljoen in 2027).

Bijdrage aan agentschappen

De bijdrage aan agentschappen is in 2026 met € 3,1 miljoen verhoogd en in totaal voor 2027 t/m 2030 met € 9,7 miljoen verhoogd. Dit komt met name door de volgende mutaties:

- De budgetoverheveling naar RWS voor de Bodem Project-Prestatiegestuurde externe plan kosten (EPK) (€ 1 miljoen in 2026 en € 3,6 miljoen in 2027 t/m 2030).
- De budgetoverheveling naar RWS voor het projectopdracht Kennis en Innovatie Programma PFAS saneringen voor de periode 2026 t/m 2030 (€ 0,4 miljoen in 2026 en € 1,7 miljoen in 2027 t/m 2030).
- De budgetoverheveling voor de jaarlijkse opdracht aan het RIVM (€ 1,6 miljoen in 2026 en € 4,7 miljoen in 2027 t/m 2030).
- Diverse kleinere mutaties, waaronder de efficiencytaakstelling en vernieuwing rijksdienst/slagvaardige overheid van het coalitieakkoord Jetten-I (– € 0,3 miljoen in 2027 t/m 2030). Zie ook 2.3 Overzicht taakstellingen Jetten-I.

Bijdrage aan medeoverheden

De bijdrage aan medeoverheden is in 2026 met € 6 miljoen verlaagd en in totaal voor 2027 t/m 2030 met € 3,1 miljoen verlaagd. Dit komt met name door de volgende mutaties:

- De budgetoverheveling van Meerjarenprogramma Bodem en Bedrijvenregeling naar Bodem en Strong in 2026 (– € 3,5 miljoen). Zie toelichting bij opdrachten.
- De budgetoverheveling naar RWS voor het projectopdracht Kennis en Innovatie Programma PFAS saneringen voor de periode 2026 t/m 2030 (– € 0,4 miljoen in 2026 en – € 1,7 miljoen in 2027 t/m 2030).
- Een budgetoverheveling naar het Ministerie van EZ voor de TKI Deltatechnologie en TKI Watertechnologie (penvoerder) voor Werkplan innovatiedeel KIP-PFAS (– € 1,8 miljoen in 2026). In goede samenwerking met RWS en de TKI Deltatechnologie wordt invulling gegeven aan het kennis- en innovatieprogramma PFAS-bodem om te komen tot efficiënte kosteneffectieve maatregelen voor PFAS-verontreinigingen in de bodem en het onderzoeken van het sanderen van grondwater.

Ontvangsten

De ontvangstenmutaties in de 1e suppletoire begroting 2026 zijn kleiner dan de gehanteerde norm en worden daarom niet toegelicht (zie leeswijzer).

Geschatte budgetflexibiliteit

In onderstaande tabel is van het totaal van de geraamde programma uitgaven inzicht gegeven in het geschatte aandeel juridisch verplicht, bestuurlijk gebonden, beleidsmatig gereserveerd en nog niet ingevuld/vrij te besteden. In lijn met de Regeling rijksbegrotingsvoorschriften is voor de juridisch verplichte uitgaven op het niveau van een Financieel Instrument als geheel van het totale artikel een kwalitatieve toelichting opgenomen.

Tabel 8 Geschatte budgetflexibiliteit artikel 13

	2026
<i>juridisch verplicht</i>	32%
<i>bestuurlijk gebonden</i>	57%
<i>beleidsmatig gereserveerd</i>	11%

	2026
<i>nog niet ingevuld/vrij te besteden</i>	0%

Toelichting

Van de totale in 2026 beschikbare programma uitgaven (€ 38,6 miljoen) is 32% juridisch verplicht. Per financieel instrument wordt dit onderstaand toegelicht.

1. **Opdrachten.** Het beschikbare budget is ongeveer de helft juridisch verplicht. Dit betreft met name de uitvoering van het bodembeleid met onder andere de sanering van het EMK-Stormpolderdijkterrein te Krimpen aan den IJssel, alsmede voor bodemonderzoeken op het vlak van opkomende stoffen, bodemkwaliteit, grondwater en drinkwater, kennisinfrastructuur en informatievoorziening. Van de overige middelen worden de EU-gerelateerde activiteiten als bestuurlijk gebonden beschouwd en zijn de overige opdrachten in voorbereiding of zijn de middelen aan RWS in opdracht (BOA) verstrekt. Grofweg zo'n 10% van het beleidsmatig gereserveerde deel is daarwerkelijk ook juridisch al verplicht.
2. **Subsidies.** Het beschikbare budget is 95% juridisch verplicht. Het betreft reeds verstrekte subsidies voor de Bedrijvenregeling, drink- en afvalwater in Caribisch Nederlanden subsidies op grond van de Wet bodembescherming en het Besluit financiële bepalingen bodemsanering. Voor het volledige subsidieoverzicht wordt verwezen naar bijlage 5 in deze begroting.
3. **Bijdragen aan agentschappen.** De uitgaven voor de agentschapsbijdragen RWS en RIVM zijn volledig juridisch verplicht en hebben een structureel karakter. De bijdrage aan RWS heeft betrekking op beleidsondersteuning en advies (BOA). De opdracht hiervoor wordt in december verleend. RWS reserveert capaciteit voor het uitvoeren van studies of het leveren van bijdragen daaraan, adviezen met betrekking tot beleidsnota's en de uitvoerbaarheid van beleid. De bijdrage aan het RIVM wordt ingezet voor opdrachten met betrekking tot Bodem en Ondergrond.
4. **Bijdragen aan medeoverheden.** Het beschikbare budget is voor 0% juridisch verplicht. Dit betreft met name bijdragen aan lokale overheden voor uitvoering van het meerjarenprogramma bodem, die op grond van de meerjarenafspraken wel grotendeels als bestuurlijk gebonden worden aangemerkt.

3.3 Artikel 14 Wegen en Verkeersveiligheid

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 9 Budgettaire gevolgen van beleid art. 14 Wegen en Verkeersveiligheid (bedragen x € 1.000)

Art.	Ontwerp- begroting t (1)	Mutaties via NvW, moties, amende- menten en ISB (2)	Vastge- stelde begroting t (3) = (1) + (2)	Mutaties 1e suppletoire begroting (4)	Stand 1e suppletoire begroting (5) = (3) + (4)	Mutatie 2027	Mutatie 2028	Mutatie 2029	Mutatie 2030	Mutatie 2031
14.1										
Verplichtingen	392.585	0	392.585	23.134	415.719	48.175	35.748	37.608	- 16.332	85.271
Uitgaven	400.246	0	400.246	- 88.434	311.812	- 16.871	44.770	46.460	30.565	103.013
Netwerk	17.006	0	17.006	4.637	21.643	- 585	1.590	1.002	976	15.921
<i>Opdrachten</i>	<i>11.312</i>	<i>0</i>	<i>11.312</i>	<i>- 2.984</i>	<i>8.328</i>	<i>- 397</i>	<i>1.778</i>	<i>1.002</i>	<i>976</i>	<i>10.231</i>
Wegverkeersbeleid	5.697	0	5.697	- 2.742	2.955	- 702	- 30	0	0	2.760
Voertuigen en Digitale										
Infrastructuur	2.894	0	2.894	300	3.194	2.117	1.808	1.002	976	4.397
Overige opdrachten	2.721	0	2.721	- 542	2.179	- 1.812	0	0	0	3.074
<i>Bijdrage aan agentschap- pen</i>	<i>5.694</i>	<i>0</i>	<i>5.694</i>	<i>3.041</i>	<i>8.735</i>	<i>- 188</i>	<i>- 188</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>5.690</i>
Bijdrage aan agentschap										
RWS	5.694	0	5.694	2.963	8.657	- 188	- 188	0	0	5.690
Overige bijdragen	0	0	0	78	78	0	0	0	0	0
<i>Bijdrage aan medeoverheden</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>4.580</i>	<i>4.580</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Bijdrage aan Caribisch										
Nederland	0	0	0	4.580	4.580	0	0	0	0	0
Verkeersveiligheid	20.862	0	20.862	- 733	20.129	- 828	961	810	- 260	15.219
<i>Opdrachten</i>	<i>7.857</i>	<i>0</i>	<i>7.857</i>	<i>- 1.419</i>	<i>6.438</i>	<i>- 700</i>	<i>1.700</i>	<i>1.000</i>	<i>0</i>	<i>4.536</i>
Opdrachten Verkeersveilig- heid	3.950	0	3.950	- 19	3.931	0	0	0	0	4.536
Overige opdrachten	3.907	0	3.907	- 1.400	2.507	- 700	1.100	1.000	0	0
<i>Subsidies (regelingen)</i>	<i>10.267</i>	<i>0</i>	<i>10.267</i>	<i>820</i>	<i>11.087</i>	<i>- 117</i>	<i>- 117</i>	<i>- 117</i>	<i>- 117</i>	<i>8.129</i>
Veilig Verkeer Nederland										
(VVN)	4.032	0	4.032	0	4.032	- 52	- 52	- 52	- 52	3.614
Stichting Wetenschappelijk										
Onderzoek Verkeersveilig- heid (SWOV)	4.294	0	4.294	162	4.456	- 55	- 55	- 55	- 55	3.792
Overige subsidies	1.941	0	1.941	658	2.599	- 10	- 10	- 10	- 10	723
<i>Bijdrage aan agentschap- pen</i>	<i>720</i>	<i>0</i>	<i>720</i>	<i>- 134</i>	<i>586</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>720</i>
Bijdrage aan agentschap										
RWS	720	0	720	- 134	586	0	0	0	0	720
<i>Bijdrage aan ZBO's/RWT's</i>	<i>2.018</i>	<i>0</i>	<i>2.018</i>	<i>0</i>	<i>2.018</i>	<i>- 11</i>	<i>- 22</i>	<i>- 73</i>	<i>- 143</i>	<i>1.834</i>
Bijdrage aan CBR	2.018	0	2.018	0	2.018	- 11	- 22	- 73	- 143	1.834
14.3										
Slimme en duurzame mobiliteit	362.378	0	362.378	- 92.338	270.040	- 15.458	42.219	44.648	29.849	71.873
<i>Opdrachten</i>	<i>72.750</i>	<i>0</i>	<i>72.750</i>	<i>- 26.338</i>	<i>46.412</i>	<i>- 11.677</i>	<i>22.627</i>	<i>38.605</i>	<i>- 5.177</i>	<i>41.989</i>
Innovatie en Intelligente										
Transportsystemen	15.117	0	15.117	- 4.644	10.473	6.390	6.861	11.000	8.183	8.100
Klimaatakkoord	17.761	0	17.761	- 12.488	5.273	- 20.573	- 12.856	- 6.200	- 11.800	1.611
Verkeersemissies	2.952	0	2.952	- 2.488	464	0	0	0	0	673
Programma Vergroening										
Reisgedrag	3.347	0	3.347	- 1.027	2.320	0	0	0	0	29.916
Verduurzaming logistiek	4.841	0	4.841	179	5.020	9.000	9.000	9.000	9.000	0
NGF: Dutch Metropolitan										
Innovations (DMI)	14.840	0	14.840	- 10.254	4.586	4.006	17.622	0	0	0
KF: Laadinfra bouw	7.958	0	7.958	- 3.459	4.499	- 12.500	0	22.805	- 12.500	0

	Ontwerp- begroting t (1)	Mutaties via NvW, amende- menten en ISB (2)	Vastge- stelde begroting t (3) = (1) + (2)	Mutaties 1e suppletoire begroting (4)	Stand 1e suppletoire begroting (5) = (3) + (4)	Mutatie 2027	Mutatie 2028	Mutatie 2029	Mutatie 2030	Mutatie 2031
KF: Zero-emissie zones	1.832	0	1.832	0	1.832	0	0	0	0	0
Overige opdrachten	4.102	0	4.102	7.843	11.945	2.000	2.000	2.000	2.000	1.689
<i>Subsidies (regelingen)</i>	<i>230.471</i>	<i>0</i>	<i>230.471</i>	<i>- 51.666</i>	<i>178.805</i>	<i>- 6.813</i>	<i>16.592</i>	<i>3.504</i>	<i>32.213</i>	<i>22.227</i>
Duurzame Mobiliteit	25.670	0	25.670	- 10.520	15.150	- 2.000	13.979	4.691	0	0
Elektrisch Vervoer	29.335	0	29.335	- 7.505	21.830	- 11.500	6.000	0	0	0
Laad en AanZET	42.406	0	42.406	0	42.406	0	0	0	0	0
Bronmaatregelen Stikstof	31.570	0	31.570	- 3.021	28.549	- 332	- 332	- 332	- 332	20.000
KF: Laadinfra wegvervoer	78.060	0	78.060	- 27.112	50.948	- 2.284	- 2.284	- 1.984	22.616	0
KF: Laadinfra Bouw	7.500	0	7.500	0	7.500	10.000	0	2.500	12.500	0
Vergroenen reisgedrag	4.250	0	4.250	- 1.750	2.500	- 79	- 79	- 79	- 79	1.750
KF: SWIM	7.000	0	7.000	- 484	6.516	- 1.278	- 1.278	- 1.278	- 2.478	0
Overige Subsidies	4.680	0	4.680	- 1.274	3.406	660	586	- 14	- 14	477
<i>Bijdrage aan agentschap- pen</i>	<i>15.917</i>	<i>0</i>	<i>15.917</i>	<i>13.703</i>	<i>29.620</i>	<i>3.032</i>	<i>3.000</i>	<i>2.539</i>	<i>2.753</i>	<i>7.657</i>
Bijdrage agentschap RWS	1.829	0	1.829	2.095	3.924	800	800	800	800	1.932
Bijdrage agentschap NEA	5.462	0	5.462	0	5.462	- 27	- 47	- 155	- 304	4.137
Bijdrage agentschap RVO	6.756	0	6.756	11.341	18.097	2.267	2.266	1.948	2.332	1.588
Bijdrage aan agentschap RVM	220	0	220	267	487	0	0	0	0	0
Overige bijdragen aan agentschappen	1.650	0	1.650	0	1.650	- 8	- 19	- 54	- 75	0
<i>Bijdrage aan medeoverheden</i>	<i>42.940</i>	<i>0</i>	<i>42.940</i>	<i>- 28.980</i>	<i>13.960</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Duurzame Mobiliteit	13.940	0	13.940	20	13.960	0	0	0	0	0
KF - Laadinfra	29.000	0	29.000	- 29.000	0	0	0	0	0	0
<i>Bijdrage aan (inter-) nationale organisaties</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>233</i>	<i>233</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Overige bijdragen	0	0	0	233	233	0	0	0	0	0
<i>Bijdrage aan ZBO's/RWT's</i>	<i>300</i>	<i>0</i>	<i>300</i>	<i>710</i>	<i>1.010</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Overige bijdragen	300	0	300	710	1.010	0	0	0	0	0
Ontvangsten	5.782	0	5.782	0	5.782	0	0	0	0	5.781

Toelichting

In aansluiting op de ontwerpbegrotingen en de Voorjaarsnota worden ook de mutaties voor het jaar t+5 opgenomen in de tabel budgettaire gevolgen van beleid van de 1ste suppletoire begrotingen. Dit betreft de extrapolatie van de begroting – het toevoegen van het jaar t+5 – en vervolgens de mutaties van t+5 die tijdens de voorjaarsbesluitvorming zijn verwerkt. In onderstaande toelichtingen wordt de extrapolatie van de begroting buiten beschouwing gelaten.

Verplichtingen

Het verplichtingenbudget is in 2026 verhoogd met € 23,1 miljoen en in totaal voor 2027 t/m 2031 met € 206,2 miljoen. Dit wordt veroorzaakt door de onder uitgaven toegelichte mutaties en:

- Vanwege een onvolledige uitputting op het kasbudget van verschillende subsidieregelingen van Duurzame Mobiliteit in 2025 is het verplichtingenbudget in 2026 met € 49,9 miljoen verhoogd, zodat de hiervoor bestemde middelen kunnen worden besteed. Het gaat om de subsidieregelingen Private Laadinfrastructuur (SPriLa), Publieke Laadinfrastructuur (SPuLa), Schoon en Emissieloos Bouwen (SSEB), emissieloze Touringcars (STour), Collectieven mkb Verduurzaming Reisgedrag (COVER).
- Het verplichtingenbudget in 2026 wordt verhoogd met € 7 miljoen, omdat er in het verleden een dubbele verplichting is aangegaan voor uitvoeringscapaciteit bij de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland.
- Het verplichtingenbudget tussen 2026 en 2028 wordt met € 43,7 miljoen verhoogd om verloren verplichtingenbudget weer aan te vullen.
Hierdoor kan het bestaande kasbudget ingezet worden voor beleid.
- Er wordt € 3,7 miljoen aan verplichtingen van 2027 t/m 2031 naar 2026 geschoven, om dit jaar in één keer een beschikking af te geven aan het CBR voor de WaU-gelden.
- Er wordt € 1,7 miljoen van 2027 verschoven naar 2026 voor Spreiden & Mijden en Publieke Mobiliteit. Dit budget is overgeheveld vanuit het MF, maar stond nog niet in het juiste jaar.
- Om beter aan te sluiten op de verwachte uitputting van de SPriLa en de SPuLa wordt er € 4,9 miljoen aan verplichtingen uit 2026 doorgeschoven naar 2030.
- Om de subsidie aan de SWOV voor 2027 in 2026 te kunnen beschikken, wordt € 4 miljoen uit 2027 naar 2026 verplaatst.

Uitgaven 1 Netwerk

De uitgavenmutaties in de 1ste suppletoire begroting 2026 zijn kleiner dan de gehanteerde norm en worden daarom niet toegelicht (zie leeswijzer).

2 Verkeersveiligheid

De uitgavenmutaties in de 1ste suppletoire begroting 2026 zijn kleiner dan de gehanteerde norm en worden daarom niet toegelicht (zie leeswijzer).

3 Slimme en Duurzame Mobiliteit Opdrachten

Het opdrachtenbudget is in 2026 met € 26,4 miljoen verlaagd en in totaal voor 2027 t/m 2031 met € 70,3 miljoen verhoogd. Dit komt met name door de volgende mutaties:

Innovatie en Intelligente Transportsystemen: Het opdrachtenbudget wordt in 2026 t/m 2031 met totaal € 35,9 miljoen verhoogd:

- Om het aflopende opdrachtenbudget in het kader van Innovatie en Intelligente Transportsystemen op het noodzakelijke niveau te brengen, wordt er in 2026 t/m 2031 € 22,6 miljoen uit het MF overgeboekt naar HXII.
- Het resterende budget van € 10,6 miljoen in 2027 t/m 2030 op het Mobiliteitsfonds voor Initiatief Beter Benutten wordt naar HXII overgeheveld om beleidsmatige opdrachten te verstrekken die niet op het Mobiliteitsfonds verantwoord kunnen worden.
- Een deel van het budget voor innovatie is voor dit jaar niet benodigd, daarom wordt € 4,5 miljoen doorgeschoven van 2026 naar 2027 en 2028.
- Op het MF staat € 2,9 miljoen in 2026 en 2027 bedoeld voor de Veilig, Slim en Duurzaamregeling. Het wordt nu overgeboekt naar HXII om in te zetten voor hetzelfde beleidsdoel.
- De beleidsverantwoordelijkheid voor deelmobiliteit was versnipperd over verschillende artikelonderdelen. Het resterende budget van € 2,9 miljoen in 2026 t/m 2028 voor dit beleid wordt overgeheveld naar artikelonderdeel 3.

Klimaatakkoord: Het opdrachtenbudget wordt in 2026 t/m 2031 met totaal € 51,3 miljoen verlaagd:

- Er wordt € 15,4 miljoen in 2026 en 2027 ingezet voor lenW-brede problematiek.
- Om de zonnepanelenproblematiek bij Schiphol op te lossen is vorig jaar binnen lenW € 6,8 miljoen beschikbaar gesteld. Dit wordt nu teruggeboekt naar het oorspronkelijke begrotingsartikel 14.
- € 4,4 miljoen wordt overgeheveld naar bijdrage aan agentschappen, ter bekostiging van het BOA-protocol bij RWS.
- € 5,6 miljoen wordt doorgeschoven van 2027 en 2028 naar 2029.

Bij Voorjaarsnota 2026 worden de Klimaatakkoordmiddelen meerjarig toebedeeld aan de juiste budgetten. Hiervoor moeten middelen in de juiste jaren staan.

- Er wordt € 1 miljoen opgevraagd van de Aanvullende Post ten behoeve van een onderzoek naar Adblue-handhaving.
- Tot slot wordt er binnen het opdrachtenbudget € 37 miljoen in herschikt voor Verduurzaming Logistiek en € 11 miljoen voor opdrachten Elektrisch Vervoer.

Verduurzaming Logistiek: Het opdrachtenbudget wordt in 2026 t/m 2031 met totaal € 36,2 miljoen verhoogd:

- Vanuit opdrachtenbudget Klimaatakkoord wordt € 37 miljoen herschikt voor Verduurzaming Logistiek.

NGF: Dutch Metropolitan Innovations (DMI): Het opdrachtenbudget wordt in 2026 t/m 2031 met € 11,4 miljoen verhoogd:

- € 11,4 miljoen aan NGF-budget wordt buiten de eindejaarsmarge opgevraagd voor het project Dutch Metropolitan Innovations.
- € 21,6 miljoen wordt vanuit 2026 doorgeschoven naar 2027 en 2028, waardoor in de juiste jaren aan de kasverplichtingen kan worden voldaan.

KF: Laadinfra Bouw: Het opdrachtenbudget wordt in 2026 t/m 2031 met € 6 miljoen verhoogd:

- Bij eerdere begrotingen is er budget ingezet voor de SPUK SEB. Nu blijkt dat er meer budget op bijdragen aan medeoverheden staat dan benodigd. Daarom wordt er € 29 miljoen teruggezet naar het opdrachtenbudget.
- € 25 miljoen wordt overgeheveld naar het instrument subsidies, ter dekking van de Subsidieregeling SEB.

- € 22,8 miljoen wordt doorgeschoven van 2026 naar 2029, zodat het in het juiste jaar kan worden ingezet voor bijdragen aan semi-publieke organisaties, Rijkswaterstaat en verschillende subsidieregelingen.

Overige Opdrachten: Het opdrachtenbudget wordt in 2026 t/m 2031 met € 17,5 miljoen verhoogd:

- € 11 miljoen is overgeheveld uit het opdrachtenbudget Klimaatakkoord voor opdrachten Elektrisch Vervoer.
- € 2,5 miljoen is overgeheveld uit opdrachten Klimaatakkoord voor opdrachten Actieve Mobiliteit.
- € 2,5 miljoen is overgeheveld uit andere opdrachtenbudgetten voor de directe uitvoeringskosten van de RVO in 2026.

Subsidies

Het subsidiebudget is in 2026 met € 51,7 miljoen verlaagd en in totaal voor 2027 t/m 2031 met € 65,6 miljoen verhoogd. Dit komt met name door de volgende mutaties:

Algemeen: Als gevolg van de subsidietaakstelling van het kabinet Jetten, wordt het subsidiebudget tussen 2027 t/m 2031 met € 8,4 miljoen verlaagd. Zie ook 2.3 Overzicht taakstellingen Jetten-I.

Duurzame Mobiliteit: Het subsidiebudget wordt in 2026 t/m 2031 met € 6,1 miljoen verhoogd:

- € 6 miljoen wordt overgeheveld uit het subsidiebudget Elektrisch Vervoer.
- € 18,7 miljoen wordt doorgeschoven van 2026 en 2027 naar 2028 en 2029. Middels deze kasschuif wordt aangesloten op de prognoses van de RVO. Daarnaast wordt rekening gehouden met de 70% bevoorschotting bij de Subsidie emissieloze Touringcars.

Elektrisch Vervoer: Het subsidiebudget wordt in 2026 t/m 2031 met € 13 miljoen verlaagd:

- € 7 miljoen wordt overgeheveld naar bijdragen aan agentschappen, ten behoeve van de inzet in fte's bij RVO.
- € 6 miljoen wordt overgeheveld naar subsidiebudget Duurzame Mobiliteit. Er staat meer budget dan benodigd om aan alle subsidieverplichtingen te voldoen.
- € 6 miljoen uit 2026 en 2027 wordt doorgeschoven naar 2028. Middels deze schuif wordt aangesloten bij de RVO-prognoses.

Bronmaatregelen Stikstof: Het subsidiebudget wordt in 2026 t/m 2031 met € 15,3 miljoen verhoogd:

- € 17 miljoen is overgeheveld uit het MF. De stikstofmiddelen staan op het MF, maar worden op HXII ingezet voor de subsidies Schoon & Emissieloos Bouwen en Topsector Logistiek.
- € 20 miljoen wordt doorgeschoven van 2026 naar 2031. Het budget uit het MF staat in 2026, maar is pas in latere jaren benodigd.

KF: Laadinfra wegvervoer: Het subsidiebudget wordt in 2026 t/m 2031 met € 11,4 miljoen verlaagd:

- € 9,5 miljoen wordt overgeheveld naar bijdragen aan agentschappen, ten behoeve van de uitvoeringskosten bij RVO voor subsidies voor laadinfrastructuur.
- € 25 miljoen wordt doorgeschoven van 2026 naar 2030, om aan te sluiten bij de RVO-prognoses.

KF: Laadinfra bouw: Het subsidiebudget wordt in 2026 t/m 2031 met € 25 miljoen verhoogd:

- € 25 miljoen wordt overgeheveld uit het opdrachtenbudget KF: Laadinfra Bouw, ter dekking van de Subsidieregeling SEB.
- € 2,5 miljoen wordt doorgeschoven van 2027 naar 2029, om aan te sluiten bij de RVO-prognoses.

Bijdrage aan agentschappen

Het budget voor bijdragen aan agentschappen is in 2026 met € 13,7 miljoen en in totaal voor 2027 t/m 2031 met € 12,1 miljoen verhoogd. Dit komt met name door de volgende mutaties:

- Bijdrage aan agentschap RWS: Het budget wordt in 2026 t/m 2031 met € 5,3 miljoen verhoogd, als gevolg van het vaststellen van het BOA-protocol.
- Bijdrage aan agentschap RVO: Het budget wordt in 2026 t/m 2031 met € 21,5 miljoen verhoogd, om de FTE die de subsidieregelingen bij RVO uitvoeren te financieren.

Bijdrage aan medeoverheden

Het budget voor bijdragen aan medeoverheden is in 2026 met € 29 miljoen verlaagd. Dit komt door de volgende mutatie:

- KF – Laadinfra: Bij eerdere begrotingen is er budget ingezet voor de SPUK SEB. Nu blijkt dat er meer budget op dit instrument staat dan benodigd. Daarom wordt er € 29 miljoen teruggezet naar het opdrachtenbudget.

Ontvangsten

Er zijn geen ontvangstenmutaties.

Wettelijke grondslag subsidieverlening

Op grond van de Algemene wet bestuursrecht geldt dat in het algemeen subsidie wordt verleend op grond van een wettelijk voorschrift. Uit de Algemene wet bestuursrecht volgt dat één van de uitzonderingen hierop subsidies vormen waarvan zowel de subsidieontvanger als het maximale bedrag in de begroting worden vermeld.

In de tabel budgettaire gevolgen van beleid bij dit beleidsartikel zijn dergelijke subsidieverplichtingen voor het jaar 2026 opgenomen. Voor de subsidie- en specifieke uitkeringverplichtingen die specifiek hier onderaan worden vermeld geldt dat deze begrotingsvermelding de wettelijke grondslag vormt zoals bedoeld in artikel 4.23, derde lid, onder c, van de Algemene wet bestuursrecht respectievelijk zoals bedoeld in artikel 17, tweede lid, van de Financiële-Verhoudingswet jo. artikel 4:23, derde lid, onder c, van de Algemene Wet Bestuursrecht.

Er staat één specifieke uitkeringsverplichtingen hier onderaan, bedoeld voor het openbare lichaam Saba. Deze bijdragen zullen in dollars worden overgemaakt. Deze begrotingsvermelding vormt de wettelijke grondslag voor de hier bedoelde uitkering(en) als bedoeld in artikel 92, tweede lid, onder c, van de Wet financiën openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba.

Begrotingsgrondslagen subsidies Artikel 14 Voorjaarsnota 2026

€ 8.474.000 voor de Stichting Wetenschappelijk Onderzoek Verkeersveiligheid, voor het verrichten van wetenschappelijk onderzoek als input voor verkeersveiligheidsbeleid van lenW en alle overige stakeholders.

€ 667.000 voor Veiligheid NL – Spoedzorgdata voor verkeersveiligheid, voor het verzamelen en verwerken van data bij de Regionale Ambulancevoorzieningen (RAV's) en het vullen van het MOVE RAV-dashboard ten behoeve van gebruik door de Nederlandse overheden.

€ 770.000 voor ElaadNL, voor een initiatief van gezamenlijke Nederlandse netbeheerders en voert onderzoeken uit die Nederland ondersteunen in het behouden van de voortrekkersrol in elektrische mobiliteit en laadinfrastructuur.

Begrotingsgrondslagen CN Artikel 14 Voorjaarsnota 2026

€ 4.580.000 voor het Openbare Lichaam Saba, voor de realisatie van de geplande onderhoudswerkzaamheden aan de infrastructuur op Saba voor de jaren 2027 t/m 2030.

Geschatte budgetflexibiliteit

In onderstaande tabel is van het totaal van de geraamde programma uitgaven inzicht gegeven in het geschatte aandeel juridisch verplicht, bestuurlijk gebonden, beleidsmatig gereserveerd en nog niet ingevuld/vrij te besteden. In lijn met de Regeling rijksbegrotingsvoorschriften is voor de juridisch verplichte uitgaven op het niveau van een Financieel Instrument als geheel van het totale artikel een kwalitatieve toelichting opgenomen.

Tabel 10 Geschatte budgetflexibiliteit artikel 14

	2026
<i>juridisch verplicht</i>	99%
<i>bestuurlijk gebonden</i>	1%
<i>beleidsmatig gereserveerd</i>	0%
<i>nog niet ingevuld/vrij te besteden</i>	0%

Toelichting

Opdrachten

- De juridische verplichtingen bij de opdrachten betreffen onder meer opdrachten van het Ministerie van IenW op het gebied van verkeers- en wegmaatregelen. Dit zijn onder meer opdrachten in het kader van campagnes voor duurzame mobiliteit (waaronder elektrische deelauto's en autobanden). Ook betreft het uitgaven in het kader van de wegvervoerssector en verzorgingsplaatsen langs de hoofdwegen. Bij verkeersveiligheid liggen diverse campagnes vast (waaronder BOB en MoNo). Een substantieel deel daarvan wordt betaald aan RWS.
- De uitgaven in het kader van het NGF-project: Dutch Metropolitan Innovations zijn in 2023 voor zes jaar vastgelegd. Ten tijde van het opstellen van deze begroting zijn de gunningstrajecten in een afrondende fase. De werkzaamheden hebben betrekking op algemene voorzieningen, kennis & afspraken en diverse toepassingen.
- De uitgaven voor Innovatie en Intelligente Transportsystemen hebben betrekking op dienstverlening door UDAP en licenties DMI.
- De uitgaven duurzame logistiek zijn onder andere bedoeld voor bouwlogistiek en emissievrije bouwplaatsen.
- De Klimaatakkoordmiddelen betreffen voornamelijk opdrachten voor Verduurzaming Logistiek en Elektrisch Vervoer, uitvoeringskosten RWS en ZE-bussen. Deze middelen worden jaarlijks bij Voorjaarsnota beschikbaar gesteld voor de betreffende programma's. Deze middelen zijn 97% juridisch verplicht en 3% bestuurlijk gebonden.

Subsidies

- De subsidies voor verkeersveiligheid bestaan uit:
 - Veilig Verkeer Nederland (VVN) en de Stichting Wetenschappelijk Onderzoek Verkeersveiligheid (SWOV). Zij voeren projecten uit en leveren producten in het kader van de verkeersveiligheid. Het gaat zowel om wetenschappelijk onderzoek als om kennisverspreiding op het gebied van verkeersveiligheid. De regelingen worden in 2026 weer open gezet.
 - De overige subsidies bestaan uit TeamAlert en de tijdelijke subsidieregeling. Ook hier gaat het om het uitvoeren van projecten en het leveren van producten gericht op de verkeersveiligheid. De regelingen worden in 2026 weer open gezet.
 - Voor de subsidies aan VVN, SWOV, Team Alert en Kennisnetwerk SPV zijn de maximaal beschikbare subsidiebudgetten vermeld in de gepubliceerde meerjarensubsidieregelingen of jaarlijks gepubliceerde subsidieplafonds.
- De subsidies voor duurzame mobiliteit bestaan uit:
 - Twee subsidies voor bronmaatregelen stikstof: subsidieregeling schoon en emissieloos bouwmaterieel (SSEB) en de tijdelijke subsidieregeling onderzoek Topsector Logistiek (TSL) 2022–2026. De SSEB stimuleert de aanschaf van emissieloze bouwmachines voor bouwwerkzaamheden door ondernemingen in de bouwsector.
 - Subsidies in het kader van elektrisch vervoer: de subsidieregeling voor particulieren auto's (SEPP). Deze liep tot en met 2024, maar de uitgaven voor leaseauto's (nieuw en gebruikt) lopen tot en met 2028. De subsidieregeling voor bestelauto's 2024 (SEBA) kennen kasuitgaven ook voor 2026.
 - Subsidieregeling Demonstratie Klimaattechnologieën en – innovaties in transport. Deze regeling heeft als doel het ondersteunen van projecten gericht op technologie- en innovatieontwikkeling in de pre-commerciële fase, die een bijdrage leveren aan het bereiken van een reductie van met name de emissie van CO₂, alsmede de emissies van NO_x, fijn stof en geluid, in de sector mobiliteit en transport door het gebruik van vervoermiddelen die in hun energiebehoefte worden voorzien door alternatieve brandstoffen. De verwachte kasuitgaven lopen tot en met 2028.
 - Overige subsidies. Voor deze subsidies wordt de wettelijke grondslag via de begroting geregeld. Het gaat om subsidies aan maatschappelijke organisatie als Dutch Cycling Embassy, Wandelnet, De Fietzersbond en Wandel&Fiets. Voor het volledige subsidieoverzicht wordt verwezen naar bijlage 5 in deze begroting.

Bijdragen aan agentschappen

- De uitgaven voor de agentschapsbijdrage RWS zijn 95% juridisch verplicht en hebben een structureel karakter. De bijdrage aan RWS heeft betrekking op beleidsondersteuning en advies (BOA). RWS reserveert capaciteit voor het uitvoeren van studies of het leveren van bijdragen daaraan, adviezen met betrekking tot beleidsnota's en de uitvoerbaarheid van beleid.
- De bijdrage aan de NEa wordt verstrekt voor het uitvoeren van onder andere wettelijke taken op het gebied van Energie Vervoer en hebben tevens een structureel karakter.

Bijdragen aan medeoverheden

De bijdragen aan medeoverheden zijn voor 100% juridisch verplicht. Het betreft de specifieke uitkering tot en met 2026 voor «zero emissie bussen». De bijdragen gaan naar de 13 OV autoriteiten. Daarnaast betreft het de specifieke uitkering Schoon en Emissieloos Bouwen.

Bijdragen aan ZBO's/RWT's

Het gaat hier om bijdrages aan CBR (het vorderingenonderzoek en medisch en rijvaardigheid), RDW en IBKI. De bijdrages zijn verplicht op grond van diverse verstrekte bijdragebrieven aan de hierboven genoemde organisaties en kennen verschillende looptijden. De bijdragen voor 2026 zijn voor 100% juridisch verplicht.

3.4 Artikel 15 Vrachtwagenheffing

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 11 Budgettaire gevolgen van beleid art. 15 Vrachtwagenheffing (bedragen x € 1.000)

Art.	Ontwerp- begroting t (1)	Mutaties via NvW, moties, amende- menten en ISB (2)	Vastge- stelde begroting t (3) = (1) + (2)	Mutaties 1e suppletoire begroting (4)	Stand 1e suppletoire begroting (5) = (3) + (4)	Mutatie 2027	Mutatie 2028	Mutatie 2029	Mutatie 2030	Mutatie 2031
Verplichtingen	374.484	0	374.484	- 10.205	364.279	- 120.011	- 92.010	16.244	- 30.086	800.265
Uitgaven	374.484	0	374.484	- 110.705	263.779	- 177.811	- 105.010	20.144	- 4.640	942.219
15.1	0	0	0	8.104	8.104	16.597	17.012	17.386	17.386	17.386
	<i>Bijdrage aan (andere)</i>									
	<i>begrotingshoofdstukken</i>									
	MRB	0	0	8.104	8.104	16.597	17.012	17.386	17.386	17.386
	0	0	0	8.104	8.104	16.597	17.012	17.386	17.386	17.386
15.2	89.789	0	89.789	- 21.614	68.175	- 61.475	- 70.400	- 72.700	- 70.700	118.300
	<i>Exploiatiekosten</i>									
	<i>Opdrachten</i>									
	Opdrachten aan ILT	10.714	0	14.661	25.375	- 5.775	- 8.000	- 8.000	- 8.000	29.000
	3.000	0	3.000	1.600	4.600	2.000	2.000	2.000	2.000	9.000
	Programmakosten	7.714	0	13.061	20.775	- 7.775	- 10.000	- 10.000	- 10.000	20.000
	<i>Bijdrage aan agentschap- pen</i>									
	34.075	0	34.075	- 28.275	5.800	- 30.700	- 37.400	- 39.700	- 37.700	14.300
	Bijdrage aan RVO	30.500	0	- 25.500	5.000	- 28.500	- 35.000	- 37.000	- 35.000	12.000
	Bijdrage aan RWS	3.000	0	- 2.550	450	- 900	- 1.100	- 1.400	- 1.400	1.600
	Bijdrage aan CJIB	575	0	- 225	350	- 1.300	- 1.300	- 1.300	- 1.300	700
	<i>Bijdrage aan ZBO's/RWT's</i>									
	45.000	0	45.000	- 8.000	37.000	- 25.000	- 25.000	- 25.000	- 25.000	75.000
	Bijdrage aan RDW	45.000	0	- 8.000	37.000	- 25.000	- 25.000	- 25.000	- 25.000	75.000
15.3	31.695	0	31.695	- 31.695	0	- 138.784	- 116.521	0	0	0
	<i>Terugbetaling Mobiliteits- fonds</i>									
	<i>Bijdrage aan (andere)</i>									
	<i>begrotingshoofdstukken</i>									
	31.695	0	31.695	- 31.695	0	- 138.784	- 116.521	0	0	0
	Terugbetaling realisatie- kosten aan MF	31.695	0	- 31.695	0	- 138.784	- 116.521	0	0	0
15.4	253.000	0	253.000	- 65.500	187.500	5.851	64.899	75.458	48.674	806.533
	<i>Terugsluis</i>									
	<i>Subsidies (regelingen)</i>									
	253.000	0	253.000	- 65.500	187.500	5.851	64.899	75.458	48.674	806.533
	<i>Zero-Emissie Trucks</i>									
	(AanZET)	156.000	0	- 12.500	143.500	53.100	64.400	30.000	- 15.000	99.000
	Private Laadinfrastructuur bij bedrijven	66.000	0	- 32.000	34.000	- 29.900	- 6.900	- 11.600	- 58.946	45.454
	Waterstof in Mobiliteit (SWIM)	10.000	0	- 5.000	5.000	- 5.000	1.500	1.500	500	500
	Electric Road Systems, ERS	11.000	0	- 11.000	0	- 26.000	- 15.000	26.000	26.000	0
	Logistieke efficiëntie	10.000	0	- 5.000	5.000	- 3.000	5.000	10.000	0	5.000
	Subsidies VWH	0	0	0	0	16.651	15.899	19.558	96.120	656.579
	Ontvangsten	539.000	0	16.064	555.064	32.899	33.721	34.463	34.633	1.116.463

Het huidige meerjarenprogramma loopt van 2026 t/m 2030. Binnen het kabinet en met de sector worden t.z.t. afspraken gemaakt over een meerjarenprogramma voor 2031 en verder.

Toelichting

In aansluiting op de ontwerpbegrotingen en de Voorjaarsnota worden ook de mutaties voor het jaar t+5 opgenomen in de tabel budgettaire gevolgen van beleid van de 1ste suppletoire begrotingen. Dit betreft de extrapolatie van de begroting – het toevoegen van het jaar t+5 – en vervolgens de mutaties van t+5 die tijdens de voorjaarsbesluitvorming zijn verwerkt. In onderstaande toelichtingen wordt de extrapolatie van de begroting buiten beschouwing gelaten.

Verplichtingen

De verlaging van het verplichtingenbudget met € 137,0 miljoen in 2026 en in 2027 t/m 2031 met € 320,4 miljoen wordt veroorzaakt door de onder Uitgaven toegelichte mutaties en specifiek de volgende mutaties:

- AanZET: Het aanpassen van het ritme naar aanleiding van het verwerken van de ervaringen leidt tot een verhoging van het verplichtingenbudget in 2026 met € 23,5 miljoen en er wordt in totaal € 40,7 miljoen van 2031 naar eerdere jaren geschoven.
- Private Laadinfrastructuur: Het aanpassen van het ritme naar aanleiding van het verwerken van de ervaringen leidt tot een verhoging van het verplichtingenbudget in 2026 met € 2,0 miljoen en wordt er in totaal € 56,9 miljoen uit 2029 en 2030 naar voren en naar 2031 (€ 44,1 miljoen) geschoven.
- SWiM: Het aanpassen van het ritme naar aanleiding van het verwerken van de ervaringen leidt tot een verschuiving van totaal € 13,0 miljoen van 2030 en 2031 naar 2027 t/m 2029.

Uitgaven

1. Fiscale derving

Het uitgavenbudget wordt in 2026 met € 8,1 miljoen verhoogd en in de periode van 2027 t/m 2031 cumulatief met € 85,8 miljoen verhoogd. Dit heeft betrekking op de harmonisatie van de MRB-classificaties met de EU-voertuigclassificaties. De fiscale derving die hierdoor misgelopen wordt, wordt gecompenseerd.

2. Exploitatiekosten

Opdrachten

Het opdrachtenbudget wordt in 2026 met € 14,6 miljoen verhoogd en in de periode van 2027 t/m 2031 cumulatief met € 37,8 miljoen verlaagd. Dit heeft met name betrekking op de volgende mutaties:

Programmakosten: Het opdrachtenbudget voor de programmakosten wordt in 2026 met € 13,1 miljoen verhoogd en in de periode van 2027 t/m 2031 cumulatief met € 47,8 miljoen verlaagd.

- Logistieke efficiëntie: Dit betreft het opdrachtenbudget wat uitgegeven zal worden voor logistieke efficiëntie (€ 10,8 miljoen in 2026 en € 2,2 miljoen in 2027).
- Programmakosten: Nadere uitwerking van het programma heeft geleid tot het bijstellen van de programmakosten. Hierdoor wordt het budget in de periode 2027 t/m 2031 cumulatief € 50,0 miljoen verlaagd.

Bijdrage aan agentschappen

Het budget voor bijdrage aan agentschappen is in 2026 met € 28,3 miljoen en in totaal voor 2027 t/m 2031 met € 181,2 miljoen verlaagd. Dit komt met name door de volgende mutatie.

Bijdrage aan RVO: De budgetten zijn naar aanleiding van nadere afstemming met het RVO, die de subsidies zal verstrekken, geactualiseerd. Het budget wordt in 2026 met € 25,5 miljoen verlaagd en in 2027 t/m 2031 cumulatief met € 168,5 miljoen verlaagd.

Bijdrage aan ZBO en RWT

Het budget voor bijdrage aan ZBO en RWT is in 2026 met € 8,0 miljoen en in totaal voor 2027 t/m 2031 met € 125,0 miljoen verlaagd. Dit komt met name door de volgende mutatie.

Bijdrage aan RDW: De budgetten zijn geactualiseerd naar aanleiding van nadere afstemming met de RDW. Hierom wordt het budget in 2026 met € 8,0 miljoen en in 2027 t/m 2031 cumulatief met € 125,0 miljoen verlaagd.

3. Terugbetaling Mobiliteitsfonds

Bijdrage aan begrotingen

Het budget voor bijdrage aan begrotingen is in 2026 met € 31,7 miljoen en in totaal voor 2027 t/m 2031 met € 255,3 miljoen verlaagd. Dit betreffen de gemaakte realisatiekosten tot en met 2025, deze worden teruggegeven aan minregel ten behoeve van Vrachtwagenheffing op het MF.

4. Terugsluis

Subsidies

Het subsidiebudget is in 2026 met € 65,5 miljoen verlaagd en in 2027 t/m 2031 cumulatief met € 459,5 miljoen verhoogd. Dit komt met name door het terugsluizen van de hogere ontvangsten naar aanleiding van de harmonisatie van EU-classificaties (zoals toegelicht onder Ontvangsten). Daarnaast zijn de exploitatiekosten geactualiseerd waardoor meer budget is vrijgekomen voor de Terugsluis subsidies. Ook zijn alle subsidies in het juiste ritme geplaatst. Gezien deze grotendeels in tranches uitgekeerd zullen worden, zijn de ramingen hierop aangepast. Dit leidt voornamelijk tot kasschuiven naar achteren. Daarnaast wordt er binnen de terugsluis geschoven, nu ervaringen uit al lopende subsidies zijn meegenomen. De specifieke mutaties die hieruit voorkomen zijn:

Zero-Emissie Trucks (AanZET): Naar aanleiding van het bijstellen van de exploitatiekosten, wordt het budget in 2026 met € 25,5 miljoen verhoogd en in 2027 t/m 2031 met cumulatief € 193,5 miljoen verhoogd. Daarnaast leidt het aanpassen van het ritme tot een verlaging van het subsidiebudget in 2026 met € 38,0 miljoen en wordt er in totaal € 55,3 miljoen naar 2031 geschoven.

Private Laadinfrastructuur bij bedrijven: Het aanpassen van het ritme tot een verlaging van het subsidiebudget in 2026 met € 32,0 miljoen en wordt er in totaal € 137,5 miljoen naar 2031 geschoven. Daarnaast wordt het subsidiebudget met € 92,1 miljoen verlaagd ter herverdeling tussen de subsidies van de terugsluis in 2031.

Waterstof in Mobiliteit (SWiM): Er wordt € 5,0 miljoen van 2026 naar 2028 geschoven om het ritme aan te passen aan de ramingen. Daarnaast wordt het subsidiebudget in 2027 t/m 2031 cumulatief met € 6,0 miljoen verlaagd ter herverdeling van de terugsluis.

Electric Road Systems (ERS): Het aanpassen van het ritme tot een verlaging van het subsidiebudget in 2026 met € 11,0 miljoen en wordt er in totaal € 45,0 miljoen naar 2029 en 2030 geschoven. Daarnaast wordt het subsidiebudget in de periode 2027 t/m 2031 cumulatief met € 26,0 miljoen verlaagd ter herverdeling van de terugsluis.

Logistieke efficiëntie: Het aanpassen van het ritme tot een verlaging van het subsidiebudget in 2026 met € 5,0 miljoen en wordt het subsidiebudget in totaal met € 17,0 miljoen verhoogd in de periode van 2027 t/m 2031. Dit is deels dankzij de schuif, en deels dankzij de herverdeling van de terugsluis.

Subsidies VWH: Het subsidiebudget wordt in de periode 2027 t/m 2031 met cumulatief € 262,8 miljoen verhoogd dankzij de herverdeling van de subsidies binnen de terugsluis.

Ontvangsten

Het ontvangstenbudget is in 2026 met € 16,1 miljoen en in 2027 t/m 2031 cumulatief met € 170,2 miljoen verhoogd. Dit heeft betrekking op de harmonisatie van de MRB-classificaties met de EU-voertuigclassificaties.

Geschatte budgetflexibiliteit

In onderstaande tabel is van het totaal van de geraamde programma uitgaven inzicht gegeven in het geschatte aandeel juridisch verplicht, bestuurlijk gebonden, beleidsmatig gereserveerd en nog niet ingevuld/vrij te besteden. In lijn met de Regeling rijksbegrotingsvoorschriften is voor de juridisch verplichte uitgaven op het niveau van een Financieel Instrument als geheel van het totale artikel een kwalitatieve toelichting opgenomen.

Tabel 12 Geschatte budgetflexibiliteit artikel 15

	2026
<i>juridisch verplicht</i>	29%
<i>bestuurlijk gebonden</i>	71%
<i>beleidsmatig gereserveerd</i>	0%
<i>nog niet ingevuld/vrij te besteden</i>	0%

Toelichting

Opdrachten

De juridisch verplichtingen bij opdrachten betreft de opdrachten aan de ILT.

Subsidies

De subsidies zijn 100% bestuurlijk gebonden. Dit zijn de subsidies en uitgaven voor Zero-Emissie Trucks, Private Laadinfrastructuur bij bedrijven, Waterstof in Mobiliteit, Electric Road Systems en Logistieke efficiëntie.

De uitvoering hiervan is vastgelegd in het meerjarenprogramma voor de jaren 2026–2030 dat is overeengekomen met de vervoerssector. Na deze

periode wordt er een nieuw meerjarenprogramma opgesteld. Hoewel deze subsidies bestuurlijk gebonden zijn, is het verstrekken van de subsidies uit de inkomsten van Vrachtwagenheffing wettelijk wel vastgelegd.

Bijdragen aan agentschappen

Dit betreft de juridische verplichtingen voor de bijdrage aan RVO en RWS voor de uitvoering.

Bijdragen aan ZBO's/RWT's

Dit betreft de juridische verplichtingen voor de bijdrage aan de RDW en CJIB voor de uitvoering.

Bijdragen aan (andere) begrotingshoofdstukken

Deze uitgaven zijn ook 100% juridisch verplicht en betreffen de terugbetaling aan het Mobiliteitsfonds, waar de kosten voor het mogelijk maken (de invoering) van de Vrachtwagenheffing uit voorgefinancierd zijn. De volledige terugbetaling is in de jaren 2026–2029 geraamd.

3.5 Artikel 16 Openbaar Vervoer en Spoor

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 13 Budgettaire gevolgen van beleid art. 16 Openbaar Vervoer en Spoor (bedragen x € 1.000)

Art.	Ontwerp- begroting t (1)	Mutaties via NVW, amende- menten en ISB (2)	Vastge- stelde begroting t (3) = (1) + (2)	Mutaties 1e suppletoire begroting (4)	Stand 1e suppletoire begroting (5) = (3) + (4)	Mutatie 2027	Mutatie 2028	Mutatie 2029	Mutatie 2030	Mutatie 2031
16.1										
Verplichtingen	26.511	224.000	250.511	- 1.470	249.041	- 16.766	- 17.104	- 21.783	- 20.658	1.394
Uitgaven	32.998	224.000	256.998	10.963	267.961	- 347	- 225	- 215	1.371	23.611
OV en Spoor	32.998	224.000	256.998	3.205	260.203	- 347	- 225	- 215	1.371	23.611
<i>Opdrachten</i>	<i>4.039</i>	<i>0</i>	<i>4.039</i>	<i>2.703</i>	<i>6.742</i>	<i>- 119</i>	<i>3</i>	<i>13</i>	<i>700</i>	<i>4.811</i>
OV & Stations	2.620	0	2.620	500	3.120	0	3	13	700	3.338
Overige opdrachten	1.419	0	1.419	2.203	3.622	- 119	0	0	0	1.473
<i>Subsidies (regelingen)</i>	<i>25.377</i>	<i>0</i>	<i>25.377</i>	<i>171</i>	<i>25.548</i>	<i>- 228</i>	<i>- 228</i>	<i>- 228</i>	<i>672</i>	<i>15.219</i>
NS Sociale Veiligheid	8.300	0	8.300	0	8.300	- 21	- 21	- 21	- 21	0
NS-concessie	16.139	0	16.139	0	16.139	- 198	- 198	- 198	- 198	0
Overige subsidies	938	0	938	171	1.109	- 9	- 9	- 9	891	15.219
<i>Bijdrage aan agentschap- pen</i>	<i>941</i>	<i>0</i>	<i>941</i>	<i>431</i>	<i>1.372</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>- 1</i>	<i>940</i>
Bijdrage aan agentschap RWS	925	0	925	- 132	793	0	0	0	0	925
Bijdrage aan agentschap KNMI	16	0	16	0	16	0	0	0	- 1	15
Bijdrage aan agentschap RVO	0	0	0	563	563	0	0	0	0	0
<i>Bijdrage aan medeoverheden</i>	<i>2.539</i>	<i>224.000</i>	<i>226.539</i>	<i>- 100</i>	<i>226.439</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>2.539</i>
CLU Betuweroute en HSL	2.439	0	2.439	0	2.439	0	0	0	0	2.439
Overige bijdragen	100	224.000	224.100	- 100	224.000	0	0	0	0	100
<i>Bijdrage aan (inter-) nationale organisaties</i>	<i>102</i>	<i>0</i>	<i>102</i>	<i>0</i>	<i>102</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>102</i>
Overige bijdragen	102	0	102	0	102	0	0	0	0	102
Maatregelenpakket OVS	0	0	0	7.758	7.758	0	0	0	0	0
<i>Subsidies (regelingen)</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>7.758</i>	<i>7.758</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Beschikbaarheidsvergoe- ding OV-sector	0	0	0	3.204	3.204	0	0	0	0	0
Transitievangnet OV	0	0	0	4.554	4.554	0	0	0	0	0
Ontvangsten	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Toelichting

In aansluiting op de ontwerpbegrotingen en de Voorjaarsnota worden ook de mutaties voor het jaar t+5 opgenomen in de tabel budgettaire gevolgen van beleid van de 1ste suppletoire begrotingen. Dit betreft de extrapolatie van de begroting – het toevoegen van het jaar t+5 – en vervolgens de mutaties van t+5 die tijdens de voorjaarsbesluitvorming zijn verwerkt. In onderstaande toelichtingen wordt de extrapolatie van de begroting buiten beschouwing gelaten.

Verplichtingen

Het verplichtingenbudget op artikel 16 is in 2026 met € 222,5 miljoen toegenomen en cumulatief in de periode 2027 t/m 2031 met € 126,8 miljoen toegenomen. Dit komt met name door de onderstaande mutaties:

- Verplichtingenschuif OV-begeleiderskaart: Er schuift € 2,8 miljoen aan verplichtingen vanuit de jaren 2027 t/m 2030 naar 2026, zodat de opdracht voor de OV-begeleiderskaart vastgelegd kan worden.
- HRN-concessie: Voor de HRN-concessie die in 2023 met NS is afgesloten voor de periode 2025–2033 is in 2025 een verplichting aangegaan voor één jaar. IenW is juridisch verplicht om de gehele concessie in een keer te verplichten. Deze correctie is bij Slotwet 2025 doorgevoerd en de verplichting is daarbij in 2025 opgehoogd. De meerjarige doorwerking van deze correctie is zichtbaar in de Voorjaarsnota 2026 door een verplichtingenafname van € 16,1 miljoen in 2026 en cumulatief € 101,6 miljoen in de jaren 2027–2033.
- TVOV: In 2025 is er € 8,1 miljoen minder verplicht in het kader van de TVOV. De verplichtingen schuiven daarom middels het saldo door naar 2026, in afwachting van de financiële afwikkeling van de TVOV-regeling.

Het resterende bedrag wordt verklaard door de hieronder toegelichte uitgavenmutaties.

Uitgaven

1. OV en Spoor

Bijdrage aan medeoverheden

Per saldo is het kasbudget voor bijdrage aan medeoverheden op het gebied van OV en Spoor in 2026 met € 224 miljoen verhoogd. Dit komt door de volgende mutatie:

Verbetering van het OV – Amendement-Grinwis:

- Deze ophoging van in totaal € 448 miljoen in de jaren 2026 en 2027 is het gevolg van het amendement-Grinwis ten behoeve van de verbetering van het openbaar vervoer. De middelen worden op een later begrotingsmoment herschikt op basis van de daadwerkelijke toedeling van de middelen aan de concessies.

2. Maatregelpakket OVS

Subsidies

Per saldo is het kasbudget voor subsidies op het gebied van maatregelpakket OV en Spoor in 2026 met € 7,8 miljoen verhoogd. Dit komt met name door de volgende mutaties:

Beschikbaarheidsvergoeding OV-sector:

- Er heeft een bijstelling plaatsgevonden van de BVOV raming van de benodigde middelen voor de regeling 2023, op basis van de meest recente inzichten (€ 3,2 miljoen). De beschikking van de provincie Limburg kon nog niet definitief worden vastgesteld in 2025. Dit schuift door naar 2026. Deze vaststelling kan nog tot een uitgave leiden, indien het resterende kasbudget in 2026 alsnog nodig is.

Transitievangnet OV-sector:

- Er dient in 2026 nog een deel van de financiële afwikkeling van de TVOV plaats te vinden. Conform de afspraken uit de TVOV-regeling schuift het voordelig saldo uit 2025 ter hoogte van € 4,6 miljoen door naar 2026.

Ontvangsten

Er hebben zich bij Voorjaarsnota 2026 geen ontvangstenmutaties voorgedaan op dit artikel.

Subsidiegrondslagen

Op grond van de Algemene wet bestuursrecht geldt dat in het algemeen subsidie wordt verleend op grond van een wettelijk voorschrift. Uit de Algemene wet bestuursrecht volgt dat één van de uitzonderingen hierop subsidies vormen waarvan zowel de subsidieontvanger als het maximale bedrag in de begroting worden vermeld. In de tabellen «budgettaire gevolgen van beleid» bij de verschillende beleidsartikelen in deze begroting zijn in de regel <Verplichtingen> verplichtingen inbegrepen die betrekking hebben op dergelijke subsidies. Voor de subsidieverplichtingen die specifiek hieronder worden vermeld geldt dat deze begrotingsvermelding de wettelijke grondslag vormt zoals bedoeld in artikel 4.23, derde lid, onder c, van de Algemene wet bestuursrecht. Hieronder is een overzicht van de subsidies met een wettelijke grondslag in de begroting opgenomen.

1. € 284.000 – Trans Link Systems B.V. – Voor de verdere doorontwikkeling en realisatie van de informatiehuishouding van het openbaar vervoer aan Trans Link Systems B.V.
2. € 512.000 – Coöperatieve Vereniging Samenwerkingsverband DOVA (Decentrale Openbaar Vervoer Autoriteit) – Om de gezamenlijke activiteiten voor de Nationale Data Openbaar Vervoer (NDOV), Stationstopologie, Beheer Informatie Standaarden OV Nederland (BISON), Dashboard Deur-tot-Deur en de Staat van het OV optimaal uit te kunnen voeren.
3. € 250.000 – Stichting CROW, kennisplatform voor infrastructuur, verkeer, vervoer en openbare ruimte – Voor de uitvoering van de OV Klantenbarometer 2026. De OV-Klantenbarometer is het nationale klanttevredenheidsonderzoek voor het openbaar vervoer in Nederland. Het omvat het regionale stads- en streekvervoer en sinds 2018 ook het personenvervoer op het hoofdrailnet en de Friese Waddenvieren.
4. € 14.582.360 – Wunderlinie – Op dit beleidsartikel is in 2020 een verplichting voor een specifieke uitkering aangegaan. Het gaat om een verplichting aan de Provincie Groningen. Het project duurt langer dan in eerste instantie verwacht en de looptijd is inmiddels verstrekken. Deze begrotingsvermelding vormt de wettelijke grondslag voor de hier bedoelde verleningen van een specifieke uitkering als bedoeld in artikel 17, tweede lid, van de Financiële-Verhoudingswet jo. artikel 4:23, derde lid, onder c, van de Algemene Wet Bestuursrecht.
5. € 5.107.000 – Regiospecifiek Pakket Zuiderzeelijn Regionaal Economisch Programma (RSP-ZZL REP) – Op dit beleidsartikel is in 2020 een verplichting voor een specifieke uitkering aangegaan. Het gaat

om een verplichting aan de Provincie Groningen. Het project duurt langer dan in eerste instantie verwacht en de looptijd is inmiddels verstreken. Deze begrotingsvermelding vormt de wettelijke grondslag voor de hier bedoelde verleningen van een specifieke uitkering als bedoeld in artikel 17, tweede lid, van de Financiële-Verhoudingswet jo. artikel 4:23, derde lid, onder c, van de Algemene Wet Bestuursrecht.

Geschatte budgetflexibiliteit

In onderstaande tabel is van het totaal van de geraamde programma uitgaven inzicht gegeven in het geschatte aandeel juridisch verplicht, bestuurlijk gebonden, beleidsmatig gereserveerd en nog niet ingevuld/vrij te besteden. In lijn met de Regeling rijksbegrotingsvoorschriften is voor de juridisch verplichte uitgaven op het niveau van een Financieel Instrument als geheel van het totale artikel een kwalitatieve toelichting opgenomen.

Tabel 14 Geschatte budgetflexibiliteit artikel 16

	2026
<i>juridisch verplicht</i>	16%
<i>bestuurlijk gebonden</i>	84%
<i>beleidsmatig gereserveerd</i>	0%
<i>nog niet ingevuld/vrij te besteden</i>	0%

Toelichting

Opdrachten

Van het opdrachtenbudget in 2026 is 76% juridisch verplicht op grond van lopende verplichtingen, het overige deel is Bestuurlijk gebonden. Het betreft hier onder andere uitgaven voor de de OV-begeleiderkaart, marktordening, de taxi, fiets in de keten, sociale veiligheid en toegankelijkheid, MER evaluatie HSL-zuid, beheerconcessie Pro-Rail, veiligheid en internationaal, opdrachten RWS en SWUNG geluidstaken. Opdrachten zijn verplicht op grond van verstrekte opdrachtbrieven aan diverse opdrachtnemers. De opdrachten kennen een verschillende looptijd.

Subsidies

Het subsidiebudget is op grond van de subsidieregelingen en -beschikkingen en wettelijke bepalingen 100% juridisch verplicht. Dit betreft subsidie NS voor de hoofdrailnetconcessie, subsidie Wind in de zeilen Zeeland, NS subsidie sociale veiligheid, subsidie Consumentenorganisatie OV en subsidie Regionale OV-systemen.

Bijdragen aan agentschappen

De uitgaven voor de agentschapsbijdragen RWS en KNMI zijn volledig juridisch verplicht en hebben een structureel karakter. De bijdrage aan RWS heeft betrekking op beleidsondersteuning en advies (BOA). RWS reserveert capaciteit voor het uitvoeren van studies of het leveren van bijdragen daaraan, adviezen met betrekking tot beleidsnota's en de uitvoerbaarheid van beleid. De bijdrage aan het KNMI is bestemd voor het verstrekken van informatievoorziening, bijvoorbeeld rondom winterse omstandigheden, die van belang zijn voor de veiligheid van het vervoer over het spoor.

Bijdragen aan medeoverheden

De bijdragen aan medeoverheden zijn negenooft geheel bestuurlijk gebonden. Op basis van het amendement Grinwis wordt er 224 mln. ingezet om het openbaar vervoer op peil en betaalbaar te houden. IenW is gebonden aan de doelstelling zoals deze is opgenomen in het amendement. Echter zal de verdere verdeling naar OV-concessiehouders en de daaraan verbonden verplichting pas later plaatsvinden. Het resterende budget is op grond van de regelingen voor de specifieke uitkeringen en de reeds aangegane verplichtingen 100% juridisch verplicht. Het betreft onder meer de jaarlijkse bijdrage voor de Complete Lijn Uitschakeling (waarbij bijvoorbeeld bij een incident een tracé als geheel wordt uitgeschakeld) en de inzet van de 25kV Spanningstester (CLU+) op de Betuweroute en HSL in het kader van de daartoe gesloten overeenkomst met de betrokken Veiligheidsregio's waaraan de bijdrage wordt verstrekt.

Bijdragen aan (inter-)nationale organisaties

De bijdrage internationale organisaties is op grond van verdragen voor 100% juridisch verplicht en kent een structureel karakter. Het betreft bijdragen aan de Organisation pour les Transports Internationaux Ferroviaires (OTIF) en Railforum Nederland.

3.6 Artikel 17 Luchtvaart

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 15 Budgettaire gevolgen van beleid art. 17 Luchtvaart (bedragen x € 1.000)

Art.	Ontwerp- begroting t (1)	Mutaties via NvW, moties, amende- menten en ISB (2)	Vastge- stelde begroting t (3) = (1) + (2)	Mutaties 1e suppletoire begroting (4)	Stand 1e suppletoire begroting (5) = (3) + (4)	Mutatie 2027	Mutatie 2028	Mutatie 2029	Mutatie 2030	Mutatie 2031
Verplichtingen	267.890	0	267.890	- 102.609	165.281	240.915	- 1.505	9.908	80.818	23.255
Uitgaven	125.057	0	125.057	- 9.653	115.404	42.240	90.703	69.287	2.634	51.256
Luchtvaart	125.057	0	125.057	- 9.653	115.404	42.240	90.703	69.287	2.634	51.256
<i>Opdrachten</i>	<i>22.586</i>	<i>0</i>	<i>22.586</i>	<i>15.583</i>	<i>38.169</i>	<i>13.153</i>	<i>7.302</i>	<i>6.413</i>	<i>6.308</i>	<i>13.681</i>
Geluidsisolatie Schiphol	0	0	0	200	200	0	0	0	0	0
Caribisch Nederland	243	0	243	- 14	229	- 14	0	0	0	465
NGF Project – Luchtvaart in Transitie	300	0	300	7	307	0	0	0	- 945	0
GIS-4 regeling	7.000	0	7.000	3.792	10.792	5.312	0	0	0	0
Programma Omgeving Luchthaven Schiphol	3.399	0	3.399	- 311	3.088	224	950	700	700	700
Luchtruim Regio Luchtha- ven	1.398	0	1.398	- 839	559	- 551	- 500	- 500	- 500	989
Luchtruimherziening	2.013	0	2.013	283	2.296	1.500	740	740	740	1.858
KF: Luchtvaartverkeer energie	539	0	539	450	989	0	0	0	0	100
KF: Alcohol-to-jet en Duurzame Luchtvaart- brandstoffen	200	0	200	- 141	59	100	100	100	241	100
Overige opdrachten	7.494	0	7.494	12.156	19.650	6.582	6.012	5.373	6.072	9.469
<i>Subsidies (regelingen)</i>	<i>94.553</i>	<i>0</i>	<i>94.553</i>	<i>- 23.218</i>	<i>71.335</i>	<i>32.657</i>	<i>82.758</i>	<i>62.002</i>	<i>- 5.376</i>	<i>33.759</i>
Tarieven Bonaire	200	0	200	220	420	155	370	0	0	0
Ompleegen graanresten	1.500	0	1.500	0	1.500	0	1.500	1.500	1.500	1.500
Klimaatbeleid	28	0	28	28	56	28	56	56	56	56
NGF-project Luchtvaart in transitie	85.500	0	85.500	- 17.971	67.529	24.960	3.639	12.099	451	0
Subsidie Maatschappelijke Raad Schiphol (MRS)	1.078	0	1.078	0	1.078	847	847	847	847	1.049
KF – Alcohol-to-jet	3.000	0	3.000	- 3.000	0	- 13.500	- 11.034	20.057	- 6.397	12.887
KF – Duurzame luchtvaart- brandstoffen	2.500	0	2.500	- 2.500	0	20.146	87.188	27.251	- 2.025	17.763
Overige subsidies	747	0	747	5	752	21	192	192	192	504
<i>Bijdrage aan agentschap- pen</i>	<i>2.843</i>	<i>0</i>	<i>2.843</i>	<i>297</i>	<i>3.140</i>	<i>140</i>	<i>619</i>	<i>854</i>	<i>1.692</i>	<i>1.951</i>
Bijdrage aan agentschap RWS	323	0	323	149	472	239	90	90	90	59
Bijdrage aan agentschap KNMI	29	0	29	6	35	6	35	35	35	35
Bijdrage aan agentschap RVO	1.268	0	1.268	- 177	1.091	- 476	- 45	207	1.067	1.057
Bijdrage aan agentschap RIVM	281	0	281	146	427	29	200	200	200	174
Bijdrage aan agentschap RVO (NGF)	400	0	400	69	469	- 2	- 4	- 13	- 26	0
Overige bijdragen	542	0	542	104	646	344	343	335	326	626
<i>Bijdrage aan medeoverhe- den</i>	<i>3.044</i>	<i>0</i>	<i>3.044</i>	<i>- 2.674</i>	<i>370</i>	<i>- 3.796</i>	<i>17</i>	<i>17</i>	<i>17</i>	<i>17</i>

	Ontwerp- begroting t (1)	Mutaties via NvW, moties, amende- menten en ISB (2)	Vastge- stelde begroting t (3) = (1) + (2)	Mutaties 1e suppletoire begroting (4)	Stand 1e suppletoire begroting (5) = (3) + (4)	Mutatie 2027	Mutatie 2028	Mutatie 2029	Mutatie 2030	Mutatie 2031
Bijdrage Caribisch Nederland	0	0	0	370	370	0	0	0	0	0
Overige bijdragen	3.044	0	3.044	-3.044	0	-3.796	17	17	17	17
<i>Bijdrage aan (inter-) nationale organisaties</i>	<i>1.665</i>	<i>0</i>	<i>1.665</i>	<i>349</i>	<i>2.014</i>	<i>77</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>1.625</i>
ICAO (HGIS)	1.455	0	1.455	0	1.455	0	0	0	0	1.455
Overige bijdragen	210	0	210	349	559	77	0	0	0	170
<i>Bijdrage aan ZBO's/RWT's</i>	<i>366</i>	<i>0</i>	<i>366</i>	<i>10</i>	<i>376</i>	<i>9</i>	<i>7</i>	<i>1</i>	<i>-7</i>	<i>223</i>
Overige bijdragen	366	0	366	10	376	9	7	1	-7	223
Ontvangsten	12.711	0	12.711	1.568	14.279	5.955	-145	-300	-300	275

Tabel 16 Uitsplitsing verplichtingen artikel 17 (bedragen x € 1.000)

	Ontwerpbe- grotting t (1)	Mutaties via NvW, moties, amende- menten en ISB (2)	Vastgestelde begroting t (3) = (1) + (2)	Mutaties 1e suppletoire begroting (4)	Stand 1e suppletoire begroting (5) = (3) + (4)	Mutatie 2027	Mutatie 2028	Mutatie 2029	Mutatie 2030
Verplichtingen									
waarvan garantieverplichtingen	267.890	0	267.890	109.716	158.174	235.953	106	160.061	81.401
waarvan overige verplichtingen	77.700	0	77.700	- 9.800	67.900	- 4.900	- 54.200	300	71.000
	190.190	0	190.190	- 99.916	90.274	240.853	54.306	159.761	10.401

Toelichting

In aansluiting op de ontwerpbegrotingen en de Voorjaarsnota worden ook de mutaties voor het jaar t+5 opgenomen in de tabel budgettaire gevolgen van beleid van de 1ste suppletoire begrotingen. Dit betreft de extrapolatie van de begroting – het toevoegen van het jaar t+5 – en vervolgens de mutaties van t+5 die tijdens de voorjaarsbesluitvorming zijn verwerkt. In onderstaande toelichtingen wordt de extrapolatie van de begroting buiten beschouwing gelaten.

Verplichtingen

Het verplichtingenbudget is in 2026 verlaagd met € 102,6 miljoen en in totaal voor 2027 t/m 2031 met € 340,1 miljoen verhoogd. Dit komt met name door de onderstaand toegelichte uitgaven mutaties. Daarnaast hebben onderstaande mutaties hier invloed op:

- GIS-4 regeling: Er is € 2,6 miljoen van 2027 naar 2026 geschoven naar aanleiding van nieuwe ramingen, zie ook Opdrachten.
- Luchtvaart in Transitie: Zoals onder subsidies wordt toegelicht is het subsidiebudget naar achteren geschoven. Ook het verplichtingenbudget wordt van 2026 naar 2027 geschoven (€ 57,8 miljoen).
- Alcohol-to-jet: Zoals onder subsidies wordt toegelicht is het ritme aangepast naar aanleiding van de uitwerking van de subsidieregeling. Hiertoe zijn ook de verplichtingen uit 2026 (€ 30,0 miljoen) en 2027 (€ 30,0 miljoen) naar 2028 geschoven.
- Duurzame luchtvaartbrandstoffen: Zoals onder subsidies wordt toegelicht is het ritme aangepast naar aanleiding van de uitwerking van de regelingen. Naar aanleiding daarvan is het verplichtingenbudget van 2026 (€ 25,0 miljoen) en 2028 (€ 17,3 miljoen) naar 2027 geschoven.
- Aandrijftechnologieën: De middelen zijn in het ritme gezet waarbij rekening wordt gehouden met de termijnen voor openstelling bij RVO. Hiertoe is € 5,0 miljoen verplichtingenbudget van 2026 naar 2027 geschoven.
- Elektrisch taxiën: Het verplichtingenbudget voor de subsidie elektrisch taxiën is in het juiste ritme gezet door € 10,0 miljoen verplichtingenbudget van 2026 naar 2027 te schuiven. Er wordt voorzien dat deze subsidies pas later versterkt kan worden wegens de voorwaarden waaraan de ontvanger moet voldoen.
- Garantstelling LVNL: De garantstelling wordt bijgesteld zodat de reeks opnieuw in lijn is met financieringsbehoefte van LVNL zoals is opgenomen in de goedgekeurde begroting van LVNL. Hiervoor is het verplichtingenbudget in 2026 met € 9,8 miljoen verlaagd en in de periode 2027 t/m 2031 met cumulatief € 12,2 miljoen verhoogd.

Uitgaven

1. Luchtvaart

Opdrachten Luchtvaart

Het opdrachtenbudget is in 2026 met € 15,6 miljoen verhoogd en in totaal voor 2027 t/m 2031 met € 39,0 miljoen verhoogd. Dit komt met name door de volgende mutaties:

GIS-4 regeling: De vertraging bij het beoordelen van aanvragen en het uitvoeren van de vierde gevelisolatieregeling (GIS-4) zorgt ervoor dat bestekken pas later aanbesteed kunnen worden. Het budget wat in 2025 niet tot besteding is gekomen, is aan het budget voor 2026 middels de eindejaarsmarge (€ 3,0 miljoen) toegevoegd. Daarnaast worden er op

basis van geactualiseerde ramingen middelen van 2027 naar 2026 geschoven (€ 0,8 miljoen). In 2027 wordt het opdrachtenbudget opgehoogd met € 6,1 miljoen, omdat de regeling is uitgebereid met een aantal woningen. De regeling wordt gefinancierd via de GIS-heffing (zie Ontvangsten).

Overige opdrachten: De mutaties bij overige opdrachten hebben met name betrekking op:

- PBNl middelen: De middelen die voor 2026 op de Aanvullende Post stonden zijn toegekend voor het Programma Bescherming Noordzee Infrastructuur (€ 5,0 miljoen). Daarnaast is er in 2026 € 5,3 miljoen overgeboekt naar de begroting van HXII voor de uitvoering van het actieplan voor de bescherming Noordzee infrastructuur. € 2,1 miljoen hiervan wordt op artikel 17 verantwoord. Deze middelen komen deels vanaf artikel 18, waaronder de middelen die zijn toegevoegd n.a.v. het amendement Stoffer/Grinwis, en deels vanuit de reservering op het MF. Daarnaast worden de bestaande middelen voor het PBNl overgeboekt van artikel 18 naar artikel 17 (€ 1,4 miljoen) omdat deze voortaan op artikel 17 verantwoord zullen worden.
- Nadeelcompensatie: Over de gebruikersjaren 2023 en 2024 moet een nadeelcompensatie aan omwonenden van Schiphol betaald worden vanwege geluidsoverschrijdingen. Hiertoe is het opdrachtenbudget in 2026 met € 1,1 miljoen verhoogd en in 2027 met € 5,0 miljoen voor uitvoeringskosten en betalingen.
- POLS: Voor Programma omgeving luchthaven Schiphol (POLS) is er t/m 2027 budget beschikbaar, voor de jaren daarna niet meer. De werkzaamheden rondom Schiphol zullen dan nog niet afgerond zijn. Daarom wordt er vanuit het MF budget vrijgemaakt en overgeboekt (voor 2026 € 0,3 miljoen, voor 2027 t/m 2031 cumulatief € 23,0 miljoen).

Subsidies Luchtvaart

Het subsidiebudget is in 2026 verlaagd met € 23,2 miljoen en in totaal voor 2027 t/m 2031 met € 205,3 miljoen verhoogd. Dit komt met name door de volgende mutaties:

NGF-project Luchtvaart in Transitie: De eerste projecten worden opgeleverd en leveren nieuwe inzichten op voor het benodigde kasritme. Op basis van de opgedane ervaring wordt er vanuit 2026 € 42,2 miljoen naar de periode 2027 t/m 2030 geschoven. Daarnaast wordt het subsidiebudget in 2026 middels de eindejaarsmarge met € 22,8 miljoen opgehoogd met de middelen die vorig jaar niet tot besteding zijn gekomen door een vertraging bij de toekenning van deelproject HOT fase 2.

KF Alcohol-to-jet: Het kasritme voor het project alcohol-to-jet is aangepast, na verdere uitwerking van de regeling en in lijn gebracht met de manier van beschikken door RVO. Vanuit 2026 wordt € 3,0 miljoen doorgeschoven naar latere jaren. Daarnaast wordt er in totaal cumulatief € 24,2 miljoen uit 2027 en 2028 verplaatst naar 2029 en 2031.

Duurzame luchtvaartbrandstoffen: Vanuit het Klimaatfonds wordt € 150,0 miljoen beschikbaar gesteld voor het KF-project duurzame luchtvaart-brandstoffen (e-fuels). Deze middelen zijn eerder voor dit project binnen het Klimaatfonds gereserveerd en worden nu toegekend. Hiervan wordt € 2,5 miljoen uit 2026 naar latere jaren geschoven zodat de middelen in het juiste ritme komen te staan. Cumulatief wordt er € 12,9 miljoen naar 2027 en € 2,9 miljoen naar 2031 geschoven.

Het uitgavenbudget voor bijdrage aan medeoverheden is in 2026 met € 2,7 miljoen verlaagd en in totaal voor 2027 t/m 2031 met € 3,8 miljoen verlaagd. Dit komt met name door de volgende mutatie.

Overige bijdragen: Dit heeft met name betrekking op de overboeking naar het Gemeentefonds voor een bijdrage aan de gemeente Haarlemmermeer voor de kosten voor de aanpak van de problematiek met de zonnepanelen rondom Schiphol (€ 5,8 miljoen in 2026).

Ontvangsten

De ontvangstenmutaties voor 2026 zijn lager dan de gehanteerde norm en worden daarom niet toegelicht (zie leeswijzer). De ontvangsten worden in de periode 2027 t/m 2031 met cumulatief € 4,9 miljoen verhoogd. Dit heeft met name betrekking op de ontvangsten vanuit de GIS-4 heffing (€ 6,1 miljoen). De scope van de GIS-regeling is uitgebreed met een aantal woningen. Voor de financiering van de GIS-regeling zal de GIS-heffing langer doorlopen.

Subsidiegrondslagen

Op grond van de Algemene wet bestuursrecht geldt dat in het algemeen subsidie wordt verleend op grond van een wettelijk voorschrift. Uit de Algemene wet bestuursrecht volgt dat één van de uitzondering hierop subsidies vormen waarvan zowel de subsidieontvanger als het maximale bedrag in de begroting worden vermeld. In de tabellen «budgettaire gevolgen van beleid» bij de verschillende beleidsartikelen in deze begroting zijn in de regel «Verplichtingen» verplichtingen inbegrepen die betrekking hebben op dergelijke subsidies. Voor de subsidieverplichtingen die specifiek hieronder worden vermeld geldt dat deze begrotingsvermelding de wettelijke grondslag vormt zoals bedoeld in artikel 4.23, derde lid, onder c, van de Algemene wet bestuursrecht. Hieronder is een overzicht van de subsidies met een wettelijke grondslag in de begroting opgenomen.

6. € 155.000 – Dutch Caribbean Air Navigation service Provider – Voor een deel van de kosten van de levering van luchtverkeersdienstverlening op en rond Bonaire International Airport. Zonder deze bijdrage zouden de tarieven dusdanig sterk stijgen dat een mogelijke verstoring van de markt zal optreden, met bijbehorend negatief effect op de lokale gemeenschap. Het bedrag is exclusief eventuele koersverschillen
7. € 230.000 – Dutch Caribbean Air Navigation service Provider – Voor AIS- en ARO Kosten voor Bonaire, Sint Eustatius en Saba, om te voldoen aan ICAO annex 15. Het bedrag is exclusief eventuele koersverschillen.
8. € 80.000 – St. Faunabeheereenheid Noord-Holland – Voor de coördinatie van ruivangsten.
9. NGF subsidies:
 1. € 6.700.000 – Stichting Luchtvaart in transitie, NGF Luchtvaart in transitie: Governance fase 2
 2. € 8.250.000 – Stichting Koninklijk Nederlands Lucht- en Ruimtevaart-centrum, NGF Luchtvaart in transitie: Ondersteunend onderzoek
 3. € 13.747.511 – Technische Universiteit Delft, NGF Luchtvaart in transitie: Ondersteunend onderzoek
 4. € 746.842 – Technische Universiteit Eindhoven, NGF Luchtvaart in transitie: Ondersteunend onderzoek

Geschatte budgetflexibiliteit

In onderstaande tabel is van het totaal van de geraamde programma uitgaven inzicht gegeven in het geschatte aandeel juridisch verplicht, bestuurlijk gebonden, beleidsmatig gereserveerd en nog niet ingevuld/vrij te besteden. In lijn met de Regeling rijksbegrotingsvoorschriften is voor de juridisch verplichte uitgaven op het niveau van een Financieel Instrument als geheel van het totale artikel een kwalitatieve toelichting opgenomen.

Tabel 17 Geschatte budgetflexibiliteit artikel 17

	2026
<i>juridisch verplicht</i>	92%
<i>bestuurlijk gebonden</i>	8%
<i>beleidsmatig gereserveerd</i>	0%
<i>nog niet ingevuld/vrij te besteden</i>	0%

Toelichting

Opdrachten

Het beschikbare budget in 2026 is voor 77% juridisch verplicht en voor de rest bestuurlijk gebonden. De juridische verplichtingen bij de opdrachten betreffen onder meer diverse opdrachten voor NGF, klimaatfonds, luchtvaartveiligheid, Caribisch Nederland, geluidisolatie Schiphol, regionale luchthaven, luchtruimherziening, onbemande luchtvaart.

Subsidies

Het beschikbare budget in 2026 is voor 100% juridisch verplicht. Het subsidiebudget betreft met name het NGF-project Luchtvaart in transitie en de klimaatfondsprojecten. Voor het volledige subsidieoverzicht wordt verwezen naar bijlage 5 in deze begroting.

Bijdragen aan agentschappen

De uitgaven voor de agentschapsbijdrage RWS, RVO, NEA en RIVM zijn volledig juridisch verplicht en hebben deels een structureel karakter. De bijdrage aan RWS heeft betrekking op beleidsondersteuning en advies (BOA). RWS reserveert capaciteit voor het uitvoeren van studies of het leveren van bijdragen daaraan, adviezen met betrekking tot beleidsnota's en de uitvoerbaarheid van beleid. De uitgaven aan RVO zijn voor de uitvoering van subsidieregelingen.

Bijdragen aan medeoverheden

Het beschikbare budget in 2026 is voor 100% juridisch verplicht. Het betreft een bijdrage aan SAR CN voor opzetten beheersorganisatie.

Bijdragen aan (inter-)nationale organisaties

Het beschikbare budget in 2026 is voor 100% juridisch verplicht. De bijdrage aan internationale organisaties betreft de jaarlijkse contributie aan de International Civil Aviation Organization (ICAO), aan het hiertoe opgezette samenwerkingsverband binnen ABIS en aan de European Civil

Aviation Conference (ECAC). Dit bedrag is daarmee geheel juridisch verplicht.

Bijdragen aan ZBO's/RWT's

De uitgaven aan de Luchtverkeersleiding Nederland zijn volledig juridisch verplicht op basis volgend uit de afspraken die gemaakt zijn in de «Overeenkomst betreffende de operationaliteit voor civiel medegebruik van de militaire radar bij Soesterberg». Dit betreft een structurele bijdrage.

3.7 Artikel 18 Scheepvaart en Havens

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 18 Budgettaire gevolgen van beleid art. 18 Scheepvaart en Havens (bedragen x € 1.000)

Art.	Ontwerp- begroting t (1)	Mutaties via NvW, amende- menten en ISB (2)	Vastge- stelde begroting t (3) = (1) + (2)	Mutaties 1e suppletoire begroting (4)	Stand 1e suppletoire begroting (5) = (3) + (4)	Mutatie 2027	Mutatie 2028	Mutatie 2029	Mutatie 2030	Mutatie 2031
Verplichtingen	135.592	4.000	139.592	- 35.807	103.785	68.501	5.525	35.499	26.400	22.550
Uitgaven	158.239	4.000	162.239	12.992	175.231	23.320	4.325	39.722	- 75.747	121.437
18.1 Scheepvaart en havens	158.239	4.000	162.239	12.992	175.231	23.320	4.325	39.722	- 75.747	121.437
<i>Opdrachten</i>	<i>31.570</i>	<i>4.000</i>	<i>35.570</i>	<i>- 1.781</i>	<i>33.789</i>	<i>3.803</i>	<i>2.053</i>	<i>2.313</i>	<i>- 4.346</i>	<i>14.419</i>
Topsector Logistiek	9.413	0	9.413	0	9.413	0	0	50	0	0
Caribisch Nederland	100	0	100	0	100	0	0	0	0	100
NGF Project – Digitale	9.962	0	9.962	838	10.800	2.801	0	0	0	0
Infrastructuur Logistiek										
NGF Project – Maritiem	444	0	444	-294	150	-140	-40	50	-4.742	5.126
Masterplan	2.180	0	2.180	-309	1.871	-522	-554	-854	-854	2.480
Zeehavens/Zeevaart										
KF: Verduurzaming	0	0	0	190	190	130	30	0	-306	0
Zeevaart										
KF:										
Verduurzaming Binnen- vaart	1.480	0	1.480	-1.303	177	-1.225	-810	-810	-1.576	637
Opdrachten PBNI	1.372	4.000	5.372	-5.372	0	-813	-598	-124	-869	0
CER/NIS2	1.369	0	1.369	-315	1.054	-381	553	553	553	1.923
Overige opdrachten	5.250	0	5.250	4.784	10.034	3.953	3.472	3.448	3.448	4.153
<i>Subsidies (regelingen)</i>	<i>118.135</i>	<i>0</i>	<i>118.135</i>	<i>4.511</i>	<i>122.646</i>	<i>18.234</i>	<i>-3.772</i>	<i>30.764</i>	<i>-71.965</i>	<i>100.652</i>
Topsector Logistiek	3.550	0	3.550	0	3.550	-50	0	0	0	0
Walstroom	41.238	0	41.238	14.912	56.150	-12.103	-7.605	-229	4.929	0
Subsidie verduurzaming binnenvaartschepen	4.125	0	4.125	0	4.125	0	0	0	0	0
NGF Project – Zero-emissie binnenvaart batterij- elektrisch	3.698	0	3.698	2.267	5.965	4.535	0	0	0	0
KF – Walstroom	10.000	0	10.000	0	10.000	1.382	8.909	21.667	7.986	0
NGF Project – Maritiem										
Masterplan	42.740	0	42.740	-8.308	34.432	3.850	4.164	-207	-30.444	32.838
KF - Verduurzaming										
Binnenvaart	3.550	0	3.550	-1.110	2.440	-2.311	-3.889	4.016	-17.346	52.717
KF – Verduurzaming										
Zeevaart	3.300	0	3.300	-3.300	0	12.107	4.657	5.607	-36.540	15.097
Duurzame Zeevaart	5.910	0	5.910	0	5.910	10.774	-10.058	-140	-600	0
Overige subsidies	24	0	24	50	74	50	50	50	50	0
<i>Bijdrage aan agentschap- pen</i>	<i>6.732</i>	<i>0</i>	<i>6.732</i>	<i>1.481</i>	<i>8.213</i>	<i>1.283</i>	<i>1.044</i>	<i>649</i>	<i>-108</i>	<i>4.607</i>
Bijdrage aan agentschap										
RWS	2.430	0	2.430	2.292	4.722	1.420	1.383	1.347	622	1.778
NGF Project – Maritiem										
Masterplan RVO	400	0	400	-41	359	61	-4	-13	-26	0
Overige bijdragen	3.902	0	3.902	-770	3.132	-198	-335	-685	-704	2.829
<i>Bijdrage aan medeoverheden</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>8.500</i>	<i>8.500</i>	<i>0</i>	<i>5.000</i>	<i>6.000</i>	<i>680</i>	<i>0</i>
Tilburg	0	0	0	0	0	0	5.000	6.000	680	0
Overige bijdrage aan medeoverheden	0	0	0	8.500	8.500	0	0	0	0	0

	Ontwerp- begroting t (1)	Mutaties via NvW, moties, amende- menten en ISB (2)	Vastge- stelde begroting t (3) = (1) + (2)	Mutaties 1e suppletoire begroting (4)	Stand 1e suppletoire begroting (5) = (3) + (4)	Mutatie 2027	Mutatie 2028	Mutatie 2029	Mutatie 2030	Mutatie 2031
<i>Bijdrage aan (inter-) nationale organisaties</i>	1.678	0	1.678	1	1.679	1	1	1	1	1.231
CCR/IMO HGIS	1.173	0	1.173	0	1.173	0	0	0	0	1.173
Overige bijdragen	505	0	505	1	506	1	1	1	1	58
<i>Bijdrage aan ZBO's/RWT's</i>	124	0	124	280	404	-1	-1	-5	-9	528
Overige	124	0	124	280	404	-1	-1	-5	-9	528
Ontvangsten	0	0	0	1.360	1.360	0	0	0	0	0

Toelichting

In aansluiting op de ontwerpbegrotingen en de Voorjaarsnota worden ook de mutaties voor het jaar t+5 opgenomen in de tabel budgettaire gevolgen van beleid van de 1ste suppletoire begrotingen. Dit betreft de extrapolatie van de begroting – het toevoegen van het jaar t+5 – en vervolgens de mutaties van t+5 die tijdens de voorjaarsbesluitvorming zijn verwerkt. In onderstaande toelichtingen wordt de extrapolatie van de begroting buiten beschouwing gelaten.

Verplichtingen

Het verplichtingenbudget is in 2026 verlaagd met € 35,8 miljoen en in totaal voor 2027 t/m 2031 met € 158,5 miljoen verhoogd. Dit komt met name door de onderstaand toegelichte uitgaven mutaties. Het verschil wordt verklaard door diverse kleine mutaties.

Uitgaven

1. Scheepvaart en Havens

Opdrachten Scheepvaart en Havens

Het opdrachtenbudget is in 2026 met € 1,8 miljoen verlaagd en in totaal voor 2027 t/m 2031 met € 18,2 miljoen verhoogd. Dit komt met name door de volgende mutaties:

Digitale transport strategie (DTS): Het opdrachtenbudget van DTS is in 2026 met € 4,8 miljoen verhoogd en meerjarig in 2027 t/m 2031 met € 13,4 miljoen verhoogd. Dit komt door het toevoegen van budget voor kosten die samenhangen met twee nieuwe Europese verordeningen. Dekking voor deze kosten komt vanuit het Mobiliteitsfonds.

Programma Bescherming Noordzee Infrastructuur: het opdrachtenbudget voor PBNI wordt in 2026 met € 5,4 miljoen verlaagd en meerjarig in 2027 t/m 2031 met € 2,4 miljoen verlaagd. Dit komt omdat PBNI vanaf 2026 wordt onder gebracht bij weerbaarheid welke onderdeel is van Luchtvaart.

Het restant wordt verklaard door diverse kleine mutaties.

Subsidies Scheepvaart en Havens

Het subsidiebudget is in 2026 verhoogd met € 4,5 miljoen en in totaal voor 2027 t/m 2031 met € 73,9 miljoen verhoogd. Dit komt met name door de volgende mutaties:

Duurzame Zeevaart: Er schuift € 10,8 miljoen uit 2027 naar de jaren 2028 t/m 2031. Uit de voorbereidingen voor de 3 stikstofpilots (elektrisch varen in de haven; waterstof bevoorradingschepen en elektrificatie havenmaterieel) is gebleken dat een ander kas- en verplichtingenritme wenselijk is.

KF subsidieregeling walstroom: vanuit het Klimaatfonds wordt in de jaren 2028 t/m 2030 € 40 miljoen extra ontvangen voor het stimuleren van walstroomvoorzieningen. De Europese AFIR-Verordening verplicht Nederland om uiterlijk in 2030 walstroom beschikbaar te stellen voor grote zeegaande containerschepen, cruiseschepen en roro-passagiersschepen. De aanvullende middelen dragen bij aan aanpak van de totale opgave.

Tegelijkertijd zet Nederland in op nationale verplichtingen. Daarmee wordt enerzijds de verantwoordelijkheidsverdeling tussen terminalbeheerders

en havenbeheerders verduidelijkt en met de subsidie wordt de business case verbeterd.

Walstroom Zeehavens: Binnen het subsidiebudget van walstroom zeehavens schuift € 14,9 miljoen naar 2026 en € 5,0 miljoen naar 2030 vanuit de jaren 2027 t/m 2029. Dit sluit beter aan bij de planning die door RVO is opgesteld voor deze regeling.

KF verduurzaming zeevaart: Voor verduurzaming Zeevaart schuift er € 3,3 miljoen uit 2026 en € 36,5 miljoen uit 2030 naar de jaren 2027–2029 en 2031. De regeling wordt in 2027 gepubliceerd. Het nieuwe kas- en verplichtingen ritme sluit beter aan op de voorziene planning.

KF verduurzaming binnenvaart: Het budget wordt in 2026 met € 1,1 miljoen verlaagd en meerjarig van 2027 t/m 2031 met € 33,2 miljoen verhoogd. Dit wordt met name veroorzaakt door:

- Er wordt in de jaren 2027 t/m 2031 in totaal € 31,5 miljoen opgevraagd vanuit het klimaatfonds. Deze middelen waren eerder voorwaardelijk toegezegd. Aan de gestelde voorwaarde is inmiddels voldaan waardoor de middelen nu kunnen worden opgevraagd.
- Uit de jaren 2026 t/m 2030 schuift € 45,9 miljoen naar 2031. De voortgang in het voorbereiden van de subsidieregeling heeft tot nieuwe inzichten geleid in het kas- en verplichtingenritme.

NGF Maritiem Masterplan: Voor het Maritiem Masterplan schuift er € 8,3 miljoen uit 2026 en € 30,4 miljoen uit 2030 naar de jaren 2027–2029 en 2031. Dit sluit beter aan bij de planning die door RVO is opgesteld voor deze regeling.

NGF Zero Emission Services (ZES): Het budget wordt in 2026 met € 2,3 miljoen verhoogd en in 2027 met € 4,5 miljoen. Dit wordt veroorzaakt doordat € 6,8 miljoen in 2025 niet tot besteding is gekomen, o.a. door overlapping met een andere tijdelijke subsidieregeling. Deze middelen zijn via de NGF-eindejaarsmarge aan het budget van 2026 toegevoegd. Van de opgevraagde eindejaarsmarge (€ 6,8 miljoen) schuift € 4,5 miljoen van 2026 naar 2027 omdat dit budget in latere openstellingen pas nodig zal zijn.

Het restant wordt verklaard door diverse kleine mutaties.

Bijdragen aan medeoverheden

De bijdrage aan medeoverheden is in 2026 verhoogd met € 8,5 miljoen en in totaal voor 2027 t/m 2031 met € 11,7 miljoen verhoogd. Dit komt met name door de volgende mutaties:

Moerdijkregeling: Tijdens het bestuurlijk overleg van 1 december 2025 is door lenW toegezegd om € 8,5 miljoen bij te dragen aan het ophogen van de Moerdijkregeling. Deze regeling houdt in dat inwoners van het dorp Moerdijk hun huis kunnen verkopen aan de gemeente voor 95% van de taxatiewaarde. Deze regeling bestaat omdat er al langere tijd plannen zijn om de de haven uit te breiden voor aanlanding wind op zee en verduurzaming industrie. Door alle onrust die in het najaar van 2025 is ontstaan heeft lenW besloten mee te betalen aan het ophogen van de regeling naar 100% van de taxatiewaarde. Hiervoor stelt lenW € 8,5 miljoen beschikbaar, evenals KGG.

Optimalisatie Wilhelminakanaal: vanuit het Mobiliteitsfonds wordt in de jaren 2029 t/m 2030 € 11,7 miljoen overgeboekt voor de ophoging van de SPUK optimalisatie Wilhelminakanaal bij Tilburg.

Ontvangsten

De ontvangstenmutaties in de 1e suppletoire begroting zijn kleiner dan de gehanteerde norm en worden daarom niet toegelicht (zie leeswijzer).

Subsidiegrondslagen

Op grond van de Algemene wet bestuursrecht geldt dat in het algemeen subsidie wordt verleend op grond van een wettelijk voorschrift. Uit de Algemene wet bestuursrecht volgt dat één van de uitzondering hierop subsidies vormen waarvan zowel de subsidieontvanger als het maximale bedrag in de begroting worden vermeld. In de tabellen «budgettaire gevolgen van beleid» bij de verschillende beleidsartikelen in deze begroting zijn in de regel «Verplichtingen» verplichtingen inbegrepen die betrekking hebben op dergelijke subsidies. Voor de subsidieverplichtingen die specifiek hieronder worden vermeld geldt dat deze begrotingsvermelding de wettelijke grondslag vormt zoals bedoeld in artikel 4.23, derde lid, onder c, van de Algemene wet bestuursrecht. Hieronder is een overzicht van de subsidies met een wettelijke grondslag in de begroting opgenomen.

1. € 50.000 – Stichting Waterrecreatie Nederland (SWR NL) – De subsidie is ten behoeve van in 2025 beëindigde subsidie voor de continuering van de Basisvisie Recreatietoervaartnet Nederland. IenW is voornemens om 50.000 euro per jaar bij te dragen voor de periode 2026–2031 aan SWR NL voor de financiering van een overlegorgaan tussen Rijk en de provincies, om het recreatietoervaartnet te versterken en stremmingen/onderhoud met de verschillende beheerders af te stemmen.

Geschatte budgetflexibiliteit

In onderstaande tabel is van het totaal van de geraamde programma uitgaven inzicht gegeven in het geschatte aandeel juridisch verplicht, bestuurlijk gebonden, beleidsmatig gereserveerd en nog niet ingevuld/vrij te besteden. In lijn met de Regeling rijksbegrotingsvoorschriften is voor de juridisch verplichte uitgaven op het niveau van een Financieel Instrument als geheel van het totale artikel een kwalitatieve toelichting opgenomen.

Tabel 19 Geschatte budgetflexibiliteit artikel 18

	2026
<i>juridisch verplicht</i>	94%
<i>bestuurlijk gebonden</i>	6%
<i>beleidsmatig gereserveerd</i>	0%
<i>nog niet ingevuld/vrij te besteden</i>	0%

Toelichting

Opdrachten

Het beschikbare budget in 2026 is voor 95% juridisch verplicht. Dit betreft met name het NGF-project Digitale Infrastructuur en Logistiek en Topsector Logistiek waarvoor verplichtingen zijn aangegaan met Connekt tot en met respectievelijk 2027 en 2026. Ook valt de inzet op wettelijk verplichte verordeningen ten aanzien van EMSWe en eFTI voor Digitale Transport Strategie hieronder. Tot slot vallen hier opdrachten onder die uitgevoerd gaan worden door de agentschappen RWS (BOA) en RVO alsook diverse opdrachten, waaronder een onderzoek bij de Kustwacht, die al verplicht zijn. Onder bestuurlijk verbonden zijn onder meer posten

opgenomen voor CER-NIS2, cyber en VENAC, veiligheid Noordzee, milieu, Loodsenwet en Novex-havengebied.

Subsidies

Het beschikbare budget in 2026 is voor 100% juridisch verplicht en dat betreft met name:

- De Tijdelijke subsidieregeling onderzoek TSL 2024–2026 is gepubliceerd en 100% juridisch verplicht.
- De Tijdelijke subsidieregeling walstroom zeeschepen 2024–2027 is gepubliceerd en 100% juridisch verplicht.
- De Tijdelijke subsidieregeling walstroom zeeschepen klimaat 2024–2026 is gepubliceerd en 100% juridisch verplicht. Deze subsidieregeling betreft deels middelen uit het Klimaatfonds.
- De middelen ter bevordering van verduurzaming van de zeevaart zijn 100% juridisch verplicht als gevolg van nog te publiceren pilot voor elektrisch varen in de havens.
- De Nationaal Groeifonds (NGF) middelen voor de Tijdelijke subsidieregeling Maritiem Masterplan en de Tijdelijke subsidieregeling Zero Emissie Services Ombouw schepen zijn 100% juridisch verplicht.

Indien het budget niet wordt uitgegeven zal dit terugvloeien naar het Nationaal Groeifonds.

- De Klimaatfondsmiddelen voor de nog te publiceren Tijdelijke subsidieregeling vroege opschaling energietransitie zeevaartschepen 2026–2030 en de Tijdelijke subsidieregeling voor de verduurzaming van de binnenvaart zijn 100% juridisch verplicht. Indien het KF-budget niet wordt uitgegeven zal dit terugvloeien naar het Klimaatfonds.

De subsidies hebben een tijdshorizon.

Bijdragen aan agentschappen

De uitgaven voor de agentschapsbijdrage RWS zijn 100% juridisch verplicht en hebben een structureel karakter. De bijdrage aan RWS heeft betrekking op beleidsondersteuning en advies (BOA). RWS reserveert capaciteit voor het uitvoeren van studies of het leveren van bijdragen daaraan, adviezen met betrekking tot beleidsnota's en de uitvoerbaarheid van beleid. Ook de uitgaven voor RVO en de NEa zijn 100% juridisch verplicht en gebaseerd op gereserveerde capaciteit voor het uitvoeren van subsidieregelingen en overig beleid.

Bijdragen aan medeoverheden

De bijdrage aan de Moerdijkregeling is nog niet officieel vastgelegd en daardoor bestuurlijk verbonden.

Bijdragen aan (inter-)nationale organisaties

De bijdragen aan internationale organisaties zijn 100% juridisch verplicht en betreffen contributies en bijdragen conform verdragsverplichtingen, deels vanuit de Homogene Groep Internationale Samenwerking (HGIS) aan o.a. de Centrale Commissie voor de Rijnvaart en de International Maritime Organisation en daarnaast aan de International Association of Marine Aids to Navigation and Lighthouse Authorities, Regional Cooperation Agreement on Combating Piracy and Armed Robbery against Ships in Asia, de Donaucommissie en North Atlantic Ice Patrol.

Bijdragen aan ZBO's/RWT's

De bijdragen aan zelfstandige bestuursorganen of rechtspersonen met een wettelijke taak zijn 29% juridisch verplicht. Het betreft hier een bijdrage aan de Stichting Afvalstoffen en Vaardocumenten Binnenvaart voor het uitvoeren van haar wettelijke taak Nationaal Register. Het restant is bestuurlijk gebonden en betreft een bijdrage aan het CBR voor uitvoeringstoetsen.

3.8 Artikel 19 Internationaal Beleid

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 20 Budgettaire gevolgen van beleid art. 19 Internationaal Beleid (bedragen x € 1.000)

Art.	Ontwerp- begroting t (1)	Mutaties via NvW, mottes, amende- menten en ISB (2)	Vastge- stelde begroting t (3) = (1) + (2)	Mutaties 1e suppletoire begroting (4)	Stand 1e suppletoire begroting (5) = (3) + (4)	Mutatie 2027	Mutatie 2028	Mutatie 2029	Mutatie 2030	Mutatie 2031
19.2										
Verplichtingen	10.102	0	10.102	686	10.788	686	710	- 278	- 353	9.536
Uitgaven	11.030	0	11.030	767	11.797	686	710	- 278	- 353	10.239
Internationaal beleid, coördinatie en samenwer- king	11.030	0	11.030	767	11.797	686	710	- 278	- 353	10.239
<i>Opdrachten</i>	<i>6.239</i>	<i>0</i>	<i>6.239</i>	<i>557</i>	<i>6.796</i>	<i>500</i>	<i>386</i>	<i>- 548</i>	<i>- 548</i>	<i>5.646</i>
Uitvoering internationaal										
HGIS	1.702	0	1.702	- 200	1.502	- 200	- 200	- 200	- 200	1.904
Uitvoering niet-HGIS	2.758	0	2.758	970	3.728	798	684	- 250	- 250	2.590
Overige opdrachten	1.779	0	1.779	- 213	1.566	- 98	- 98	- 98	- 98	1.152
<i>Subsidies (regelingen)</i>	<i>5</i>	<i>0</i>	<i>5</i>	<i>0</i>	<i>5</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Overige subsidies	5	0	5	0	5	0	0	0	0	0
<i>Bijdrage aan agentschap- pen</i>	<i>2.942</i>	<i>0</i>	<i>2.942</i>	<i>210</i>	<i>3.152</i>	<i>186</i>	<i>324</i>	<i>270</i>	<i>195</i>	<i>2.949</i>
Bijdrage aan RWS	469	0	469	223	692	198	348	348	348	729
Bijdrage aan RVO	2.473	0	2.473	- 125	2.348	- 12	- 24	- 78	- 153	2.220
Bijdrage aan RIVM	0	0	0	112	112	0	0	0	0	0
<i>Bijdrage aan (inter-) nationale organisaties</i>	<i>1.844</i>	<i>0</i>	<i>1.844</i>	<i>0</i>	<i>1.844</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>1.644</i>
Bijdrage HGIS	1.844	0	1.844	0	1.844	0	0	0	0	1.644
Ontvangsten	802	0	802	397	1.199	0	0	0	0	802

Toelichting

In aansluiting op de ontwerpbegrotingen en de Voorjaarsnota worden ook de mutaties voor het jaar t+5 opgenomen in de tabel budgettaire gevolgen van beleid van de 1ste suppletoire begrotingen. Dit betreft de extrapolatie van de begroting – het toevoegen van het jaar t+5 – en vervolgens de mutaties van t+5 die tijdens de voorjaarsbesluitvorming zijn verwerkt. In onderstaande toelichtingen wordt de extrapolatie van de begroting buiten beschouwing gelaten.

Verplichtingen

De verplichtingenmutaties in de 1e suppletoire begroting 2026 zijn kleiner dan de gehanteerde norm en worden daarom niet toegelicht (zie leeswijzer).

Uitgaven

De uitgavenmutaties in de 1e suppletoire begroting 2026 zijn kleiner dan de gehanteerde norm en worden daarom niet toegelicht (zie leeswijzer).

Ontvangsten

De ontvangstenmutaties in de 1e suppletoire begroting 2026 zijn kleiner dan de gehanteerde norm en worden daarom niet toegelicht (zie leeswijzer).

Geschatte budgetflexibiliteit

In onderstaande tabel is van het totaal van de geraamde programma uitgaven inzicht gegeven in het geschatte aandeel juridisch verplicht, bestuurlijk gebonden, beleidsmatig gereserveerd en nog niet ingevuld/vrij te besteden. In lijn met de Regeling rijksbegrotingsvoorschriften is voor de juridisch verplichte uitgaven op het niveau van een Financieel Instrument als geheel van het totale artikel een kwalitatieve toelichting opgenomen.

Tabel 21 Geschatte budgetflexibiliteit artikel 19

	2026
<i>juridisch verplicht</i>	80%
<i>bestuurlijk gebonden</i>	10%
<i>beleidsmatig gereserveerd</i>	9%
<i>nog niet ingevuld/vrij te besteden</i>	0%

Toelichting

Opdrachten

Van het opdrachtenbudget is circa 70% juridisch verplicht op grond van (meerjarige) verplichtingen. Het gaat hierbij onder meer om de verplichtingen aan het Rijksvastgoedbedrijf voor de exploitatie kosten van het Galileo Reference Center (einddatum april 2047) te Noordwijk en het Galileo Sensor Station op Bonaire (einddatum april 2043) en de opdracht aan de Rijksdienst Caribisch Nederland voor het onderhoud en beheer van het GSS. Ook de opdrachten inzake de door de Europese secretariaten te leveren technische bijstand in het kader van het INTERREG VI programma zijn juridisch verplicht voor de totale looptijd van het programma (einddatum 2027). Dit geldt eveneens voor de jaarlijkse opdracht aan het Nederlands Space Office voor de dienstverlening in het

kader van het programma ruimtevaart en de opdracht inzake TROPOMI. Daarnaast zijn een aantal opdrachten in het kader van het programma Ruimtevaart en de opdracht aan RWS eveneens juridisch verplicht.

Subsidies

Het subsidiebudget is op grond van een incidentele toekenning aan de Jongerenmilieuraad 100% juridisch verplicht.

Bijdragen aan agentschappen

De uitgaven voor de agentschapsbijdragen RWS, RVO en RIVM zijn volledig (100%) juridisch verplicht en hebben een structureel karakter. De bijdrage aan RWS heeft onder andere betrekking op capaciteitsinzet voor de uitvoering van de Antarcticaregelgeving. De bijdrage aan de RVO is bestemd voor de uitvoering van de subsidieregelingen Interreg V en Interreg VI en de capaciteitsinzet voor de uitvoering van enkele Europese programma's. De bijdrage aan het RIVM betreft de inzet voor het Nationaal Milieu Programma.

Bijdragen aan (inter-)nationale organisaties

De bijdrage aan internationale organisaties is voor 86% juridisch verplicht. Het betreft hier uitgaven op grond van internationale verdragen of andere internationale afspraken.

3.9 Artikel 20 Lucht en Geluid

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 22 Budgettaire gevolgen van beleid art. 20 Lucht en Geluid (bedragen x € 1.000)

Art.	Ontwerp- begroting t (1)	Mutaties via NvW, motties, amende- menten en ISB (2)	Vastge- stelde begroting t (3) = (1) + (2)	Mutaties 1e suppletoire begroting (4)	Stand 1e suppletoire begroting (5) = (3) + (4)	Mutatie 2027	Mutatie 2028	Mutatie 2029	Mutatie 2030	Mutatie 2031
20.1										
Verplichtingen	54.870	0	54.870	- 200	54.670	3.927	3.316	1.316	640	57.914
Uitgaven	60.816	0	60.816	206	61.022	3.927	3.316	1.316	640	57.914
Gezonde lucht en										
tegenaan geluidhinder										
<i>Opdrachten</i>	<i>10.270</i>	<i>0</i>	<i>10.270</i>	<i>3.651</i>	<i>13.921</i>	<i>4.790</i>	<i>4.790</i>	<i>4.290</i>	<i>3.800</i>	<i>12.440</i>
Geluid- en luchtsanering	4.909	0	4.909	385	5.294	5.200	5.200	4.700	4.210	7.680
Waarvan RWS	592	0	592	- 335	257	- 310	- 310	- 310	- 310	282
Waarvan RVM	3.258	0	3.258	3.615	6.873	0	0	0	0	3.258
Overige opdrachten	1.511	0	1.511	- 14	1.497	- 100	- 100	- 100	- 100	1.220
<i>Bijdrage aan agentschap- pen</i>	<i>22.940</i>	<i>0</i>	<i>22.940</i>	<i>- 2.193</i>	<i>20.747</i>	<i>637</i>	<i>526</i>	<i>26</i>	<i>- 650</i>	<i>21.996</i>
Bijdrage aan agentschap	3.488	0	3.488	906	4.394	646	646	646	646	4.134
Bijdrage aan agentschap	15	0	15	20	35	0	0	0	0	0
KNMI										
Bijdrage aan agentschap	691	0	691	357	1.048	97	93	78	55	746
RVO										
Bijdrage aan agentschap	18.746	0	18.746	- 3.476	15.270	- 106	- 213	- 698	- 1.351	17.116
RVM										
<i>Bijdrage aan medeoverhe- den</i>	<i>27.569</i>	<i>0</i>	<i>27.569</i>	<i>- 1.252</i>	<i>26.317</i>	<i>- 1.500</i>	<i>- 2.000</i>	<i>- 3.000</i>	<i>- 2.510</i>	<i>23.000</i>
Uitvoering geluidsanering	25.569	0	25.569	- 649	24.920	- 1.500	- 2.000	- 3.000	- 2.510	23.000
Programma NSL en SLA	2.000	0	2.000	- 603	1.397	0	0	0	0	0
Bekostiging	37	0	37	0	37	0	0	0	0	478
Overige bekostiging	37	0	37	0	37	0	0	0	0	478
Ontvangsten	1.000	0	1.000	0	1.000	0	0	0	0	1.000

Toelichting

In aansluiting op de ontwerpbegrotingen en de Voorjaarsnota worden ook de mutaties voor het jaar t+5 opgenomen in de tabel budgettaire gevolgen van beleid van de 1ste suppletoire begrotingen. Dit betreft de extrapolatie van de begroting – het toevoegen van het jaar t+5 – en vervolgens de mutaties van t+5 die tijdens de voorjaarsbesluitvorming zijn verwerkt. In onderstaande toelichtingen wordt de extrapolatie van de begroting buiten beschouwing gelaten.

Verplichtingen

De verplichtingenmutaties in de 1e suppletoire begroting 2026 zijn kleiner dan de gehanteerde norm en worden daarom niet toegelicht (zie leeswijzer).

Uitgaven

1 Gezonde lucht en tegengaan geluidhinder

Opdrachten Lucht en Geluid

Het opdrachtenbudget is in 2026 met € 3,7 miljoen verhoogd. In 2027 t/m 2031 is het opdrachtenbudget verhoogd met € 21,5 miljoen. Dit komt met name door de volgende mutaties:

Waarvan RIVM: het opdrachtenbudget is in 2026 met € 3,6 miljoen verhoogd voor opdrachten inzake het programma Duurzame Leefomgeving (DLO). Specifiek betreft dit uitgaven voor Duurzame Agro, Luchtkwaliteit en gezondheid, Geluid en trillingen, monitoring en de rapportage luchtkwaliteit. Deerschikking is binnen het artikel en de middelen zijn afkomstig van bijdragen aan agentschappen (waarvan RIVM).

Geluid en luchtsanering: het opdrachtenbudget is in 2027 t/m 2031 met € 23,5 miljoen verhoogd. Het gaat hierbij om de volgende mutaties:

- Het opdrachtenbudget op het programma Uitvoering Lucht is in 2027 t/m 2031 met € 11,5 miljoen verhoogd als gevolg van stijgende uitvoeringskosten voor de regeling Sanering Verkeerslawaaai. Het gaat hierbij om een herschikking binnen het artikel en de middelen zijn afkomstig van bijdrage aan medeoverheden.
- Het opdrachtenbudget voor de uitvoering lucht is in 2027 t/m 2031 verhoogd met € 12 miljoen. Deze middelen zijn benodigd om te voldoen aan de herziene EU-richtlijn luchtkwaliteit, zoals o.a. het inrichten van supersites en het voldoen aan nieuwe eisen van datakwaliteit en analyses.

Bijdragen aan agentschappen

De bijdragen aan agentschappen zijn in 2026 met € 2,2 verlaagd. Dit komt met name door de volgende mutaties:

Bijdrage RWS: deze bijdrage is in 2026 met € 0,9 miljoen verhoogd voor fte inzet in het kader van het Schone Lucht Akkoord (SLA). Deze middelen komen vanuit het opdrachtenbudget (met name RWS) en de bijdrage aan medeoverheden.

Bijdrage aan RVO: deze bijdrage is in 2026 met € 0,4 miljoen verhoogd voor de inzet van fte's voor het programma Duurzame AGRO vanuit het opdrachtenbudget en de bijdrage aan medeoverheden. Deze middelen

zijn bedoeld voor ondersteuning van de technische adviespool (TAP) die adviseert over ammoniak, fijnstof en geur uit innovatieve stallen en technieken gericht op de verlaging van stalgebonden emissies uit de veehouderij.

Bijdrage aan RIVM: deze bijdrage is in 2026 met € 3,5 miljoen verlaagd voor activiteiten voor het programma Duurzame Leefomgeving (DLO) die via het financieel instrument «opdrachten» worden ingezet (zie boven).

Bijdragen aan medeoverheden

De bijdragen aan medeoverheden zijn in 2026 met € 1,3 miljoen verlaagd. In 2027 t/m 2031 is deze bijdrage verlaagd met € 11,5 miljoen. Dit komt met name door de volgende mutaties:

Uitvoeringskosten geluidsanering: de bijdrage aan medeoverheden is in 2026 met € 0,65 miljoen verlaagd en in 2027 t/m 2031 verlaagd met € 11,5 miljoen voor de uitvoeringskosten van de regeling sanering Verkeerslawaaï. De beschikking is binnen het artikel en gaat naar opdrachten.

Programma NSL en SLA: de bijdrage aan medeoverheden is in 2026 met € 0,6 miljoen verlaagd voor de bijdrage aan RWS en RVO (zie ook boven). De beschikking is binnen het artikel en gaat naar bijdragen aan agent-schappen.

Ontvangsten

De ontvangstenmutaties in de 1e suppletoire begroting 2026 zijn kleiner dan de gehanteerde norm en worden daarom niet toegelicht (zie leeswijzer).

Geschatte budgetflexibiliteit

In onderstaande tabel is van het totaal van de geraamde programma uitgaven inzicht gegeven in het geschatte aandeel juridisch verplicht, bestuurlijk gebonden, beleidsmatig gereserveerd en nog niet ingevuld/vrij te besteden. In lijn met de Regeling rijksbegrotingsvoorschriften is voor de juridisch verplichte uitgaven op het niveau van een Financieel Instrument als geheel van het totale artikel een kwalitatieve toelichting opgenomen.

Tabel 23 Geschatte budgetflexibiliteit artikel 20

	2026
<i>juridisch verplicht</i>	99%
<i>bestuurlijk gebonden</i>	1%
<i>beleidsmatig gereserveerd</i>	0%
<i>nog niet ingevuld/vrij te besteden</i>	0%

Toelichting

Opdrachten

Van het opdrachtenbudget is circa 94% juridisch verplicht op grond van lopende verplichtingen. Het gaat hierbij om een meerjarige opdrachten aan het Bureau Sanering Verkeerslawaaï voor de uitvoering van de subsidieregeling Sanering Verkeerslawaaï. Daarnaast zijn ook de opdrachten aan RIVM, RVO en RWS juridisch verplicht. Tevens zijn een aantal opdrachten in het kader van de programma's uitvoering Lucht, Duurzame Agro aan derden juridisch verplicht.

Bijdragen aan agentschappen

De uitgaven voor de agentschapsbijdrage RIVM, RVO en RWS zijn volledig juridisch verplicht en hebben een structureel karakter. Het RIVM voert als kennisinstituut beleidsvoorbereidend en -onderbouwend onderzoek uit ter bevordering van een gezonde leefomgeving door de luchtkwaliteit te verbeteren en geluidhinder te voorkomen of te beperken. De bijdrage aan de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) betreft de uitvoering van de specifieke uitkering Schone Lucht Akkoord en overige werkzaamheden gericht op het reduceren van emissie van fijnstof en het verminderen van geuroverlast uit stallen. De bijdrage aan RWS heeft betrekking op beleidsondersteuning en advies (BOA) en de prestatie- en project gestuurde opdrachten op het gebied van luchtkwaliteit en geluid.

Bijdragen aan medeoverheden

De bijdrage aan medeoverheden is voor 100% juridisch verplicht. Het betreft de subsidieregeling Sanering verkeerslawaaï voor 2026 (wordt elk jaar 100% uitgeput), de regeling (SPUK) Nadeelcompensatie veehouderijen en de afwikkeling van toekenningen inzake de Specifieke Uitkering Schone Lucht Akkoord.

3.10 Artikel 21 Circulaire Economie

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 24 Budgettaire gevolgen van beleid art. 21 Circulaire Economie (bedragen x € 1.000)

Art.	Ontwerp- begroting t (1)	Mutaties via NvW, moties, amende- menten en ISB (2)	Vastge- stelde begroting t (3) = (1) + (2)	Mutaties 1e suppletoire begroting (4)	Stand 1e suppletoire begroting (5) = (3) + (4)	Mutatie 2027	Mutatie 2028	Mutatie 2029	Mutatie 2030	Mutatie 2031
Verplichtingen	65.775	0	65.775	18.914	84.689	4.163	- 5.894	- 4.234	- 1.146	33.797
Uitgaven	69.734	0	69.734	7.257	76.991	3.314	298	1.163	- 512	31.332
Duurzame Productketens	69.734	0	69.734	7.257	76.991	3.314	298	1.163	- 512	31.332
<i>Opdrachten</i>	<i>15.039</i>	<i>0</i>	<i>15.039</i>	<i>684</i>	<i>15.723</i>	<i>3.540</i>	<i>- 2.066</i>	<i>- 2.565</i>	<i>- 1.853</i>	<i>5.573</i>
<i>Uitvoering</i>	<i>2.693</i>	<i>0</i>	<i>2.693</i>	<i>8.342</i>	<i>11.035</i>	<i>2.000</i>	<i>1.957</i>	<i>1.740</i>	<i>1.798</i>	<i>4.318</i>
Duurzame productketens										
KF – Circulair doen en										
gedrag	2.456	0	2.456	- 1.887	569	0	0	0	0	0
KF – Biobased bouwen	2.993	0	2.993	- 240	2.753	6.800	1.235	950	1.600	0
Overige opdrachten	6.897	0	6.897	- 5.531	1.366	- 5.260	- 5.258	- 5.255	- 5.251	1.255
<i>Subsidies (regelingen)</i>	<i>24.034</i>	<i>0</i>	<i>24.034</i>	<i>2.252</i>	<i>26.286</i>	<i>- 2.164</i>	<i>457</i>	<i>2.239</i>	<i>376</i>	<i>1.710</i>
<i>Subsidies</i>										
duurzame productketens	11.586	0	11.586	902	12.488	- 4.531	- 858	1.230	- 633	1.710
KF – DEI + CE	7.738	0	7.738	1.067	8.805	1.055	1.055	1.055	1.055	0
KF – circulair doen en										
gedrag	2.610	0	2.610	0	2.610	- 46	- 46	- 46	- 46	0
KF – Plastics norm	2.000	0	2.000	283	2.283	1.358	306	0	0	0
KF – Biobased Bouwen	100	0	100	0	100	0	0	0	0	0
<i>Bijdrage aan agentschap- pen</i>	<i>27.250</i>	<i>0</i>	<i>27.250</i>	<i>4.326</i>	<i>31.576</i>	<i>1.953</i>	<i>1.925</i>	<i>1.521</i>	<i>1.016</i>	<i>23.533</i>
Bijdrage aan RWS	13.255	0	13.255	5.219	18.474	3.711	3.722	3.731	3.741	13.058
Bijdrage aan RVO	12.989	0	12.989	- 711	12.278	- 1.752	- 1.786	- 2.173	- 2.651	9.543
Bijdrage aan RVM	1.006	0	1.006	- 182	824	- 6	- 11	- 37	- 74	932
<i>Bijdrage aan medeoverhe- den</i>	<i>2.844</i>	<i>0</i>	<i>2.844</i>	<i>0</i>	<i>2.844</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Caribisch										
Nederland afvalbeheer	2.844	0	2.844	0	2.844	0	0	0	0	0
<i>Bijdrage aan (inter-) nationale organisaties</i>	<i>51</i>	<i>0</i>	<i>51</i>	<i>- 51</i>	<i>0</i>	<i>- 51</i>	<i>- 51</i>	<i>- 51</i>	<i>- 51</i>	<i>0</i>
Overige bijdragen	51	0	51	- 51	0	- 51	- 51	- 51	- 51	0
<i>Bijdrage aan ZBO's/RWT's</i>	<i>516</i>	<i>0</i>	<i>516</i>	<i>46</i>	<i>562</i>	<i>36</i>	<i>33</i>	<i>19</i>	<i>0</i>	<i>516</i>
Overige bijdragen	516	0	516	46	562	36	33	19	0	516
Ontvangsten	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Toelichting

In aansluiting op de ontwerpbegrotingen en de Voorjaarsnota worden ook de mutaties voor het jaar t+5 opgenomen in de tabel budgettaire gevolgen van beleid van de 1ste suppletoire begrotingen. Dit betreft de extrapolatie van de begroting – het toevoegen van het jaar t+5 – en vervolgens de mutaties van t+5 die tijdens de voorjaarsbesluitvorming zijn verwerkt. In onderstaande toelichtingen wordt de extrapolatie van de begroting buiten beschouwing gelaten.

Verplichtingen

Het verplichtingenbudget is in 2026 verhoogd met € 18,9 miljoen. In 2027 t/m 2031 is het verplichtingenbudget verlaagd met € 8,7 miljoen. Dit komt deels door de toegelichte mutaties onder uitgaven en het verschil van € 11,3 miljoen tussen de verplichtingen en uitgaven komt voornamelijk door:

DEI + CE: Het verplichtingenbudget is in 2026 met € 14,2 miljoen verhoogd door middel van een verplichtingenschuif naar 2026 vanuit 2027–2031 voor de openstelling van de regeling Demonstratie Energie- en Klimaatinnovatie Circulaire Economie (DEI+CE).

Overig:

- Er vindt een kasschuif van € 4,6 miljoen van 2027 naar 2026 plaats en een kasschuif vanuit 2029 naar 2028 en 2030 (€ 1,3 miljoen), om aan de juridisch verplichte uitgaven te kunnen voldoen in 2026. Dit heeft geen invloed op verplichtingen, maar wel op kas. Hierdoor neemt het verschil met dit bedrag af.
- Er is in 2026 € 1,7 miljoen ontvangen aan eindejaarsmarge voor o.a. de subsidieregelingen EKOOC en Circulair implementeren en opschalen. Deze verplichtingen zijn al aangegaan maar de betalingen hiervan zullen plaatsvinden in 2026. Dit heeft geen invloed op verplichtingen, maar wel op kas. Hierdoor neemt het verschil met dit bedrag af.

Uitgaven

5. Duurzame productieketens

Opdrachten Circulaire Economie

De opdrachtenmutaties in de 1e suppletoire begroting 2026 zijn kleiner dan de gehanteerde norm en worden daarom niet toegelicht (zie leeswijzer).

Voor 2027 t/m 2031 is het opdrachtenbudget in totaal met € 4,9 miljoen verlaagd. Dit komt met name door de volgende mutaties:

Uitvoering Duurzame Productketens: het opdrachtenbudget voor deze reguliere CE opdrachten is verhoogd in 2027 t/m 2031 met € 9,6 miljoen als gevolg van het reduceren van de agentschapsopdrachten aan RWS, RVO en RIVM. Dit betreft een herschikking binnen artikel en is afkomstig van o.a. de bijdrage aan agentschappen en overige opdrachten.

KF – Biobased bouwen: Vanuit het Klimaatfonds zijn er middelen toegekend voor de normering en stimulering omtrent biobased bouwen. Dit betreft cumulatief € 10,6 miljoen van 2027 t/m 2030.

Overige opdrachten: Het opdrachtenbudget van RWS is in 2027 t/m 2031 € 24,7 miljoen verlaagd vanwege een herschikking naar bijdrage aan agentschappen RWS voor de prestatiesturing projecten die uitgevoerd worden door RWS omwille van het uitvoeringsprogramma Circulaire Economie. Dit type opdrachten worden per voorjaarsnota 2026 niet langer verantwoordt op het instrument opdrachten maar op het instrument bijdrage aan agentschappen.

Het resterende saldo van € 0,4 miljoen is het gevolg van kleine mutaties binnen artikel 21.

Subsidies (regelingen) Circulaire Economie

Het subsidiebudget is in 2026 met € 2,3 miljoen verhoogd en in totaal voor 2027 t/m 2031 zijn de subsidiemutaties onder de gehanteerde norm. Dit komt met name door de volgende mutaties:

Subsidies duurzame productieketens:

- Het subsidiebudget is in 2026 met € 0,9 miljoen toegenomen als gevolg van de uitkering van eindejaarsmarge voor overlopende verplichtingen vanuit 2025 en een overboeking vanuit artikel 22 naar artikel 21 voor de subsidieverlening aan Milieu Centraal voor het Kaderprogramma Duurzaam Leven 2026.
- Verder vindt er vanuit 2027 een kasschuif van € 4,6 miljoen naar 2026 plaats en een kasschuif vanuit 2029 naar 2028 en 2030 (€ 1,3 miljoen), om aan de juridisch verplichte uitgaven te kunnen voldoen in 2026. Dit in verband met de afloop van de dekking voor de uitvoering van het Nationaal Programma Circulaire economie. Deze kasschuif wordt weer herschikt binnen het opdrachtenbudget van Circulaire Economie.

KF – DEI + CE:

- Het subsidiebudget is in 2026 met € 1,1 miljoen verhoogd vanwege lagere uitvoeringskosten voor de subsidie regelingen DEI + CE en EKKO CP. De herschikking is binnen het artikel vanuit bijdrage aan agentschappen aan de RVO terug naar het subsidiebudget.

KF – Plastics norm: het subsidiebudget neemt in 2026 met € 0,3 miljoen vanwege een herschikking voor de uitvoeringskosten voor de subsidieregeling DEI+CE, EKKO CP en circulair doen en gedrag. Dit betreft een herschikking binnen artikel en is afkomstig vanuit het opdrachtenbudget van de RVO.

Bijdrage aan agentschappen

De bijdragen aan agentschappen zijn in 2026 met € 4,3 miljoen verhoogd en in totaal voor 2027 t/m 2031 met € 9,6 miljoen. Dit komt met name door de volgende mutaties

Bijdrage aan RWS: de bijdrage is verhoogd met € 5,2 miljoen in 2026 en met € 19,7 miljoen in 2027–2031 voor o.a. de realisatie van het uitvoeringsprogramma Circulaire Economie en Microplastics. Deze herschikking is binnen het artikel.

Bijdrage aan RVO: de bijdrage is verlaagd met € 0,7 miljoen in 2026 en € 9,9 miljoen in 2027 t/m 2031 voor de uitvoeringskosten RVO omtrent de verschillende subsidie regelingen. Hiervan betreft in de periode 2027 t/m 2031 € 2,8 miljoen de invulling van de efficiency en vernieuwing rijksdienst taakstelling vanuit het coalitieakkoord Jetten I.

Bijdrage aan RIVM: de bijdrage is verlaagd met € 0,2 miljoen in 2026 voor de uitvoering van Duurzame productieketens. De herschikking is binnen het artikel en gaat naar het opdrachtenbudget (met name RIVM).

Het resterende cumulatieve saldo in de periode 2027 t/m 203 betreft – € 0,7 miljoen en is het gevolg van kleine mutaties binnen artikel 21.

Ontvangsten

De ontvangstenmutaties in de 1e suppletoire begroting 2026 zijn kleiner dan de gehanteerde norm en worden daarom niet toegelicht (zie leeswijzer).

Geschatte budgetflexibiliteit

In onderstaande tabel is van het totaal van de geraamde programma uitgaven inzicht gegeven in het geschatte aandeel juridisch verplicht, bestuurlijk gebonden, beleidsmatig gereserveerd en nog niet ingevuld/vrij te besteden. In lijn met de Regeling rijksbegrotingsvoorschriften is voor de juridisch verplichte uitgaven op het niveau van een Financieel Instrument als geheel van het totale artikel een kwalitatieve toelichting opgenomen.

Tabel 25 Geschatte budgetflexibiliteit artikel 21

	2026
<i>juridisch verplicht</i>	92%
<i>bestuurlijk gebonden</i>	8%
<i>beleidsmatig gereserveerd</i>	0%
<i>nog niet ingevuld/vrij te besteden</i>	0%

Toelichting

Opdrachten

Van het opdrachtenbudget is circa 64% juridisch verplicht op grond van (meerjarige) verplichtingen. Het gaat hierbij onder meer om de jaaropdrachten aan RWS, RIVM en RVO in het kader van circulaire economie. Daarnaast betreft de uitvoering door RVO van de ketendoorbraakprojecten en de jaarlijkse opdracht aan de NEN.

Subsidies

Het subsidiebudget is op grond van de subsidieregelingen DEI+CE (2025), KIA CE (2025), de CIO (2025) en de begrotingssubsidies voor Milieu Centraal voor 49% juridisch verplicht. Voor het volledige subsidieoverzicht wordt verwezen naar bijlage 5 in deze begroting. De subsidies hebben een tijdshorizon.

Bijdragen aan agentschappen

De uitgaven voor de agentschapsbijdragen RWS, RIVM en RVO zijn volledig juridisch verplicht en hebben een structureel karakter. De bijdrage aan RWS heeft betrekking op beleidsondersteuning en advies (BOA) op de thema's CE in de regio, bouw en duurzame agro, maatschappelijk verantwoord inkopen, grondstoffen en recycling, circulaire economie en het landelijk meldpunt afvalstoffen. Met de bijdrage aan de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) worden werkzaamheden bekostigd om de transitie naar een Circulaire Economie (CE) te bewerkstelligen en de onder F. toelichting op de financiële instrumenten genoemde subsidie-

regelingen uit te voeren. De bijdrage aan RIVM ziet op de werkzaamheden die RIVM uitvoert omtrent de monitoring impact maatschappelijk verantwoord inkopen, duurzame landbouw/biotische reststromen en grondstoffen en recycling.

Bijdragen aan medeoverheden

Het beschikbare budget is volledig juridisch verplicht en heeft betrekking op een bijdrage aan Caribisch Nederland voor de verbetering van het afvalbeheer op Bonaire en Sint-Eustatius.

Bijdragen aan ZBO's/RWT's

Het beschikbare budget is volledig juridisch verplicht. Het betreft middelen voor de bijdragen aan stichting Milieukeur (SMK) voor het uitvoeren van de wettelijke taken ten behoeve van het Ecolabel en de bijdrage aan de Nationale en Internationale Wegvervoer Organisatie (NIWO) voor het uitvoeren van de overgedragen taken en werkzaamheden.

3.11 Artikel 22 Omgevingsveiligheid en Milieurisico's

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 26 Budgettaire gevolgen van beleid art. 22 Omgevingsveiligheid en Milieurisico's (bedragen x € 1.000)

Art.	Ontwerp- begroting t (1)	Mutaties via NvW, amende- menten en ISB (2)	Vastge- stelde begroting t (3) = (1) + (2)	Mutaties 1e suppletoire begroting (4)	Stand 1e suppletoire begroting (5) = (3) + (4)	Mutatie 2027	Mutatie 2028	Mutatie 2029	Mutatie 2030	Mutatie 2031
22.1	106.971	0	106.971	- 4.775	102.196	- 4.151	- 3.926	- 5.946	- 6.915	96.780
Uitgaven	98.115	0	98.115	- 4.722	93.393	- 4.307	- 3.926	- 5.946	- 6.915	96.465
Veiligheid chemische stoffen	34.566	0	34.566	- 2.887	31.679	- 3.337	- 4.644	- 7.887	- 8.548	30.827
<i>Opdrachten</i>	<i>13.952</i>	<i>0</i>	<i>13.952</i>	<i>- 1.971</i>	<i>11.981</i>	<i>- 2.582</i>	<i>- 2.432</i>	<i>- 5.202</i>	<i>- 5.202</i>	<i>13.565</i>
KF: NVS	2.000	0	2.000	- 1.700	300	- 2.002	- 652	- 1.500	- 5.000	0
Waarvan RWS	2.077	0	2.077	- 2.002	75	- 2.002	- 652	- 1.122	- 1.122	1.425
Waarvan RIVM	3.678	0	3.678	921	4.599	920	920	920	920	7.038
Uitvoering Veiligheid	1.197	0	1.197	684	1.881	0	800	0	0	1.020
Uitvoering stoffen en	3.982	0	3.982	256	4.238	0	0	0	0	3.064
Milieu & Gezondheid	1.018	0	1.018	- 130	888	0	0	0	0	1.018
Overige opdrachten	20.555	0	20.555	- 1.326	19.229	- 755	- 2.211	- 2.683	- 3.342	17.207
<i>Bijdrage aan agentschap- pen</i>	<i>2.222</i>	<i>0</i>	<i>2.222</i>	<i>2.064</i>	<i>4.286</i>	<i>2.064</i>	<i>714</i>	<i>714</i>	<i>714</i>	<i>2.936</i>
Bijdrage aan RWS	18.059	0	18.059	- 3.390	14.669	- 2.818	- 2.922	- 3.388	- 4.037	14.016
Bijdrage aan RIVM	274	0	274	0	274	- 1	- 3	- 9	- 19	255
Overige bijdragen	0	0	0	360	360	0	0	0	0	0
<i>Bijdrage aan (inter-) nationale organisaties</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>360</i>	<i>360</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Overig	59	0	59	50	109	0	- 1	- 2	- 4	55
<i>Bijdrage aan ZBO's/RWT's</i>	<i>59</i>	<i>0</i>	<i>59</i>	<i>0</i>	<i>59</i>	<i>0</i>	<i>- 1</i>	<i>- 2</i>	<i>- 4</i>	<i>55</i>
Bijdrage aan CTGB	0	0	0	50	50	0	0	0	0	0
Overige Bijdragen	6.014	0	6.014	792	6.806	697	671	556	396	6.410
Veiligheid biotechnologie	1.583	0	1.583	- 259	1.324	- 241	- 241	- 241	- 241	1.342
<i>Opdrachten</i>	<i>1.150</i>	<i>0</i>	<i>1.150</i>	<i>- 417</i>	<i>733</i>	<i>- 94</i>	<i>- 94</i>	<i>- 94</i>	<i>- 94</i>	<i>1.056</i>
Veiligheid Genetisch	433	0	433	158	591	- 147	- 147	- 147	- 147	286
Gemodificeerde Organis- men (GGO)	4.431	0	4.431	1.051	5.482	938	912	797	637	5.068
Overige opdrachten	2.535	0	2.535	957	3.492	855	840	775	684	3.219
<i>Bijdrage aan agentschap- pen</i>	<i>1.896</i>	<i>0</i>	<i>1.896</i>	<i>94</i>	<i>1.990</i>	<i>83</i>	<i>72</i>	<i>22</i>	<i>- 47</i>	<i>1.849</i>
Bijdrage aan COGEM	57.535	0	57.535	- 2.627	54.908	- 1.667	47	1.385	1.237	59.228
Veiligheid bedrijven en transport	26.855	0	26.855	- 12.499	14.356	- 4.901	- 3.163	- 2.653	- 2.653	37.954
<i>Opdrachten</i>	<i>5.398</i>	<i>0</i>	<i>5.398</i>	<i>- 2.403</i>	<i>2.995</i>	<i>- 177</i>	<i>- 976</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>13.866</i>
Omgevingsveiligheid	3.448	0	3.448	- 959	2.489	- 678	- 1.322	- 1.323	- 1.324	188
Asbest	2.778	0	2.778	- 2.133	645	- 2.171	- 2.171	- 2.637	- 2.637	607
Waarvan RWS	8.497	0	8.497	- 3.883	4.614	0	0	0	0	17.401
VTH-stelsel	6.734	0	6.734	- 3.121	3.613	- 1.875	1.306	1.307	1.308	5.892
Overige opdrachten	14.397	0	14.397	4.429	18.826	- 42	- 42	- 42	- 42	2.949
<i>Subsidies (regelingen)</i>	<i>3.001</i>	<i>0</i>	<i>3.001</i>	<i>1.345</i>	<i>4.346</i>	<i>- 34</i>	<i>- 34</i>	<i>- 34</i>	<i>- 34</i>	<i>2.365</i>
Inricht & transp	11.396	0	11.396	3.084	14.480	- 8	- 8	- 8	- 8	584
Overige subsidies	11.585	0	11.585	5.602	17.187	3.435	3.411	4.239	4.091	13.785
<i>Bijdrage aan agentschap- pen</i>	<i>7.391</i>	<i>0</i>	<i>7.391</i>	<i>2.499</i>	<i>9.890</i>	<i>2.290</i>	<i>2.290</i>	<i>3.226</i>	<i>3.226</i>	<i>8.726</i>
Bijdrage aan RWS										

	Ontwerp- begroting t (1)	Mutaties via NvW, amende- menten en ISB (2)	Vastge- stelde begroting t (3) = (1) + (2)	Mutaties 1e suppletoire begroting (4)	Stand 1e suppletoire begroting (5) = (3) + (4)	Mutatie 2027	Mutatie 2028	Mutatie 2029	Mutatie 2030	Mutatie 2031
Bijdrage aan RVO	435	0	435	0	435	-2	-4	-15	-28	407
Bijdrage aan RIVM	3.759	0	3.759	3.073	6.832	1.147	1.125	1.028	893	4.652
Overige bijdragen	0	0	0	30	30	0	0	0	0	0
<i>Bijdrage</i>										
<i>aan medeoverheden</i>	159	0	159	-159	0	-159	-159	-159	-159	0
Bijdrage										
Caribisch Nederland	159	0	159	-159	0	-159	-159	-159	-159	0
<i>Inkomensoverdrachten</i>	4.539	0	4.539	0	4.539	0	0	0	0	4.540
Inkomensoverdrachten										
mesothelium	4.539	0	4.539	0	4.539	0	0	0	0	4.540
Ontvangsten	250	0	250	0	250	0	0	0	0	250

Toelichting

In aansluiting op de ontwerpbegrotingen en de Voorjaarsnota worden ook de mutaties voor het jaar t+5 opgenomen in de tabel budgettaire gevolgen van beleid van de 1ste suppletoire begrotingen. Dit betreft de extrapolatie van de begroting – het toevoegen van het jaar t+5 – en vervolgens de mutaties van t+5 die tijdens de voorjaarsbesluitvorming zijn verwerkt. In onderstaande toelichtingen wordt de extrapolatie van de begroting buiten beschouwing gelaten.

Verplichtingen

Het verplichtingenbudget is in 2026 verlaagd met 4,8 miljoen en in totaal voor 2027 t/m 2031 met € 22,9 miljoen verlaagd. Dit komt grotendeels door de toegelichte mutaties onder Uitgaven.

Uitgaven

1 Veiligheid chemische stoffen

Opdrachten Veiligheid chemische stoffen

Het opdrachtenbudget is in 2026 met € 2 miljoen verlaagd en in totaal voor 2027 t/m 2031 met € 13,4 miljoen. Dit komt met name door de volgende mutaties:

- KF Nucleaire Veiligheid en Stralingsbescherming (NVS): Het opdrachtenbudget neemt in 2026 met € 1,7 miljoen af en in 2027 t/m 2031 neemt dit met budget € 18,5 miljoen toe.
- Er is € 1,5 miljoen en in 2027 t/m 2030 € 15 miljoen overgeboekt naar OCW voor het Nationaal Onderzoekprogramma kernenergie van de Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek (NWO) in het kader van het Meerjarig Missiegedreven Innovatieprogramma kernenergie (MMIP).
 - Het budget neemt in 2026 met € 0,2 miljoen af voor een bijdrage aan de directie Participatie voor een onderzoek fysieke leefomgeving voor het programma eindberging radioactief afval.
 - In 2027 t/m 2031 neemt het opdrachtenbudget met € 4,8 verhoogd als gevolg van een overboeking vanuit het Klimaatfonds voor het Radionuclidenlab Rijksinstituut bij het RIVM. Dit Radionuclidelab wordt uitgebreid zodat de onderzoekscapaciteit in verhouding staat tot de nucleaire industrie als gevolg van de geplande uitbreiding van de nucleaire sector in Nederland.
 - In 2031 wordt het opdrachtenbudget met € 28,8 miljoen opgehoogd door een overboeking vanuit het klimaatfonds voor de voortzetten van eerder toegekende claims. Deze voorgaande claim is tot en met 2030 toegekend. Echter zijn de middelen voor kernenergie tot en met 2035 beschikbaar, met deze overboeking worden de middelen die eerder niet tot 2035 waren toegekend alsnog overgeboekt.

Waarvan RWS: het opdrachtenbudget wordt in 2026 met € 2 miljoen verlaagd en in 2027 t/m 2031 met € 6 miljoen voor o.a. het Landelijk Asbest Volgsysteem (LAVS), Atlas leefomgeving en gezondheid en veiligheid, deze projecten worden vanaf nu vormgegeven als project/prestatiegestuurde opdrachten. Dit wordt binnen het artikel herschikt en gaat naar bijdrage aan agentschappen (RWS).

Waarvan RIVM;

- Het opdrachtenbudget is opgehoogd in 2026 met € 0,8 miljoen en in 2027 t/m 2031 met € 4,1 miljoen om aan te sluiten bij de benodigde

programma middelen van de RIVM opdracht in het kader van; Chemische stoffen, biociden, Atlas Leefomgeving en nucleaire veiligheid en stralingsbescherming. Deerschikking is binnen het artikel en wordt in mindering gebracht van de bijdrage aan agentschappen.

- Er wordt in 2026 € 0,1 miljoen en in 2027 t/m 2031 € 0,5 miljoen vanuit VWS overgeboekt voor het Informatie- en kennispunt Gezonde Leefomgeving (IGLO).
- Het restant van de overige € 0,6 miljoen bij het opdrachtenbudget Uitvoering Veiligheid, Uitvoering stoffen Milieu & Gezondheid en overige opdrachten is het gevolg van diverse kleine mutaties.

Bijdrage aan agentschappen Veiligheid Chemische stoffen

Het bijdrage aan agentschappen is in 2026 met € 1,3 miljoen verlaagd en in totaal voor 2027 t/m 2031 met € 12,3 miljoen. Dit komt met name door de volgende mutaties:

Waarvan RWS: de bijdrage aan agentschappen wordt in 2026 met € 2,1 miljoen verhoogd en in 2027 t/m 2031 met € 4,9 miljoen voor o.a. het Landelijk Asbest Volgsysteem (LAVS), Atlas leefomgeving en gezondheid en veiligheid, deze projecten worden vanaf nu vormgegeven als project/prestatiegestuurde opdrachten. Deerschikking is binnen het artikel (zie hierboven).

Waarvan RIVM: de bijdrage aan agentschappen wordt verlaagd in 2026 met € 3,4 miljoen in 2027 t/m 2031 met € 17,2 miljoen.

- De bijdrage wordt met € 2,6 miljoen verlaagd in 2026 en met € 9,5 miljoen in 2027 t/m 2031 om aan te sluiten bij de RIVM opdrachten. Dit betreft werkzaamheden voor de Veiligheid Bedrijven en Transport en Veiligheid biotechnologie. Deerschikking is binnen het artikel en gaat naar de bijdrage aan agentschappen op Veiligheid bedrijven en transport en veiligheid biotechnologie (RIVM).
- De bijdrage is in 2026 met € 0,8 miljoen en in 2027 t/m 2031 verlaagd met € 4,1 miljoen voor de RIVM opdrachten Chemische stoffen, biociden, Atlas Leefomgeving en nucleaire veiligheid en stralingsbescherming. Deerschikking is binnen het artikel (zie hierboven).
- De overige verlaging van € 3,6 miljoen in 2027 t/m 2031 betreft de invulling van de efficiency en vernieuwing rijksdienst taakstelling vanuit het coalitieakkoord Jetten I.

2 Veiligheid biotechnologie

De uitgavenmutaties in de 1e suppletoire begroting 2026 zijn kleiner dan de gehanteerde norm en worden daarom niet toegelicht (zie leeswijzer).

3 Veiligheid bedrijven en transport

Opdrachten Veiligheid bedrijven en transport

Het opdrachtenbudget is in 2026 met € 12,5 miljoen verlaagd en in totaal voor 2027 t/m 2031 met € 16,8 miljoen. Dit komt met name door de volgende mutaties:

Omgevingsveiligheid:

- Het opdrachtenbudget is in 2026 met € 1,3 miljoen verlaagd zodat met name de volgende subsidies kunnen worden verstrekt en betaald: de Subsidieregeling Versterking Omgevingsveiligheid (SVO). De Subsidieregeling ondersteunt Safety Deals. Dit zijn bovenwettelijke veiligheidsinitiatieven van industriële bedrijven die werken met

gevaarlijke stoffen of risicovolle processen. En de subsidie aan Veiligheid Nederland ten behoeve van voorlichting en om inzicht te verkrijgen in de effecten van regelgeving en maatregelen om vuurwerkleidsels te voorkomen.

- Het overige opdrachtenbudget is met € 1,1 verlaagd in 2026 als gevolg van meerdere kleine mutaties.

Waarvan RWS: het opdrachtenbudget is in 2026 met € 2,1 miljoen verlaagd en in 2027 t/m 2031 met € 12,3 miljoen voor de programma uitgaven van RWS. De beschikking is binnen het artikel en gaat naar bijdrage aan agentschappen (RWS). Dit komt doordat opdrachten in het kader van Omgevingsveiligheid generiek, veiligheid Bedrijven, Register Externe Veiligheid, Vervoer gevaarlijke stoffen basisnet en VTH Caribisch Nederland bij RWS met ingang van 2026 (deels) worden vormgegeven als project/prestatiegestuurde opdrachten. Voorheen vielen deze opdrachten geheel onder de Beleidsondersteuning- en advies opdrachten die jaarlijks aan RWS worden verstrekt.

VTH-stelsel:

- Het opdrachtenbudget is in 2026 met € 3,1 miljoen verlaagd om met name subsidies te verstrekken aan omgevingsdiensten ter bevordering van het robuust maken van de omgevingsdiensten in Nederland en tevens ten behoeve van een subsidie aan Omgevingsdienst Nederland voor het programma digitalisering VTH o.a. voor data- en informatievoorziening van kennisnetwerken, eenheid van taal en datagedreven vergunningverlening. De beschikking is binnen het artikel en gaat naar het subsidiebudget.
- Het overige verschil van € 0,7 miljoen wordt veroorzaakt door meerdere kleinere mutaties.

Overige opdrachten:

- Er is € 1,8 miljoen in 2026 en € 2,4 miljoen in 2027 overgeboekt naar JenV voor een opdracht aan het NSCS voor de sectorale CSIRT-taken (Computer Security Incident Response Team) voor 2026 en 2027.
- Er wordt € 0,9 miljoen overgeboekt naar bijdrage aan RIVM voor een onderzoek dat uitgevoerd wordt naar de gezondheid van omwonenden bij Industrie en leefomgevingseffecten.
- Het restant van verlaging van € 0,4 miljoen in 2026 van het overige opdrachtenbudget wordt verklaard door diverse kleinere mutaties.

Subsidies (regelingen) Veiligheid bedrijven en transport.

Het subsidiebudget is in 2026 met € 4,4 miljoen verhoogd. Dit komt met name door de volgende mutaties:

Inrichting en Transport: Het subsidiebudget is in 2026 met € 1,3 miljoen verhoogd voor o.a. de Subsidieregeling Versterking Omgevingsveiligheid en de subsidie aan Veiligheid Nederland. Zie bij het kopje opdrachten veiligheid bedrijven en transport voor de nadere omschrijving.

Overige subsidies: het subsidiebudget is in 2026 met € 3,1 miljoen verhoogd om een subsidie te verstrekken aan omgevingsdiensten en Omgevingsdienst Nederland. Zie bij het kopje opdrachten veiligheid bedrijven en transport voor de nadere omschrijving.

Bijdrage aan agentschappen

De bijdragen aan agentschappen zijn in 2026 met € 5,6 miljoen verhoogd en in totaal voor 2027 t/m 2031 met € 19,3 miljoen. Dit komt met name door de volgende mutaties:

Bijdrage aan RWS: deze bijdrage is in 2026 verhoogd met € 2,5 miljoen en in 2027 t/m 2031 met € 14,3 miljoen.

- Hiervan is de verhoging in 2026 van € 2 miljoen en in 2027 t/m 2031 van € 13,4 miljoen doordat diverse opdrachten met ingang van 2026 worden vormgegeven als project/prestatiegestuurde opdrachten. Dit staat nader toegelicht onder het kopje opdrachten Veiligheid Bedrijven en Transport bij RWS.
- Het resterende bedrag is het gevolg van kleine overige mutaties.

Bijdrage aan RIVM: deze bijdrage is in 2026 verhoogd met € 3,1 miljoen en in 2027 t/m 2031 met € 5,1 miljoen.

- De bijdrage is met € 1,8 miljoen verhoogd in 2026 en met € 5,8 miljoen in 2027 t/m 2031 voor werkzaamheden voor uitvoering van de Veiligheid Bedrijven en Transport. De herschikking is binnen het artikel en is afkomstig van de bijdrage aan agentschappen op Veiligheid en Chemische stoffen (zie hierboven).
- De bijdrage is met € 0,9 miljoen verhoogd voor een onderzoek dat uitgevoerd wordt door de RIVM naar de gezondheid van omwonenden bij Industrie en leefomgevingseffecten. De herschikking is binnen het artikel en is afkomstig van het opdrachtenbudget (waarvan RIVM).
- Het opdrachtenbudget is in 2026 met € 0,3 miljoen verhoogd voor een opdracht op het gebied van kennisuitwisseling tussen het RIVM en omgevingsdiensten op het gebied van het Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS)-emissiebeleid met als doel de kennispositie te versterken. De herschikking is binnen het artikel (zie hierboven).

Ontvangsten

De ontvangstenmutaties in de 1e suppletoire begroting 2026 zijn kleiner dan de gehanteerde norm en worden daarom niet toegelicht (zie leeswijzer).

Wettelijke grondslag subsidieverlening

In 2026 wordt aan Omgevingsdienst Nederland een meerjarige subsidie van maximaal € 5 miljoen toegekend voor de periode 2026–2029, ten behoeve van de digitalisering van het stelsel Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (VTH). Deze subsidie ondersteunt met name de personele inzet van Omgevingsdienst Nederland voor projecten die voortvloeien uit het programma digitalisering VTH en voor de versterking van de ICT-expertise binnen de organisatie, in lijn met de afspraken van de VTH-stelselpartijen om het stelsel verder te digitaliseren.

Deze begrotingsvermelding vormt de wettelijke grondslag voor de hier bedoelde subsidieverlening(en) als bedoeld in artikel 4:23, derde lid, onder c, van de Algemene Wet Bestuursrecht.

Geschatte budgetflexibiliteit

In onderstaande tabel is van het totaal van de geraamde programma uitgaven inzicht gegeven in het geschatte aandeel juridisch verplicht, bestuurlijk gebonden, beleidsmatig gereserveerd en nog niet ingevuld/vrij te besteden. In lijn met de Regeling rijksbegrotingsvoorschriften is voor de juridisch verplichte uitgaven op het niveau van een Financieel Instrument als geheel van het totale artikel een kwalitatieve toelichting opgenomen.

Tabel 27 Geschatte budgetflexibiliteit artikel 22

	2026
<i>juridisch verplicht</i>	80%
<i>bestuurlijk gebonden</i>	20%
<i>beleidsmatig gereserveerd</i>	0%
<i>nog niet ingevuld/vrij te besteden</i>	0%

Toelichting

Opdrachten

Van het opdrachtenbudget is circa 54% juridisch verplicht op grond van (meerjarige) verplichtingen. Het gaat hierbij onder meer om de jaaropdrachten aan RWS, RIVM en RVO in het kader van veiligheid chemische stoffen, biotechnologie en bedrijven en transport. Daarnaast zijn diverse inkoopopdrachten reeds verplicht in het huidige jaar of in voorgaande jaren.

Subsidies

Van het subsidiebudget is 69% juridisch verplicht. Met publicatie in de Staatscourant van de subsidieregeling Versterking omgevingsveiligheid chemische sector (SVO-regeling) in 2022 is deze subsidie meerjarig verplicht. Daarnaast zijn er reeds enkele subsidies (meerjarig) juridisch verplicht die samenhangen met de meerjarenagenda versterking Omgevingsveiligheid en VTH. Deze subsidies hebben diverse tijdspaden.

Bijdragen aan agentschappen

De uitgaven voor de agentschapsbijdragen RWS, RVO en RIVM zijn volledig juridisch verplicht en hebben een structureel karakter. De bijdrage aan RWS is voornamelijk de capaciteitsinzet in het kader van veiligheid rondom bedrijven, omgevingsveiligheid, Register Externe Veiligheid en het vervoer van gevaarlijke stoffen, verdere ontwikkeling en het beheer van het Landelijk Asbestvolgsysteem (LAVS). Daarnaast is er inzet voor Atlas leefomgeving voor de invulling van het Informatiepunt Gezonde Leefomgeving en beleidsondersteuning en uitvoering geven aan het asbestbeleid en verbetering van wet- en regelgeving, gericht op het beperken van blootstelling aan asbestvezels via de leefomgeving. De bijdrage aan RIVM is voornamelijk de capaciteitsinzet in het kader van Veiligheid Stoffen, Gezonde Leefomgeving, Onderzoek Beleid Nucleair, het radionuclidenlab en veiligheid Biotechnologie. Hierbij wordt invulling gegeven aan wettelijke taken. De bijdrage aan RVO betreft de uitvoeringskosten voor onder andere de SVO-regeling.

Bijdragen aan (inter-)nationale organisaties

De bijdragen aan (inter-)nationale organisaties betreffen onder andere uitgaven aan de Organisation for Economic Co-operation and Development (OECD), Verenigde Naties en PEPPER. Dit levert een bijdrage aan onder andere veiligheid rondom chemische stoffen en validatie van testmethoden.

Bijdragen aan ZBO's/RWT's

Het beschikbare budget is voor 54% juridisch verplicht en heeft betrekking op de jaarlijkse bijdrage aan het College voor toelating van gewasbeschermingsmiddelen en biociden (CTGB). De overige middelen zijn bestuurlijk gebonden en betreft een bijdrage aan Society Based Education en is ten

behoefte van het exameninstituut Register Plaagdierbeheersing, Milieu en Veiligheid voor het samenvoegen van exameninstellingen.

Inkomstenoverdrachten

Het beschikbare budget is volledig juridisch verplicht en heeft betrekking op het honoreren van incidentele aanvragen in het kader van de Regeling tegemoetkoming niet-loondienst gerelateerde slachtoffers van mesotheliom en asbestose (TNS).

3.12 Artikel 23 Meteorologie, Seismologie en Aardobservatie

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 28 Budgettaire gevolgen van beleid art. 23 Meteorologie, Seismologie en Aardobservatie (bedragen x € 1.000)

Art.	Ontwerp- begroting t (1)	Mutaties via NVW, moties, amende- menten en ISB (2)	Vastge- stelde begroting t (3) = (1) + (2)	Mutaties 1e suppletoire begroting (4)	Stand 1e suppletoire begroting (5) = (3) + (4)	Mutatie 2027	Mutatie 2028	Mutatie 2029	Mutatie 2030	Mutatie 2031
23.1										
Verplichtingen	82.553	0	82.553	2.762	85.315	1.745	2.588	1.736	209	65.077
Uitgaven	83.493	0	83.493	2.762	86.255	1.745	2.588	1.736	209	65.740
Meteorologie en seismologie	57.307	0	57.307	2.762	60.069	872	1.316	326	- 837	44.468
<i>Bijdrage aan agentschap- pen</i>	<i>52.606</i>	<i>0</i>	<i>52.606</i>	<i>2.931</i>	<i>55.537</i>	<i>506</i>	<i>277</i>	<i>- 800</i>	<i>- 2.039</i>	<i>38.092</i>
Waarvan bijdragen aan agentschap KNMI	52.606	0	52.606	2.931	55.537	506	277	- 800	- 2.039	38.092
<i>Bijdrage aan (inter-) nationale organisaties</i>	<i>4.701</i>	<i>0</i>	<i>4.701</i>	<i>- 169</i>	<i>4.532</i>	<i>366</i>	<i>1.039</i>	<i>1.126</i>	<i>1.202</i>	<i>6.376</i>
Contributie WMO (HGIS)	970	0	970	0	970	0	0	0	0	970
Contributie ECMWF (HGIS)	3.693	0	3.693	- 169	3.524	366	1.039	1.126	1.202	5.368
Overige bijdragen aan (inter-)nationale organisa- ties	38	0	38	0	38	0	0	0	0	38
Aardobservatie	26.186	0	26.186	0	26.186	873	1.272	1.410	1.046	21.272
<i>Bijdrage aan agentschap- pen</i>	<i>26.186</i>	<i>0</i>	<i>26.186</i>	<i>0</i>	<i>26.186</i>	<i>873</i>	<i>1.272</i>	<i>1.410</i>	<i>1.046</i>	<i>21.272</i>
KNMI: Bijdrage voor Aardobservatie	26.186	0	26.186	0	26.186	873	1.272	1.410	1.046	21.272
Ontvangsten	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Toelichting

In aansluiting op de ontwerpbegrotingen en de Voorjaarsnota worden ook de mutaties voor het jaar t+5 opgenomen in de tabel budgettaire gevolgen van beleid van de 1ste suppletoire begrotingen. Dit betreft de extrapolatie van de begroting – het toevoegen van het jaar t+5 – en vervolgens de mutaties van t+5 die tijdens de voorjaarsbesluitvorming zijn verwerkt. In onderstaande toelichtingen wordt de extrapolatie van de begroting buiten beschouwing gelaten.

Verplichtingen

Het verplichtingenbudget is in 2026 verhoogd met € 2,8 miljoen en in totaal voor 2027 t/m 2031 met € 7,6 miljoen. Dit wordt veroorzaakt door de onder uitgaven toegelichte mutaties.

Uitgaven

1 Meteorologie en seismologie Bijdrage aan agentschappen

Het budget voor bijdragen aan agentschappen is in 2026 met € 2,9 miljoen verhoogd en in totaal voor 2027 t/m 2031 met € 4,1 miljoen verlaagd. Dit komt met name door de volgende mutaties:

Algemeen: Vanwege de efficiencytaakstelling en de taakstelling vernieuwing Rijksdienst wordt het budget met € 8,3 miljoen verlaagd in 2026 t/m 2031.

Bijdragen aan agentschap KNMI:

- Voor de versterking van de meteorologische- en seismologische dienstverlening op de BES-eilanden wordt het budget in 2026 t/m 2031 met € 3,8 miljoen verhoogd vanuit het lenW-brede beeld.
- Voor een incidentele impuls van de modernisering van de waarneem-infrastructuur wordt het budget in 2026 met € 1,5 miljoen verhoogd vanuit het lenW-brede beeld.
- RWS voert voor KNMI de werving en selectie uit. Vanwege een terugval in het aantal vacatures kunnen diverse werkzaamheden worden afgeschaald. KNMI krijgt daardoor € 1,1 miljoen terug in 2026 t/m 2031.
- Als agentschap met baten-lastenstelsel, dient het KNMI een reserve-ring te treffen voor de verlofuren van het personeel. Aangezien KNMI dit niet doorberekend in de tarieven, worden de kosten voor 2026 in één keer gedekt. Dit bedraagt € 0,7 miljoen.

2 Aardobservatie

Bijdragen aan agentschappen

Het budget voor bijdragen aan agentschappen is in 2026 gelijk gebleven en in totaal voor 2027 t/m 2031 met € 6,6 miljoen verhoogd. Dit komt door de volgende mutaties:

Bijdragen aan agentschap KNMI:

- Vanaf 2027 start de Europese Organisatie voor Meteorologische Satellieten (EUMETSAT) met het Altimetry-programma, om zeespiegelstijging te meten. Om de verhoogde contributie te dekken, wordt het budget met € 4,9 miljoen verhoogd vanuit het MF, € 1 miljoen vanuit het DF en € 0,7 miljoen vanuit HXII voor de jaren 2027 t/m 2031.

Ontvangsten

Er zijn geen ontvangstenmutaties.

Geschatte budgetflexibiliteit

In onderstaande tabel is van het totaal van de geraamde programma uitgaven inzicht gegeven in het geschatte aandeel juridisch verplicht, bestuurlijk gebonden, beleidsmatig gereserveerd en nog niet ingevuld/vrij te besteden. In lijn met de Regeling rijksbegrotingsvoorschriften is voor de juridisch verplichte uitgaven op het niveau van een Financieel Instrument als geheel van het totale artikel een kwalitatieve toelichting opgenomen.

Tabel 29 Geschatte budgetflexibiliteit artikel 23

	2026
<i>juridisch verplicht</i>	100%
<i>bestuurlijk gebonden</i>	0%
<i>beleidsmatig gereserveerd</i>	0%
<i>nog niet ingevuld/vrij te besteden</i>	0%

Toelichting

Bijdragen aan agentschappen

Van de totale in 2026 beschikbare programma uitgaven van € 86,3 miljoen is 100% juridisch verplicht. Per financieel instrument wordt dit onderstaand toegelicht.

- **1. Bijdrage aan agentschappen:** de uitgaven hebben betrekking op het agentschap KNMI. Deze zijn volledig (100%) juridisch verplicht en hebben een structureel karakter. De bijdrage aan het KNMI wordt verstrekt voor het uitvoeren van wettelijke taken op het gebied van Meteorologie, Seismologie en Aardobservatie.
- **2. Bijdrage aan (inter-)nationale organisaties.** de bijdragen aan de internationale organisaties zijn 100% juridisch verplicht. De bijdragen zijn bestemd voor structurele jaarlijkse contributies aan de Wereld Meteorologische Organisatie (WMO) en het European Centre for Medium-Range Weather Forecasts (ECMWF). De WMO is belangrijk voor de uitwisseling van meteorologische gegevens, producten en het bevorderen van wetenschappelijk onderzoek op het gebied van weer en klimaat. Ook de ontwikkeling van Early Warning for all vindt plaats in WMO-kader. Het ECMWF ontwikkelt en onderhoudt numerieke globale weermodellen voor middellange en lange termijn weersverwachtingen. De operationele numerieke weersverwachtingen van het ECMWF worden 24/7 verspreid aan afnemers binnen de lidstaten. Ook stelt het ECMWF computer reken capaciteit beschikbaar aan de lidstaten.

3.13 Artikel 24 Inspectie Leefomgeving en Transport

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 30 Budgettaire gevolgen van beleid art. 24 Inspectie Leefomgeving en Transport (bedragen x € 1.000)

Art.	Ontwerp- begroting t (1)	Mutaties via NvW, moties, amende- menten en ISB (2)	Vastge- stelde begroting t (3) = (1) + (2)	Mutaties 1e suppletoire begroting (4)	Stand 1e suppletoire begroting (5) = (3) + (4)	Mutatie 2027	Mutatie 2028	Mutatie 2029	Mutatie 2030	Mutatie 2031
24.1	228.514	0	228.514	13.407	241.921	12.053	12.050	6.824	- 2.230	225.545
24.1	230.713	0	230.713	13.407	244.120	12.053	12.050	6.824	- 2.230	225.545
24.1	208.577	0	208.577	9.701	218.278	9.243	9.162	4.522	- 3.719	201.945
	<i>208.577</i>	<i>0</i>	<i>208.577</i>	<i>9.701</i>	<i>218.278</i>	<i>9.243</i>	<i>9.162</i>	<i>4.522</i>	<i>- 3.719</i>	<i>201.945</i>
	187.815	0	187.815	10.201	198.016	9.367	9.403	5.291	- 2.208	183.212
	20.762	0	20.762	- 500	20.262	- 124	- 241	- 769	- 1.511	18.733
24.2	22.136	0	22.136	3.706	25.842	2.810	2.888	2.302	1.489	23.600
24.2	22.136	0	22.136	3.706	25.842	2.810	2.888	2.302	1.489	23.600
	596	0	596	2.750	3.346	- 9	- 13	- 43	- 85	1.053
	10.442	0	10.442	- 1.750	8.692	0	0	- 263	- 630	9.370
	11.098	0	11.098	2.706	13.804	2.819	2.901	2.608	2.204	13.177
Ontvangsten	16.678	0	16.678	0	16.678	- 100	- 207	- 694	- 1.364	16.911

Toelichting

In aansluiting op de ontwerpbegrotingen en de Voorjaarsnota worden ook de mutaties voor het jaar t+5 opgenomen in de tabel budgettaire gevolgen van beleid van de 1ste suppletoire begrotingen. Dit betreft de extrapolatie van de begroting – het toevoegen van het jaar t+5 – en vervolgens de mutaties van t+5 die tijdens de voorjaarsbesluitvorming zijn verwerkt. In onderstaande toelichtingen wordt de extrapolatie van de begroting buiten beschouwing gelaten.

Verplichtingen

Het verplichtingenbudget is in 2026 met € 13,4 miljoen verhoogd en in de periode 2027 t/m 2031 in lijn met het uitgavenbudget met totaal € 24,8 miljoen verhoogd. Dit komt met name door de hieronder toegelichte uitgavenmutaties.

Uitgaven

1. Personele uitgaven

De personele uitgaven zijn in 2026 met € 9,7 miljoen verhoogd en in 2027 t/m 2031 verhoogd met cumulatief € 13,8 miljoen. Dit komt met name door de volgende mutaties:

- Een optelling van extra middelen voor nieuwe taken voor de ILT van € 11,0 miljoen in 2026 en cumulatief € 46,8 miljoen in de periode 2027 t/m 2031. Voor 2026 heeft dit met name betrekking op de taken die de ILT zal uitvoeren voor het versterkte markttoezicht aan de grens (€ 5,0 miljoen in 2026 en cumulatief € 43,2 miljoen in de periode 2027 t/m 2031) en voor de implementatie van de Vrachtwagengheffing (€ 3,9 miljoen in 2026). Meerjarig heeft dit met name betrekking op het extra toezicht en handhaving wat de ILT zal gaan houden op het gebruik van fluorhoudende gassen (in 2026 € 0,8 miljoen en cumulatief 2027 t/m 2031 € 3,2 miljoen).
- De verlaging van de personele uitgaven heeft met name betrekking op de efficiency en vernieuwing Rijksdienst taakstellingen van het coalitieakkoord Jetten-I. Dit betreft voor 2027 t/m 2031 cumulatief € 38,7 miljoen. Zie ook 2.3 Overzicht taakstellingen Jetten-I.

Ontvangsten

Er zijn geen ontvangstenmutaties in 2026. In de periode 2027 t/m 2031 wordt het ontvangstenbudget cumulatief met € 3,7 miljoen verlaagd. Dit komt door de efficiency en vernieuwing Rijksdienst taakstellingen van het coalitieakkoord Jetten-I. Zie ook 2.3 Overzicht taakstellingen Jetten-I.

Geschatte budgetflexibiliteit

In onderstaande tabel is van het totaal van de geraamde programma uitgaven inzicht gegeven in het geschatte aandeel juridisch verplicht, bestuurlijk gebonden, beleidsmatig gereserveerd en nog niet ingevuld/vrij te besteden. In lijn met de Regeling rijksbegrotingsvoorschriften is voor de juridisch verplichte uitgaven op het niveau van een Financieel Instrument als geheel van het totale artikel een kwalitatieve toelichting opgenomen.

Tabel 31 Geschatte budgetflexibiliteit artikel 24

	2026
<i>juridisch verplicht</i>	95%

	2026
<i>bestuurlijk gebonden</i>	5%
<i>beleidsmatig gereserveerd</i>	0%
<i>nog niet ingevuld/vrij te besteden</i>	0%

Toelichting

Personele uitgaven

De begroting van de ILT bestaat grotendeels uit personele kosten voor de uit te voeren taken. Dit betreffen contracten tussen personeel en organisatie en zijn daarmee juridisch verplicht. Naast de vaste contracten wordt een deel van de begroting gereserveerd voor inhuurcontracten. Deze mensen worden ingehuurd om enige flexibiliteit te waarborgen, maar ook om moeilijk in te vullen vacatures al van capaciteit te voorzien. Er wordt verwacht dat 25% niet juridisch verplicht is. Wel is het volledige bedrag via de jaarplannen bestemd voor taken en projecten en daarmee al bestuurlijk gebonden.

Materiële uitgaven

Binnen de materiele uitgaven zijn de contracten voor ICT, shared service organisaties en overige zaken opgenomen. Dit betreffen werkzaamheden die reeds vastliggen in langdurige contracten of contracten die aangegaan moeten worden om up to date te blijven bij de ontwikkelingen op ICT-gebied. Aan het overige deel wordt bij het vaststellen van de jaarplannen invulling gegeven. De verwachting op basis van de realisatie van de afgelopen jaren dat 10% van het materiële budget nog niet juridisch verplicht is maar wel bestuurlijk gebonden.

3.14 Artikel 25 Brede Doeluitkering

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 32 Budgettaire gevolgen van beleid art. 25 Brede Doeluitkering (bedragen x € 1.000)

Art.	Ontwerp- begroting t (1)	Mutaties via NVW, moties, amende- menten en ISB (2)	Vastge- stelde begroting t (3) = (1) + (2)	Mutaties 1e suppletoire begroting (4)	Stand 1e suppletoire begroting (5) = (3) + (4)	Mutatie 2027	Mutatie 2028	Mutatie 2029	Mutatie 2030	Mutatie 2031
25.1										
Verplichtingen	1.296.254	0	1.296.254	- 191.465	1.104.789	0	0	0	0	1.168.147
Uitgaven	1.296.254	0	1.296.254	64.943	1.361.197	0	0	0	0	1.186.310
Brede doeluitkering	1.296.254	0	1.296.254	64.943	1.361.197	0	0	0	0	1.186.310
<i>Bijdrage aan medeoverhe-</i>										
<i>den</i>	<i>1.296.254</i>	<i>0</i>	<i>1.296.254</i>	<i>64.943</i>	<i>1.361.197</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>1.186.310</i>
<i>Overige bijdragen</i>	<i>1.296.254</i>	<i>0</i>	<i>1.296.254</i>	<i>64.943</i>	<i>1.361.197</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>1.186.310</i>
Ontvangsten	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Toelichting

In aansluiting op de ontwerpbegrotingen en de Voorjaarsnota worden ook de mutaties voor het jaar t+5 opgenomen in de tabel budgettaire gevolgen van beleid van de eerste suppletoire begrotingen. Dit betreft de extrapolatie van de begroting – het toevoegen van het jaar t+5 – en vervolgens de mutaties van t+5 die tijdens de voorjaarsbesluitvorming zijn verwerkt. In onderstaande toelichtingen wordt de extrapolatie van de begroting buiten beschouwing gelaten.

Verplichtingen

Het verplichtingenbudget wordt per saldo met € 191,5 miljoen verlaagd in 2026. Dit komt deels door de toegelichte mutaties onder *Uitgaven* en het verschil tussen de verplichtingen en uitgaven komt door:

Beschikking Brede Doeluitkering (BDU) 2026:

- Het verplichtingenbudget is in 2026 met € 146,4 miljoen verlaagd, omdat de BDU beschikking voor het jaar 2026 eind 2025 is afgegeven aan de twee vervoersregio's Metropoolregio Rotterdam en Den Haag (MRDH) en Vervoerregio Amsterdam (VRA). Volgens de BDU-systematiek worden de verplichtingen voorafgaand aan het jaar van betaling aangegaan.

Terugdraaien SPUK korting

- Omdat de Brede Doeluitkering (BDU) Verkeer en Vervoer formeel een Specifieke Uitkering (SPUK) is en in het Hoofdlijnenakkoord van kabinet-Schoof een korting op SPUK-middelen was opgenomen, was ook de BDU als maatregel gekort. Deze maatregel ging gepaard met een korting van 10%. De voorgenomen korting voor 2026 uit het HLA is bij augustusbesluitvorming 2025 volledig teruggedraaid. Omdat volgens de BDU-systematiek de verplichtingen voorafgaand aan het jaar van betaling worden aangegaan, vindt er een verplichtingenschuif van 2026 naar 2025 plaats.

Uitgaven

Het budget wordt per saldo met € 64,9 miljoen verhoogd in 2026. Dit komt met name door overboekingen vanuit het Mobiliteitsfonds voor € 63,6 miljoen voor de volgende onderwerpen:

- Een overboeking van middelen ter hoogte van € 22,1 miljoen naar het financieel instrument BDU voor de Rijksbijdrage aan De Vlietlijn.
- Een overboeking van middelen ter hoogte van € 14,3 miljoen naar het financieel instrument BDU voor de Rijksbijdrage aan OV-verbinding Amsterdam-Haarlemmermeer.
- Een overboeking van middelen ter hoogte van € 10 miljoen naar het financieel instrument BDU voor de Rijksbijdrage aan Randstadrail/ Metronet Rotterdam.
- Verschillende kleinere mutaties die tezamen de uitgaven met € 18,6 miljoen verhogen.

Geschatte budgetflexibiliteit

In onderstaande tabel is van het totaal van de geraamde programma uitgaven inzicht gegeven in het geschatte aandeel juridisch verplicht, bestuurlijk gebonden, beleidsmatig gereserveerd en nog niet ingevuld/vrij te besteden. In lijn met de Regeling rijksbegrotingsvoorschriften is voor de juridisch verplichte uitgaven op het niveau van een Financieel

Instrument als geheel van het totale artikel een kwalitatieve toelichting opgenomen.

Tabel 33 Geschatte budgetflexibiliteit artikel 25

	2026
<i>juridisch verplicht</i>	100%
<i>bestuurlijk gebonden</i>	0%
<i>beleidsmatig gereserveerd</i>	0%
<i>nog niet ingevuld/vrij te besteden</i>	0%

Toelichting

Bijdrage aan medeoverheden

Conform de Wet BDU wordt jaarlijks voorafgaand aan het uitkeringsjaar de brede doeluitkering ten behoeve van de voorbereiding en de uitvoering van het regionaal verkeer- en vervoersbeleid geheel als betalingsverplichting vastgelegd.

4 Niet-beleidsartikelen

4.1 Artikel 97 Algemeen Kerndepartement

Tabel 34 Budgettaire gevolgen van beleid art. 97 Algemeen Kerndepartement (bedragen x € 1.000)

Art.	Ontwerp- begroting t (1)	Mutaties via NvW, amende- menten en ISB (2)	Vastge- stelde begroting t (3) = (1) + (2)	Mutaties 1e suppletoire begroting (4)	Stand 1e suppletoire begroting (5) = (3) + (4)	Mutatie 2027	Mutatie 2028	Mutatie 2029	Mutatie 2030	Mutatie 2031
Verplichtingen	64.242	0	64.242	184.161	248.403	- 323	- 526	- 589	- 1.119	50.875
Uitgaven	57.287	0	57.287	57.841	115.128	49.641	70.492	8.429	- 1.119	51.025
Algemeen departement	57.287	0	57.287	54.863	112.150	49.641	70.492	8.429	- 1.119	51.025
<i>Opdrachten</i>	<i>44.265</i>	<i>0</i>	<i>44.265</i>	<i>51.722</i>	<i>95.987</i>	<i>49.642</i>	<i>70.608</i>	<i>8.806</i>	<i>- 362</i>	<i>40.604</i>
van A naar Beter	1.789	0	1.789	46	1.835	0	- 89	- 89	- 89	1.694
Externe juridische advisering	2.019	0	2.019	0	2.019	0	0	0	0	1.733
Onderzoeken PBL	3.835	0	3.835	- 1.639	2.196	0	0	0	0	2.762
Onderzoeken ANVS	4.682	0	4.682	- 73	4.609	0	0	0	0	4.607
DCC	9.370	0	9.370	338	9.708	0	0	0	0	8.959
Regeringsvliegtuig	15.611	0	15.611	1.784	17.395	257	258	427	259	16.172
Overige opdrachten	6.959	0	6.959	51.266	58.225	49.385	70.439	8.468	- 532	4.677
<i>Subsidies (regelingen)</i>	<i>29</i>	<i>0</i>	<i>29</i>	<i>0</i>	<i>29</i>	<i>54</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>10</i>
Overige subsidies	29	0	29	0	29	54	0	0	0	10
<i>Bijdrage aan agentschap- pen</i>	<i>12.993</i>	<i>0</i>	<i>12.993</i>	<i>3.141</i>	<i>16.134</i>	<i>- 55</i>	<i>- 116</i>	<i>- 377</i>	<i>- 757</i>	<i>10.411</i>
Bijdrage aan agentschap RWS	3.485	0	3.485	74	3.559	0	0	0	0	3.422
Bijdrage aan agentschap KNMI	252	0	252	3.067	3.319	- 1	- 3	- 9	- 17	230
Overige bijdragen	9.256	0	9.256	0	9.256	- 54	- 113	- 368	- 740	6.759
Testen reizigers	0	0	0	2.978	2.978	0	0	0	0	0
<i>Opdrachten</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>2.978</i>	<i>2.978</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Testen COVID-19	0	0	0	2.978	2.978	0	0	0	0	0
Ontvangsten	1.101	0	1.101	0	1.101	0	0	42.964	- 87	1.293

Toelichting

In aansluiting op de ontwerpbegrotingen en de Voorjaarsnota worden ook de mutaties voor het jaar t+5 opgenomen in de tabel budgettaire gevolgen van beleid van de 1ste suppletoire begrotingen. Dit betreft de extrapolatie van de begroting – het toevoegen van het jaar t+5 – en vervolgens de mutaties van t+5 die tijdens de voorjaarsbesluitvorming zijn verwerkt. In onderstaande toelichtingen wordt de extrapolatie van de begroting buiten beschouwing gelaten.

Verplichtingen

Het verplichtingenbudget is in 2026 verhoogd met € 184 miljoen en in totaal voor 2027 t/m 2031 met € 8,1 miljoen. Dit komt deels door de hieronder toegelichte uitgavenmutaties. Het verschil met de uitgaven betreft de middelen voor de testen voor reizigers (COVID) die nog niet geheel zijn afgerond, waarvan de verplichtingen in eerdere jaren zijn aangegaan en de overlopende facturen uit 2025, met name m.b.t. de exploitatie van het Regeringsvliegtuig.

Uitgaven

1. Algemeen Departement

Invulling taakstelling Coalitieakkoord Jetten-I

Hiervoor wordt door ANVS – € 1,3 miljoen in totaal in de periode 2027–2030 afgeboekt;

Opdrachten

Het opdrachtenbudget is in 2026 met € 51,7 miljoen verhoogd en in totaal voor 2027 t/m 2031 met € 136 miljoen verhoogd. De wordt verklaard door onderstaande mutaties.

Opdrachten PBL

Dit betreft overwegend de verwerking van de Negatieve *Eindejaarsmarge* HXII 2025. PBL is met ingang van 2024 gestart met een verbeterslag van haar rekenmodellen. Een deel van de kosten hiervan zijn in 2024 gemaakt maar het grotendeel van de kosten kwam tlv 2025. Dit heeft tot een overschrijding van het budget voor het reguliere werkprogramma in 2025 geleidt. Deze overschrijding is door lenW ingehouden op het budget van PBL in 2026.

Daarnaast betreft het diverse interdepartementale overboekingen naar LVVN, EZ en BZK, voornamelijk in t.b.v. de Klimaat en Energieverkenning KEV 2026 – € 1,6 miljoen;

Regeringsvliegtuig

Dit betreft de toedeling van de *Eindejaarsmarge* 2025 voor het regeringsvliegtuig (€ 1,5 miljoen). Diverse facturen voor onderhoud en onderdelen zijn niet betaald in 2025 en lopen over naar 2026. Daarnaast zijn middelen aan het budget toegevoegd vanwege de gestegen kosten voor exploitatie en onderhoud (€ 4,8 miljoen in de periode 2026–2031).

Overige opdrachten

Het budget wordt in 2026 met € 51,3 miljoen verhoogd en in de periode 2027–2031 in totaal met € 128,4 miljoen opgehoogd. In het jaar 2026 wordt het budget met € 50 miljoen opgehoogd en in de jaren 2027 t/m 2029 met in totaal € 130 miljoen opgehoogd voor verwachte investeringen in roerende zaken. Daarnaast vinden er diverse kleinere mutaties

plaats onder andere voor de hogere kosten voor de organisatie van de NAVO top, een herschikking naar artikel 98 en diverse interdepartementale overboekingen naar EZ, JenV en AZ m.b.t. de samenwerking met TNO en de financiering van het Bureau Bestuursraad Rijk. Hiervoor wordt in totaal € 1,3 miljoen in 2026 verhoogd en – € 1,9 miljoen in totaal in de periode 2027–2031 verlaagd;

Bijdragen agentschappen

Het opdrachtenbudget is in 2026 met € 3,1 miljoen verhoogd en in totaal voor 2027 t/m 2030 met € 1,3 miljoen. Dit komt met name door de volgende mutaties:

Bijdragen aan agentschap KNMI

- Overboeking vanuit het MF voor verstrekte maatwerkopdracht(en) die het KNMI voor Rijkswaterstaat verricht € 1,8 miljoen;
- Overboeking vanuit het DF voor verstrekte maatwerkopdracht(en) die het KNMI voor Rijkswaterstaat verricht (€ 1,2 miljoen).

Overige bijdragen

Voor de periode 2027 t/m 2030 wordt cumulatief – € 1,3 miljoen afgeboekt a.g.v. de opgelegde efficiencytaakstelling uit het Coalitieakkoord Jetten-I.

3. Testen reizigers

Algemeen:

- Dit betreft de middelen voor de testen voor reizigers (COVID) die nog niet geheel zijn afgerond en nog moeten worden verrekend met de aanvragers. Deze worden toegevoegd in 2026, buiten de Eindejaarsmarge om € 3 miljoen.

Ontvangsten

Dit betreffen de verwerking van de taakstelling uit het Coalitieakkoord van Jetten-I en de verwachte verkoop van roerende zaken.

4.2 Artikel 98 Apparaatsuitgaven Kerndepartement

Tabel 35 Budgettaire gevolgen van beleid art. 98 Apparaatsuitgaven Kerndepartement (bedragen x € 1.000)

Art.	Ontwerp- begroting t (1)	Mutaties via NvW, amende- menten en ISB (2)	Vastge- stelde begroting t (3) = (1) + (2)	Mutaties 1e suppletoire begroting (4)	Stand 1e suppletoire begroting (5) = (3) + (4)	Mutatie 2027	Mutatie 2028	Mutatie 2029	Mutatie 2030	Mutatie 2031
98.1	528.588	0	528.588	- 18.682	509.906	- 5.353	- 2.340	- 8.591	- 23.341	415.640
Uitgaven	541.621	0	541.621	22.660	564.281	563	2.547	- 4.073	- 19.449	415.989
Personele uitgaven	408.136	0	408.136	14.798	422.934	231	3.178	- 741	- 11.810	312.428
Personele uitgaven	408.136	0	408.136	14.798	422.934	231	3.178	- 741	- 11.810	312.428
Eigen personeel	370.526	0	370.526	3.437	373.963	- 2.745	- 540	- 1.999	- 12.717	299.088
Externe inhuur	37.220	0	37.220	10.906	48.126	2.591	3.348	1.179	868	11.073
Overige personele uitgaven	390	0	390	455	845	385	370	79	39	2.267
98.2	133.485	0	133.485	7.862	141.347	332	- 631	- 3.332	- 7.639	103.561
Materiële uitgaven	133.485	0	133.485	7.862	141.347	332	- 631	- 3.332	- 7.639	103.561
Materiële uitgaven	133.485	0	133.485	7.862	141.347	332	- 631	- 3.332	- 7.639	103.561
ICT	44.050	0	44.050	2.389	46.439	- 130	- 130	- 1.014	- 2.345	30.663
Bijdrage aan SSO's	63.399	0	63.399	- 1.512	61.887	- 2.148	- 2.148	- 3.715	- 5.897	54.180
Overige materiële uitgaven	26.036	0	26.036	6.985	33.021	2.610	1.647	1.397	603	18.718
Ontvangsten	4.880	0	4.880	0	4.880	0	0	- 121	- 290	4.309

Toelichting

In aansluiting op de ontwerpbegrotingen en de Voorjaarsnota worden ook de mutaties voor het jaar t+5 opgenomen in de tabel budgettaire gevolgen van beleid van de 1ste suppletoire begrotingen. Dit betreft de extrapolatie van de begroting – het toevoegen van het jaar t+5 – en vervolgens de mutaties van t+5 die tijdens de voorjaarsbesluitvorming zijn verwerkt. In onderstaande toelichtingen wordt de extrapolatie van de begroting buiten beschouwing gelaten.

Verplichtingen

Het verplichtingenbudget op artikel 98 is in 2026 met € 16,4 miljoen afgenomen en cumulatief in de periode 2027 t/m 2030 met € 32,1 miljoen afgenomen. Het wordt met name veroorzaakt door onderstaande uitgavenmutaties. Het verschil met de uitgaven is overwegend het gevolg van (eerdere) verplichtingschuiven van latere jaren naar 2026 voor o.a. het vastleggen van de dienstverleningsovereenkomsten 2026 (– € 31 miljoen), voor licenties voor het bedrijfsvoeringssysteem voor de periode van 2025 tot en met 2030 (– € 17,5 miljoen) en het vastleggen contractuele verplichting PPP (Proces Primair Platform) die t/m 2030 (– € 6,3 miljoen).

Uitgaven

1. Personele uitgaven

Eigen personeel

De uitgaven voor het eigen personeel worden in 2026 met € 3,6 miljoen en in de periode 2027–2030 met € 19 miljoen verlaagd. Dit wordt met name verklaard door onderstaande mutaties.

Algemeen:

- Voor PBNI wordt er € 0,9 miljoen overgeboekt vanuit artikel 18 en de artikel 11 van het Mobiliteitsfonds.
- Saldo van uitgekeerde Eindejaarsmarge € 0,2 miljoen;
- Verwerking apparaattaakstelling: Hiervoor wordt – € 50,3 miljoen in totaal in de periode 2027–2031 afgeboekt;
- Overboekingen vanuit het MF in het kader van inzet t.b.v. Buisleidingen en Vaarwegen. Hiervoor wordt € 0,7 miljoen in 2026 en € 3,8 miljoen in totaal in de periode 2027–2031 beschikbaar gesteld;
- Overboekingen vanuit DF in het kader van compensatie voor taakstelling op Staf Deltacommissaris. Hiervoor wordt € 0,3 miljoen in totaal in de periode 2027–2031 overgeboekt;
- Diverse interdepartementale overboekingen o.a. vanuit KGG en EZ van het klimaatfonds fiche Toezichtbouw en intensivering meet- en ongevalsorganisatie, bijdragen aan PBL voor kennisprogramma Energietransitie Integraal Kostenbeeld (EIK), de Stimulering Duurzame Energieproductie en Klimaattransitie SDE en SCE en de structurele nabetaling van LPO 2024 m.b.t. de Rekenmeesterfunctie. Aan directie Participatie wordt vanuit EZK een bijdrage voor het nationaal burgerberaad klimaat ontvangen. Vanuit VRO wordt een bijdrage ontvangen voor de evaluatiecommissie Omgevingswet en van LVVN wordt een bijdrage ontvangen ten behoeve van Natuur en herstelwet Hiervoor wordt € 1,4 miljoen in 2026 en € 6,4 miljoen in totaal in de periode 2027–2031 beschikbaar gesteld;
- Er vinden kasschuiven plaats naar latere jaren van NGF-middelen om de personele inzet van de afwikkeling van de DMI-opdrachten te financieren en de discrepantie op te heffen tussen ontvangen middelen

en gewenste kas- en verplichtingritmes m.b.t. het Maritieme Masterplan (MMP).

Daarnaast vindt een schuif plaats op het apparaatsbudget van DGMO om de middelen in het juiste jaar te zetten op basis van de vaststelling van de formatieplaat. Hiervoor wordt – € 0,8 miljoen in 2026 en € 0,8 miljoen in totaal in de periode 2027–2031 beschikbaar gesteld;

- Vanuit HGIS wordt budget toegevoegd voor gestegen loonkosten, personele exploitatie en huisvesting van de attachees in het buitenland. Hiervoor wordt € 0,6 miljoen in 2026 en € 3,1 miljoen in totaal in de periode 2027–2031 beschikbaar gesteld;
- Er vinden overboekingen plaats vanuit andere artikelen. Dit betreft voornamelijk overboekingen vanuit art 24 voor de personele exploitatiekosten van de Rijkstrainees, vanuit art 14 voor financiering van detacheringen op het beleidsterrein van innovatie, vanuit artikel 18 ter dekking van de inzet voor de EU-richtlijnen CER en NIS2, vanuit artikel 97 ter omdat meer communicatie-opdrachten in eigen beheer worden gedaan, vanuit artikel 17 omdat NGF LiT middelen op het juiste instrument komen te staan, van artikel 22 ten behoeve van de vacatiegelden en de inhuur van het secretariaat Expertgroep – Tata Steel en vanuit artikel 11 als bijdrage van DGWB voor het Noordzee Overleg (NZO). Hiervoor wordt € 2 miljoen in 2026 en € 4,8 miljoen in totaal in de periode 2027–2031 beschikbaar gesteld;
- Er is extra inzet nodig voor grensbewaking nodig in het kader van de intensivering van het markttoezicht. Hiervoor wordt € 0,2 miljoen in 2026 en € 0,8 miljoen in totaal in de periode 2027–2031 beschikbaar gesteld;
- Diverse herschikkingen naar Externe inhuur, met name als gevolg van de herverdeling van budgetten binnen DGLM naar de nieuwe directies luchtvaart. Hiervoor wordt – € 3,7 miljoen in 2026 en – € 9,2 miljoen in totaal in de periode 2027–2031 herverdeeld;
- Herschikkingen vanuit Materieel ter dekking van, met name als gevolg van de uitbreiding de Functionaris Gegevensbescherming office (FG) wordt met 2 medewerkers vanwege de verhoogde werkdruk, de versteviging van de directie Mens en Organisatie en voor de verambtelijking van een activiteit gerelateerd aan de Vliegende Brigade. De dekking vindt plaats uit centraal gereserveerd materieel budget. Hiervoor wordt € 1,4 miljoen in 2026 en – € 8,3 miljoen in totaal in de periode 2027–2031 herverdeeld;
- Herschikking vanuit ICT € 0,1 miljoen in 2026 en € 0,7 miljoen in totaal in de periode 2027–2031 herverdeeld;
- Het resterende verschil wordt verklaard door diverse kleinere herschikkingen.

Inhuur externen

De uitgaven voor de inhuur van externen worden in 2026 met € 10,9 miljoen en in de periode 2027–2030 met € 8 miljoen verhoogd. Dit wordt met name verklaard door de extrapolatie in 2031 en ondertsaande mutaties.

Algemeen:

- Voor PBNI wordt er € 2,1 miljoen overgeboekt vanuit artikel 18 en de artikel 11 van het Mobiliteitsfonds.
- Saldo van uitgekeerde Eindejaarsmarge € 3,1 miljoen;
- Opvragen saldo 2025 COVID middelen € 0,1;
- Verwerking apparaattaakstelling: Hiervoor wordt – € 1,8 miljoen in totaal in de periode 2027–2031 afgeboekt;
- Diverse interdepartementale overboekingen vanuit EZ, in het kader van het nationaal burgerberaad klimaat en vanuit DEF een bijdrage voor opdrachten en inhuur Luchtruimherziening 2026 en 2028. Hiervoor

- wordt € 2,2 miljoen in 2026 en € 2 miljoen in totaal in de periode 2027–2031 beschikbaar gesteld;
- Overboeking uit het MF naar HXII ten behoeve van apparaatskosten in het kader van Spreiden & Mijden. Deze middelen zijn bedoeld voor de VSD-regeling € 0,4 miljoen;
 - Er vinden Kasschuiven plaats naar latere jaren van klimaatfondsmiddelen. Het betreft met name Inhuur m.b.t. E-Fuels en Aandrijftechnologiën zodat de middelen in het juiste ritme komen te staan.
 - Diverse herschikkingen vanuit Eigen personeel, met name als gevolg van de herverdeling van budgetten binnen DGLM naar de nieuwe directies luchtvaart. Hiervoor wordt € 3,7 miljoen in 2026 en € 9,2 miljoen in totaal in de periode 2027–2031 herverdeeld;
 - Herschikking naar ICT – € 1,6 miljoen in het kader van projecten Horizon en VGP omdat minder wordt ingehuurd maar d.m.v. opdrachten wordt uitgezet en tevens ter dekking van hogere ICT kosten voor PBL;
 - Het resterende verschil wordt verklaard door diverse kleinere herschikkingen.

2. Materiele uitgaven

ICT

De uitgaven voor ICT worden in 2026 met € 2,4 miljoen en in de periode 2027–2030 met € 3,6 miljoen verlaagd. Dit wordt met name verklaard door de extrapolatie in 2031 en ondertsaande mutaties.

Algemeen:

- Verwerking apparaattaakstelling: Hiervoor wordt – € 6,1 miljoen in totaal in de periode 2027–2031 afgeboekt;
- Vanuit art 14 wordt een bijdrage gedaan voor het Dataplatform van de Directoraat Generaal Mobiliteit voor de uitgaven via het Standaard Platform € 0,3 miljoen en vanuit artikelen 11, 19, 20, 21 en 22 worden bijdrage gedaan door DGMI en DGWB voor de inzet van medewerkers voor project Horizon € 0,4 miljoen;
- Herschikking vanuit Inhuur € 1,6 miljoen in het kader van project Horizon en ter dekking hogere materiële kosten voor PBL;
- Herschikking vanuit Materieel voor het project Horizon € 0,2 miljoen;
- Herschikking naar Eigen Personeel – € 0,1 miljoen in 2026 en – € 0,7 miljoen in totaal in de periode 2027–2031 herverdeeld;

Bijdrage aan rijksbrede SSO

De uitgaven voor Rijksbrede SSO's worden in 2026 met – € 0,5 miljoen en in de periode 2027–2030 met – € 13,9 miljoen verlaagd. Dit wordt met name verklaard door ondertsaande mutaties.

Algemeen:

- Verwerking apparaattaakstelling: Hiervoor wordt € 5,3 miljoen in totaal in de periode 2027–2030 afgeboekt;
- Een interdepartementale overboeking naar VRO m.b.t. de wijziging van de landelijke tarieven voor rijkshuisvesting (RVB). Hiervoor wordt € 8,6 miljoen in totaal in de periode 2027–2030 afgeboekt.

Overige materiële uitgaven

De uitgaven worden in 2026 met € 7 miljoen en in de periode 2027–2030 met € 6,3 miljoen verhoogd. Dit wordt met name verklaard onderstaande mutaties.

Algemeen:

- Saldo van uitgekeerde Eindejaarsmarge € 3,3 miljoen;
- Verwerking apparaattaakstelling: Hiervoor wordt – € 3,1 miljoen in totaal in de periode 2027–2031 afgeboekt;
- Toename uitgaven op de corporate budgetten van de werkplekvoorzieningen en overige bedrijfsvoeringstaken vanwege de prijs en volumestijgingen en de nieuwe onderwerpen. Hiervoor wordt € 5,0 miljoen in 2026 en € 3 miljoen in 2027 toegevoegd;
- Herschikking naar ICT voor het project Horizon – € 0,2 miljoen;
- Herschikking naar bijdrage SSO vanwege stijgende kosten huisvesting, facilitair en ICT – € 0,3 miljoen;
- Herschikkingen naar Eigen personeel ter dekking van, met name als gevolg van de uitbreiding de Functionaris Gegevensbescherming office (FG) met 2 medewerkers vanwege de verhoogde werkdruk, de versteviging van de directie Mens en Organisatie en voor de verambtelijking van een activiteit gerelateerd aan de Vliegende Brigade. De dekking vindt plaats uit centraal gereserveerd materieel budget. Hiervoor wordt – € 1,4 miljoen in 2026 en – € 8,3 miljoen in totaal in de periode 2027–2031 herverdeeld;
- Herschikking naar Postactieven om deze uitgaven aan te laten sluiten bij de prognose voor de komende jaren. Hiervoor wordt – € 0,5 miljoen in 2026 en – € 0,9 miljoen in totaal in de periode 2027–2031 herverdeeld;
- Diverse interdepartementale overboekingen vanuit EZ, KGG, VRO, SZW en BZK m.b.t. de ontwikkeling van de Rijksbrede kwantumStrategie, het nationaal burgerberaad klimaat, de evaluatiecommissie Omgevingswet, het besparingsverlies van SZW op de Banenafpraak en het organiseren van een netwerkbijeenkomst over het onderwerp participatie met onderzoekers, ambtenaren en professionals uit het bedrijfsleven en het uitvoeren van een AI-pilot naar internetconsultaties € 0,9 miljoen;
- Kasschuif t.b.v. voor de invulling van de Banenafpraak om zo het aantal Banen te vergroten over een langere looptijd. Hiervoor wordt – € 3,1 miljoen in 2026 en € 3,1 miljoen in totaal in de periode 2027–2030 herverdeeld;
- Terugboeking van middelen werving en selectie uit het MF. In het verleden zijn er middelen overgemaakt naar RWS voor werving en selectie. Door een terugval in het aantal vacatures kunnen diverse werkzaamheden afgeschaald worden. Hierdoor vallen er middelen vrij die Rijkswaterstaat nu terug wil muteren. Deze teruggave is inclusief de teruggave aan KNMI en ILT. Hiervoor wordt € 3 miljoen in 2026 en € 14,8 miljoen in totaal in de periode 2027–2031 herverdeeld;
- Overboekingen naar art 23 en 24 m.b.t. de hiervoor beschreven teruggave van middelen door RWS aan KNMI en ILT voor afgeschaalde werving en selectie werkzaamheden. Hiervoor wordt – € 1,1 miljoen in 2026 en – € 5,3 miljoen in totaal in de periode 2027–2031 herverdeeld;
- Overboekingen uit art 11 en 22 als bijdrage aan het NoordZee Overleg en het programma eindberging radioactief afval € 0,4 miljoen;
- Herschikking van HGIS-budget voor de huisvestingskosten van de attachés in het buitenland. Deze uitgaven waren begroot binnen het budget voor materiele uitgaven. Huisvestingskosten vallen echter onder personele exploitatie. Hiervoor wordt – € 0,3 miljoen in 2026 en – € 1,4 miljoen in totaal in de periode 2027–2031 herschikt;
- Extra uitgaven in het kader van de uitvoeringen van veiligheidsonderzoeken en het uitvoeren van het project te beschermen belangen.

Hiervoor wordt € 1,3 miljoen in 2026 en € 3,7 miljoen in totaal in de periode 2027–2031 toegevoegd.

Ontvangsten

Algemeen:

- Verwerking apparaatstaakstelling: Hiervoor wordt – € 0,4 miljoen in totaal in de periode 2027–2030 afgeboekt;

4.3 Artikel 99 Nog onverdeeld

Tabel 36 Budgettaire gevolgen van beleid art. 99 Nog onverdeeld (bedragen x € 1.000)

Art.	Ontwerp- begroting t (1)	Mutaties via NvW, moties, amende- menten en ISB (2)	Vastge- stelde begroting t (3) = (1) + (2)	Mutaties 1e suppletoire begroting (4)	Stand 1e suppletoire begroting (5) = (3) + (4)	Mutatie 2027	Mutatie 2028	Mutatie 2029	Mutatie 2030	Mutatie 2031
99.1										
Verplichtingen	0	0	0	106.403	106.403	81.574	65.326	54.024	55.209	45.397
Uitgaven	0	0	0	75.938	75.938	81.574	65.326	54.024	55.209	45.397
Nog Onverdeeld	0	0	0	75.938	75.938	81.574	65.326	54.024	55.209	45.397
Nog te verdelen	0	0	0	75.938	75.938	81.574	65.326	54.024	55.209	45.397
Nog te verdelen	0	0	0	75.938	75.938	81.574	65.326	54.024	55.209	45.397
Ontvangsten	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Toelichting

In aansluiting op de ontwerpbegrotingen en de Voorjaarsnota worden ook de mutaties voor het jaar t+5 opgenomen in de tabel budgettaire gevolgen van beleid van de 1ste suppletoire begrotingen. Dit betreft de extrapolatie van de begroting – het toevoegen van het jaar t+5 – en vervolgens de mutaties van t+5 die tijdens de voorjaarsbesluitvorming zijn verwerkt. In onderstaande toelichtingen wordt de extrapolatie van de begroting buiten beschouwing gelaten.

Verplichtingen

Het verplichtingenbudget is in 2026 verhoogd met € 106,4 miljoen en in totaal voor 2027 t/m 2031 met € 301,5 miljoen. Dit komt door de hieronder toegelichte uitgavenmutaties.

Uitgaven

Het uitgavenbudget is in 2026 verhoogd met € 75,9 miljoen en in totaal voor 2026 t/m 2031 met € 346,9 miljoen. Dit komt met name door de volgende mutaties:

1. Nog onverdeeld

Nog onverdeeld

- De loon- en prijsbijstelling tranche 2026 zijn aan de Hoofdstuk XII begroting toegevoegd.
- De eindejaarsmarge is ook aan de hoofdstuk XII begroting toegevoegd en gelijk verdeeld over de diverse artikelen op Hoofdstuk XII.
- Op de Aanvullende Post stonden nog een aantal restbudgetten van vorige kabinetten. Het gaat om resterende middelen van Klimaatakkoord Rutte III en Compensatie Motorrijtuigenbelasting Provincies. Deze middelen zijn overgeheveld naar de begroting van lenW voor het oplossen van enkele vraagstukken op de beleidsbegroting. Dit gaat onder andere om dekking van (1) het aandeel van lenW voor de missie van de TROPOspheric Monitoring Instrument (TROPOMI), (2) een aanvullende tegenvaller bij de NAVO-top, (3) de gestegen kosten voor het beheer en onderhoud van het regeringsvliegtuig en (4) aanvullende kosten voor schaderegeling Stint. Daarnaast wordt een deel van de budgetten overgeboekt naar het reserveringsartikel op de beleidsbegroting van lenW voor lopende dossiers.

Ontvangsten

Op dit artikel worden geen ontvangsten geboekt.

5 Agentschappen

5.1 Agentschap Rijkswaterstaat

Tabel 37 Exploitatieoverzicht agentschap Rijkswaterstaat Eerste suppletoire begroting 2026 (bedragen x € 1.000)

Omschrijving	(1) Vastgestelde begroting	(2) Mutaties 1e suppletoire begroting	(3) = (1) + (2) Totaal geraamd
Baten			
Baten als tegenprestatie voor levering van input	4.271.212	480.538	4.751.750
waarvan bijdrage aan apparaat (interne kosten)	1.671.823	79.480	1.751.303
waarvan bijdrage aan exploitatie en onderhoud	2.502.470	382.054	2.884.524
waarvan bijdrage aan te verlenen diensten	96.919	19.004	115.923
Baten uit reeds ontvangen bijdragen voor levering van input	452.780	– 295.988	156.792

Omschrijving	(1) Vastgestelde begroting	(2) Mutaties 1e suppletoire begroting	(3) = (1) + (2) Totaal geraamd
<i>waarvan Saldo Op Ontvangen Bijdragen voor exploitatie en onderhoud</i>	412.856	- 375.794	37.062
<i>waarvan Saldo Op Ontvangen Bijdragen voor te verlenen diensten</i>	39.924	79.806	119.730
Rentebaten	17.064	6.411	23.475
Vrijval voorzieningen	0	0	0
Bijzondere baten	1.500	0	1.500
Totaal baten	4.742.556	190.961	4.933.517
Lasten			
Apparaatskosten	1.638.216	126.131	1.764.347
- Personele kosten	1.300.629	64.771	1.365.400
<i>waarvan eigen personeel</i>	1.177.902	63.891	1.241.793
<i>waarvan inhuur externen</i>	66.965	5.035	72.000
<i>waarvan overige personele kosten</i>	55.762	- 4.155	51.607
- Materiele kosten	337.587	61.360	398.947
<i>waarvan apparaat ICT</i>	57.727	13.220	70.947
<i>waarvan bijdrage aan SSO's</i>	74.944	12.056	87.000
<i>waarvan overige materiele kosten</i>	204.916	36.084	241.000
Kosten uitbesteed werk en andere externe kosten	3.065.517	109.136	3.174.653
Rentelasten	4.746	- 1.372	3.374
Afschrijvingskosten	22.342	- 1.163	21.179
- Materieel	22.215	- 1.131	21.084
<i>waarvan apparaat ICT</i>	4.624	959	5.583
<i>waarvan overige materiele afschrijvingskosten</i>	17.591	- 2.090	15.501
- Immaterieel	127	- 32	95
Overige lasten	8.000	- 8.000	0
<i>waarvan dotaties voorzieningen</i>	8.000	- 8.000	0
<i>waarvan bijzondere lasten</i>	0	0	0
Totaal lasten	4.738.821	224.732	4.963.553
Saldo van baten en lasten gewone bedrijfsuitoefening	3.735	- 33.771	- 30.036
Agentschapsdeel Vpb-lasten	1.300	0	1.300
Saldo van baten en lasten	2.435	- 33.771	- 31.336
Dotatie/onttrekking aan reserve Rijksrederij	2.435	6.977	9.412
Te verdelen resultaat	0	- 40.748	- 40.748

Toelichting Baten

Baten als tegenprestatie voor levering van input

Bijdrage aan apparaat (interne kosten)

De bijdrage aan apparaat dient ter dekking van de interne kosten van RWS (apparaatskosten inclusief rente- en afschrijvingskosten) die verband houden met exploitatie, onderhoud en vernieuwing, ontwikkeling en beleidsondersteuning en -advisering (BOA).

De hogere bijdrage aan apparaat ten opzichte van de begroting 2026 ad. € 79,5 miljoen is met name veroorzaakt door:

- Hogere realisatie energieopbrengsten windmolenpark Maasvlakte II. Deze opbrengsten komen grotendeels ten gunste van de bijdrage aan apparaat, omdat de kosten van het windmolenpark worden verantwoord onder de materiële kosten (€ 24,3 miljoen);
- Bijdrage ter dekking van de dotatie aan de verlofreservering, die als gevolg van de invoering van het IKB-spaarverlof en de verruiming van het aantal IKB-uren aanzienlijk is gestegen (€ 17,5 miljoen);
- Toename van de apparaatsmiddelen Rijksrederij als gevolg van verhoging van de tarieven die de Rijksrederij in rekening brengt bij de opdrachtgevers (€ 7,7 miljoen);
- Het saldo van mutaties < € 5 miljoen (€ 30 miljoen).

Bijdrage aan exploitatie en onderhoud

De bijdrage aan exploitatie en onderhoud dient ter dekking van de externe kosten die samenhangen met afspraken over het basiskwaliteitsniveau (BKN) voor exploitatie en onderhoud.

De hogere bijdrage aan exploitatie en onderhoud ten opzichte van de begroting 2026 ad. € 382,1 miljoen is met name veroorzaakt door:

- Middelen ter dekking van excessieve prijsstijgingen op exploitatie en onderhoud (€ 209 miljoen);
- Compensatie voor het deels terugdraaien van besparingen die in het BKN waren opgenomen op verlichting, faunarasters en bermbeheer (€ 68 miljoen);
- Aanvulling op de prijsbijstelling 2025. Het Ministerie van Financiën heeft in 2025 50% van de prijsbijstelling tranche 2025 uitgekeerd aan de departementen. Om te voorkomen dat hierdoor, als gevolg van hogere prijzen, de programmering van exploitatie en onderhoud naar beneden moet worden bijgesteld, ontvangt RWS aanvullende middelen vanuit lenW (€ 54,3 miljoen);
- Middelen ter dekking van exogene tegenvallers (€ 52,8 miljoen);
- Middelen voor de uitvoering van het programma Draaiend houden ringen fase 2 (€ 21,3 miljoen);
- Middelen uit het Klimaatakkoord voor verduurzaming van asfalt. De middelen zijn bedoeld voor het opschalen van duurzame technieken voor asfalt (€ 14,1 miljoen);
- Compensatie voor ongeplande kosten die voortkomen uit maatregelen die nodig zijn door de ingestelde grenscontroles in Duitsland (€ 5 miljoen);
- Lagere realisatie energieopbrengsten windmolenpark Maasvlakte II. Deze opbrengsten komen ten gunste van de bijdrage aan apparaat, omdat de kosten van het windmolenpark worden verantwoord onder de materiële kosten (– € 24,3 miljoen);
- Het saldo van mutaties < € 5 miljoen (– € 18,1 miljoen).

Bijdrage aan te verlenen diensten

De bijdrage aan te verlenen diensten dient ter dekking van de externe kosten in het kader van planning en studies, Caribisch Nederland, Werken voor en met Partners, aanvullende opdrachten van het moederdepartement die niet tot BKN behoren en overige opdrachten.

De hogere bijdrage aan te verlenen diensten ten opzichte van de begroting 2026 ad. € 19 miljoen is met name veroorzaakt door:

- Programmamiddelen voor het uitvoeren van projecten die voorheen tot BOA werden gerekend en op het opdrachtenbudget op de begroting Hoofdstuk XII werden verantwoord. Vanaf 2026 is de uitvoering van deze taken door separate (meerjarige) opdrachtverlening aan RWS overgedragen (€ 10 miljoen);
- Programmamiddelen voor het uitvoeren van het onderzoeksprogramma 2026 voor de water en bodemopgaven. Dit onderzoeksprogramma wordt uitgevoerd onder de Subsidieregeling Instituten voor Toegepast Onderzoek (SITO) (€ 10 miljoen);
- Financiële dekking voor opdrachten die RWS uitvoert in het kader van Werken voor en met Partners (€ 9,5 miljoen);
- Terugbetalen van het restbudget voor planstudie Zoetwater aan de reservering Deltaplan Zoetwater op het Deltafonds (– € 10,3 miljoen);
- Actualisatie van de programmering op de planuitwerkingen Hoofdwegennet, waardoor budget uit de periode 2026 doorschuift naar later jaren (– € 8,5 miljoen);
- Het saldo van mutaties < € 5 miljoen (€ 8,3 miljoen).

Baten uit reeds ontvangen bijdragen voor levering van input

Saldo Op Ontvangen Bijdragen voor exploitatie en onderhoud

Onder dit saldo vallen de baten en lasten die samenhangen met afspraken over het basiskwaliteitsniveau (BKN). De huidige prognose geeft het beeld dat RWS meer opdrachten in de markt zet dan het aan baten ontvangt. De geraamde afname bedraagt € 37,1 miljoen, dat is € 375,8 miljoen minder dan verwacht bij begroting 2026. Deze lagere afname is met name het gevolg van compensatie die RWS in 2026 heeft ontvangen voor excessieve prijsstijgingen, deels terugdraaien van besparingen BKN op verlichting, faunarasters en bermbeheer, aanvulling op prijsbijstelling 2025 en exogene tegenvallers. Daarmee blijft vanuit de balanspost Saldo Op Ontvangen Bijdragen voldoende budget beschikbaar ter dekking van de BKN-opgave in de periode 2026–2030 (5 jaar € 100 miljoen per jaar).

Saldo Op Ontvangen Bijdragen voor te verlenen diensten

Onder dit saldo vallen de baten en lasten in het kader van planstudies, Caribisch Nederland, werken voor en met partners, aanvullende opdrachten van het moederdepartement die niet tot BKN behoren en overige opdrachten. De huidige prognose geeft het beeld dat uitvoering van de verkregen opdrachten sneller uitvoert ten opzichte van de verwachting bij het opstellen van de begroting 2026. De geraamde afname over 2026 bedraagt € 119,7 miljoen. Op het moment van begroten werd een afname van € 39,9 miljoen verwacht. Derhalve een aanpassing van de verwachting met € 79,8 miljoen.

Rentebaten

Voor 2026 zijn de verwachte rentebaten hoger dan waarvan bij begroting 2026 is uitgegaan (€ 6,4 miljoen). Dit is met name het gevolg van een hogere rekening-courant eindstand over 2025 bij het Ministerie van Financiën dan waarmee rekening was gehouden bij de begroting 2026.

Lasten Apparaatskosten

Personele kosten

De personele kosten bestaan uit de kosten van het eigen personeel en de kosten van de ingehuurd capaciteit voor de uitvoering van kerntaken. Dat de personele kosten inclusief overige personele kosten zijn toegenomen ten opzichte van de begroting 2026 (€ 59,7 miljoen) komt met name door toevoeging van capaciteit in het kader van het Klimaatakkoord verduurzaming asfalt, duurzaamheid Klimaatneutrale en Circulaire Infrastructuur (KCI), het programmateam Duurzame Leefomgeving, Critical Entities Directive (CER-Richtlijn), Ruimte voor de Rivier 2.0- sediments-uppleties en assetmanagement, Vrachtwagenheffing 2026 en bediening Kethel- en Sijtwendetunnel en capaciteit voor opdrachten van andere departementen en werkzaamheden in het kader van Werken voor en met Partners (derden) (ca. € 42,2 miljoen). Daarnaast nemen de verwachte personele kosten ook toe als gevolg van de gemaakte afspraken in de CAO Rijk voor het onderdeel Individueel Keuze Budget (IKB) spaarverlof. De toename van het IKB Spaarverlof leidt tot hogere personele kosten dan bij begroting is ingeschat (€ 17,5 miljoen).

De hogere inhuur ten opzichte van de begroting (€ 5 miljoen) is met name het gevolg van krapte op de arbeidsmarkt binnen specifieke kennisgebieden waardoor RWS, gezien de productieopgave, een hoger beroep op inhuur moet doen dan werd ingeschat bij het opstellen van de begroting.

Ondanks deze stijging verwacht RWS dat de inhuur op kerntaken, gefinancierd uit de apparaatsmiddelen, onder de norm van 10% blijft.

Materiële kosten

De materiële kosten bestaan uit de kosten voor apparaat gebonden ICT-middelen, de bijdrage aan SSO's die bedrijfsvoeringsdiensten leveren en overige materiële kosten.

De verwachte materiële kosten voor 2026 zijn hoger dan ingeschat bij begroting 2026 (€ 61,4 miljoen), door verwachte toename van kosten voor apparaat gebonden ICT door gestegen kosten van licenties, uitbestede ICT-dienstverlening en beheerkosten van de technische infrastructuur (€ 13,2 miljoen).

Daarnaast verwacht RWS ook een toename van de kosten voor bijdragen aan Shared Service Organisaties. Deze kosten worden vanuit Shared Service organisaties aan RWS doorbelast (€ 12,1 miljoen).

Tenslotte verwacht RWS een hogere realisatie van overige materiële kosten ten opzichte van de begroting 2026 (€ 36,1 miljoen). Dit wordt met name veroorzaakt doordat de kosten voor het windpark Maasvlakte II onder de materiële kosten worden verantwoord (€ 24,3 miljoen). Daarnaast verwacht RWS een verwacht hogere realisatie op uitbesteding advieskosten, bureau, voorlichting en huisvesting, onderhoudskosten en huur/lease van inventaris, vaar- en voertuigen (€ 11,8 miljoen).

Kosten uitbesteed werk en andere externe kosten

Voor 2026 verwacht RWS een hogere realisatie ten opzichte van de begroting 2026 (€ 109,1 miljoen). In 2025 is de productie op stoom gekomen en heeft RWS meer gerealiseerd dan aan bijdrage aan exploitatie en onderhoud en bijdrage aan te verlenen diensten is ontvangen. Die trend lijkt door te zetten in 2026. De hogere realisatie vindt financiële dekking uit de balanspost Saldo Op Ontvangen Bijdragen. Het doel van deze balanspost is het opvangen van fluctuaties in de productie. Dit is echter geen ongelimiteerde financieringsbron. Bij het uitvoeren van de exploitatie en onderhoudstaken dienen baten en lasten, inclusief inzet van de balanspost, met elkaar in balans te zijn.

Rentelasten

De rentelasten zijn met – € 1,4 miljoen naar beneden bijgesteld. Dit is met name het gevolg van het lagere beroep op de leenfaciliteit in 2025. Dit kent een doorwerking in 2026.

Afschrijvingskosten

Ten opzichte van de begroting zijn de afschrijvingskosten naar beneden bijgesteld (– € 1,2 miljoen) mede als gevolg van de herziening van de investeringsplanning 2026.

Overige lasten

Dotaties voorzieningen

Met ingang van 1 januari 2025 is een stelselwijziging doorgevoerd over de verwerking van het levensduur verlengend onderhoud (LVO) van de vaartuigen. De LVO-uitgaven worden voortaan geactiveerd als uitbreidingsinvestering en niet langer ten laste van de voorziening LVO gebracht.

Door deze stelselwijziging vervalt in 2026 de dotatie aan de voorziening LVO (– € 8 miljoen).

Dotatie/onttrekking aan reserve Rijksrederij

De dotatie aan de Reserve Rijksrederij betreft het verschil tussen de rente en afschrijvingen op basis van de vervangingswaarde van de vloot in vergelijking met de werkelijke rente en afschrijvingskosten op basis van de historische kostprijs. Over 2026 bedraagt deze dotatie naar verwachting € 9,4 miljoen en is daarmee € 7 miljoen hoger dan voorzien bij het opstellen van de begroting.

Te verdelen resultaat

Over het boekjaar 2026 verwacht RWS een negatief resultaat. Gedurende 2026 vindt, evenals in 2025, verscherpte sturing op kosten plaats en zoekt RWS naar mogelijkheden tot het doorvoeren van noodzakelijke besparingen om weer een gezonde organisatie te worden.

Tabel 38 Kasstroomoverzicht agentschap Rijkswaterstaat Eerste suppletoire begroting 2026 (bedragen x € 1.000)

Omschrijving	(1) Vastgestelde begroting	(2) Mutaties 1e suppletoire begroting	(3) = (1) + (2) Totaal geraamd
1. Rekening courant RHB 1 januari 2026	1.001.805	331.369	1.333.174
Totaal ontvangsten operationele kasstroom (+)	4.289.776	486.949	4.776.725
Totaal uitgaven operationele kasstroom (-/-)	– 4.709.779	– 233.895	– 4.943.674
2. Totaal operationele kasstroom	– 420.003	253.054	– 166.949
Totaal investeringen (-/-)	– 86.055	15.939	– 70.116
Totaal boekwaarde desinvesteringen (+)			0
3. Totaal investeringskasstroom	– 86.055	15.939	– 70.116
Eenmalige uitkering aan moederdepartement (-/-)			0
Eenmalige storting door het moederdepartement (+)			0
Aflossingen op leningen (-/-)	– 19.803	1.400	– 18.403
Beroep op leenfaciliteit (+)	81.752	– 15.142	66.610
4. Totaal financieringskasstroom	61.949	– 13.742	48.207
5. Rekening courant RHB 31 december 2026 (=1+2+3+4)	557.696	586.620	1.144.316

Toelichting

Rekening courant RHB 1 januari 2026

Dit is de mutatie naar de werkelijke stand per 1-1-2026. Voor een uitgebreide toelichting zie het jaarverslag 2025.

Operationele kasstroom

Hieronder vallen de ontvangsten en uitgaven uit de reguliere bedrijfsvoering.

De hogere ontvangsten operationele kasstroom ten opzichte van de begroting (€ 486,9 miljoen) worden met name veroorzaakt door de hogere baten als tegenprestatie voor levering van input. Zie hiervoor ook de toelichting onder «Baten als tegenprestatie voor levering van input».

De hogere uitgaven operationele kasstroom ten opzichte van de begroting (– € 233,9 miljoen) worden met name veroorzaakt door de hogere kosten uitbesteed werk en andere externe kosten, kosten eigen personeel, inhuur externen en materiële kosten. Zie hiervoor ook de toelichting onder «kosten uitbesteed werk en andere externe kosten», «personele kosten» en «materiële kosten».

Investeringskasstroom

Hieronder vallen de investeringen in nieuwe en bestaande activa en de boekwaarden, boekwinsten en boekverliezen van de verschrootte en verkochte vaste activa.

Ten opzichte van de begroting zijn de investeringen naar beneden bijgesteld (€ 15,9 miljoen). Dit betreft voornamelijk de herziening van de investeringsplanning als onderdeel van het Herstelplan Resultaat Agentschap (HeRA). Deze herziening leidt tot een lagere investeringsbehoefte in 2026.

Financieringskasstroom

Hieronder vallen alle geldstromen die te relateren zijn aan de financiering van RWS.

De lagere aflossing op leningen is mede het gevolg het lagere beroep op de leenfaciliteit in 2025 (€ 1,4 miljoen). Dit kent een doorwerking in 2026.

Het lagere beroep op de leenfaciliteit ten opzichte van de begroting (– € 15,1 miljoen) is het gevolg van de hierboven genoemde lagere investeringen.

5.2 Agentschap Koninklijk Nederlands Meteorologisch Instituut

Tabel 39 Exploitatieoverzicht Baten-lastenagentschap KNMI Eerste suppletoire begroting 2026 (bedragen x € 1.000)

Omschrijving	(1) Vastgestelde begroting	(2) Mutaties 1e suppletoire begroting	(3) = (1) + (2) Totaal geraamd
Baten			
Baten als tegenprestatie voor de levering van producten en/of diensten	126.730	8.069	134.799
<i>Baten als tegenprestatie voor levering van input</i>	126.730	8.069	134.799
<i>Waarvan bijdrage aan basisfinanciering</i>	76.641	5.062	81.703
<i>Waarvan bijdrage aan maatwerk</i>	32.566	251	32.817
<i>Waarvan bijdrage aan subsidieprojecten</i>	17.523	2.756	20.279
<i>Rentebaten</i>	400		400
<i>Vrijval voorzieningen</i>			
Bijzondere baten			
Totaal baten	127.130	8.069	135.199
Lasten			
Apparaatskosten	100.087	9.313	109.400
– Personele kosten	62.111	21	62.132
<i>waarvan eigen personeel</i>	59.111	1.097	60.208
<i>waarvan inhuur externen</i>	3.001	– 1.077	1.924
<i>waarvan overige personele kosten</i>			
– Materiële kosten	37.976	9.292	47.268
<i>waarvan apparaat ICT</i>	17.192	1.825	19.017
<i>waarvan bijdrage aan SSO's</i>	2.298	427	2.725
<i>waarvan overige materiële kosten</i>	18.486	7.040	25.526
Kosten uitbesteed werk en andere externe kosten	24.900	861	25.761
Rentelasten	316	– 166	150
Afschrijvingskosten	1.782	279	2.061
– Materieel	1.664	305	1.969
<i>waarvan apparaat ICT</i>	40	57	97
<i>waarvan overige materiële afschrijvingskosten</i>	1.624	248	1.872
– Immaterieel	118	– 26	92
Overige lasten			
<i>waarvan dotaties voorzieningen</i>			
<i>waarvan bijzondere lasten</i>			

Omschrijving	(1) Vastgestelde begroting	(2) Mutaties 1e suppletoire begroting	(3) = (1) + (2) Totaal geraamd
Totaal lasten	127.085	10.287	137.372
Saldo van baten en lasten gewone bedrijfsuitoefening	45	- 2.219	- 2.174
Agentschapsdeel Vpb-lasten	45	35	80
Saldo van baten en lasten	-	- 2.253	- 2.254

Toelichting Baten

Omzet basisfinanciering

De stijging van de basisfinanciering komt door toevoeging van middelen aan de KNMI-begroting voor Modernisering Waarneeminfrastructuur (MWI) € 1,5 miljoen, verlofreservering € 0,7 miljoen en BES-dienstverlening € 0,6 miljoen, welke effect hebben op zowel baten als lasten. Na het opstellen van de MJN 2026 is ook duidelijkheid gekregen over een nieuw project vanuit het Ministerie van LNVN, dit levert extra baten op van € 1,4 miljoen. Daarnaast zijn de aardobservatie baten opgehoogd met € 0,9 miljoen a.d.h.v. de laatste kostenspecificatie van EUMETSAT (hetzelfde bedrag is opgenomen onder de lasten).

Omzet maatwerkopdrachten

Er zijn diverse stijgingen m.b.t. enkele kleine projecten.

Omzet subsidieprojecten

De stijging van de omzet subsidieprojecten wordt vooral veroorzaakt door de intensivering van de projectactiviteiten van bestaande projecten. Dit komt met name door de projecten EarthCARE DISC € 0,9 miljoen, CAMS2_35_bis € 0,9 miljoen, ATM MPC € 0,2 miljoen, Sentinel-2 L2A € 0,2 miljoen en UrbanAIR € 0,3 miljoen.

Rentebaten

Er zijn geen mutaties op de rentebaten.

Lasten

Personele kosten

De kosten voor het eigen personeel zijn hoger door een stijging van de verlofreservering van € 0,7 miljoen. De overige € 0,4 miljoen is te verklaren door de stijging van de FTE die in loondienst zijn. Deze zijn gestegen van 508 naar 512. De inhuur is lager door dat er gestuurd is op besparingen als gevolg van de taakstelling. Dit is bereikt door verambtelijking en contracten zijn niet verlengd c.q. beëindigd.

Materiële kosten

De ICT-kosten zijn gestegen met € 1,8 miljoen. Dit betreft datacommunicatie en uitbesteding van de ICT. De overige materiële kosten zijn gestegen met € 7,0 miljoen. Dit wordt voor € 2,6 miljoen veroorzaakt door hogere (uitbestedings)kosten voor diverse subsidieprojecten (met name CAMS en EarthCARE DISC), hogere kosten voor het programma MWI € 2,1 miljoen, hogere kosten voor diverse sensoren € 0,4 miljoen, Transitiekosten € 0,5 miljoen, Uitbreiding seismisch netwerk € 0,3 miljoen en BES-dienstverlening (€ 0,6 miljoen). Tot slot hogere kosten voor diverse kleinere projecten € 0,5 miljoen.

Kosten uitbesteed werk en andere externe kosten

De contributiekosten EUMETSAT (Aardobservatie) stijgen met € 0,9 miljoen door de nieuw vastgestelde begroting van EUMETSAT. Hierin zijn de kosten gestegen onder andere door inflatiecorrectie.

Rentelasten

Er zijn in 2025 minder investeringen gedaan waarvoor financiering benodigd was. Hierover worden dus minder rentekosten betaald.

Afschrijvingskosten

Afschrijvingskosten zijn hoger door meer investeringen in MWI Meetnet, FTO Cabauw en uitbreiding seismisch netwerk.

Resultaat

Het begrote negatieve resultaat 2026 van € 2,3 wordt veroorzaakt door de kosten van het Masterplan. Deze worden gefinancierd uit het Eigen Vermogen en niet via de omzet.

Tabel 40 Kasstroomoverzicht agentschap KNMI Eerste suppletoire begroting 2026 (bedragen x € 1.000)

	Omschrijving	(1) Vastgestelde begroting	(2) Mutaties 1e suppletoire begroting	(3) = (1) + (2) Totaal geraamd
1.	Rekening-courant RHB 1 januari 2026	12.780	10.907	23.687
	Totaal ontvangsten operationele kasstroom (+)	9.090	1.074	10.164
	Totaal uitgaven operationele kasstroom (-/-)	- 1	- 2.253	- 2.254
2.	Totaal operationele kasstroom	9.089	- 1.179	7.910
	Totaal investeringen (-/-)	- 8.177	2.007	- 6.170
	Totaal boekwaarde desinvesteringen (+)			
3.	Totaal investeringkasstroom	- 8.177	2.007	- 6.170
	Eenmalige uitkering aan moederdepartement (-/-)			
	Eenmalige storting door het moederdepartement (+)			
	Aflossingen op leningen (-/-)	- 2.084	472	- 1.612
	Beroep op leenfaciliteit (+)	4.044	76	4.120
4.	Totaal financieringskasstroom	1.960	548	2.508
5.	Rekening-courant RHB 31 december 2026 (=1+2+3+4)	15.652	12.283	27.935

Toelichting

Rekening-courant RHB 1 januari 2026

Dit is de mutatie naar de werkelijke stand per 1 januari 2026.

Operationele kasstroom

Hieronder vallen de ontvangsten en uitgaven uit de reguliere bedrijfsvoering.

De ontvangsten operationele kasstroom zijn toegenomen met € 1,1 miljoen, dit betreft enerzijds financiering van derden € 2 miljoen en anderzijds extra lasten EUMETSAT van € 0,9 miljoen.

De uitgaven operationele kasstroom zijn toegenomen met € 2,3 miljoen dit is het negatief resultaat van € 2,3 miljoen. In de Ontwerpbegroting 2026 was deze op nul begroot.

Investeringskasstroom

Hieronder vallen de investeringen in nieuwe en bestaande activa en de boekwaarden, boekwinsten en boekverliezen van de verschrootte en verkochte vaste activa.

Ten opzichte van de Ontwerpbegroting 2026 zijn de investeringen naar beneden bijgesteld (€ 2,0 miljoen).

Financieringskasstroom

Hieronder vallen alle geldstromen die te relateren zijn aan de financiering van het KNMI.

De lagere aflossing op leningen is het gevolg van lagere investeringen (en daarmee een lagere lening) in 2025.

Het hogere beroep op de leenfaciliteit ten opzichte van de Ontwerpbegroting 2026 (€ 0,1 miljoen) is het gevolg van de hogere investeringen waarbij voor een deel van de investeringen geen gebruik zal worden gemaakt van de leenfaciliteit omdat deze investeringen direct worden gefinancierd door de opdrachtgevers.